

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ**

Άρθρο 94

Με το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», όπως, έχει, ήδη, εκτεθεί, επαναθεμελιώνεται η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους σε όλη τη χώρα, οι οποίοι χωροθετούνται με βάση αντικειμενικά (γεωγραφικά, δημογραφικά, αναπτυξιακά κ.α.) κριτήρια, ικανοί για ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, να αξιοποιούν, δυναμικά, την τεχνολογία και τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης, έτοιμοι να υποδεχθούν διευρυμένες αρμοδιότητες, ιδίως από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στους τομείς, όπως της παιδείας, της πρόνοιας, της υγείας, της απασχόλησης, της έκδοσης οικοδομικών αδειών και πολεοδομικών εφαρμογών εντοπισμένης, χωρικά, ρύθμισης.

Η διεύρυνση των γεωγραφικών και πληθυσμιακών ορίων των Δήμων διαμορφώνει νέο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης. Η έννοια «τοπική υπόθεση», αλλάζοντας κλίμακα, διευρύνεται και οδηγεί, κατ' ακολουθίαν, σε ανάλογη ενδυνάμωση του ρόλου των νέων Δήμων στον τοπικό αναπτυξιακό προγραμματισμό και στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες σε καίριους τομείς.

Υπό το ανωτέρω πρίσμα με πρόσθετο κριτήριο την αρχή της εγγύτητας των παρεχόμενων, προς τον πολίτη, υπηρεσιών και με γνώμονα, όπως έχει προαναφερθεί, το χαρακτήρα της υπόθεσης ως τοπικής, κατά συνεκτίμηση των διευρυμένων διοικητικών ορίων των νέων Δήμων απονέμεται σειρά πρόσθετων αρμοδιοτήτων, για τις οποίες καταβλήθηκε προσπάθεια να ενταχθούν στους ήδη διαμορφωμένους, από το άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, θεματικούς τομείς αρμοδιοτήτων. Επισημείωνται, ότι οι αρμοδιότητες αυτές ασκούντο, από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στον τομέα των πολεοδομικών εφαρμογών, στον αγροτικό τομέα, στον αναπτυξιακό, στη λειτουργική υποστήριξη των σχολικών διομάντων, στον τομέα του περιβάλλοντος, καθώς και σ' εκείνο της εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων.

Ορισμένες αρμοδιότητες στους τομείς Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Αλιείας, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, θα ασκηθούν από 1-1-2013 με γνώμονα τη διασφάλιση πληρέστερων αντίστοιχων λειτουργικών υποδομών από τους δήμους, καθώς και την εξειδικευμένη στελέχωσή τους.

Ειδικότερα :

Ο τομέας του Περιβάλλοντος εμπλουτίζεται με σειρά σημαντικών αρμοδιοτήτων άμεσης άσκησης, που επικεντρώνονται στην έκδοση οικοδομικών αδειών, στον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, στον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων, που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής, στην επίβλεψη τοπογραφικών μελετών πράξεων εφαρμογής ΣΠ, στην προκαταρτική ανάπλαση περιοχής, στην εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων, που δεν έχουν γενικότερο

χαρακτήρα, καθώς και στη διαχείριση στερεών αποβλήτων σε όλα τα στάδιά της, στο πλαίσιο του σχετικού Περιφερειακού Προγραμματισμού.

Υπό τον τομέα της Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων, περιλαμβάνονται πρόσθετες αρμοδιότητες, που σχετίζονται, κυρίως, με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας αρτοποιείων, την εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση ανελκυστήρων, τη σύσταση Επιτροπής φιλικού διακανονισμού για επίλυση διαφορών μεταξύ προμηθευτών, καταναλωτών και ενώσεων καταναλωτών, τον καθορισμό των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών, την απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε ορισμένους χώρους, την παραλαβή των αποσυρομένων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων στους Δήμους, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ., τη μελέτη των έργων συντήρησης και τη βελτίωση του δημοτικού οδικού δικτύου, τη μελέτη, την εκτέλεση και την επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του Δήμου, τον καθορισμό των αστικών γραμμών λεωφορείων, καθώς και της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών και τον καθορισμό κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης εντάσσεται σειρά άμεσης άσκησης αρμοδιοτήτων που ενισχύουν, σημαντικά το πεδίο της Κοινωνικής Πρόνοιας. Με τον τρόπο αυτό διευρύνεται το πλαίσιο παρέμβασης των Δήμων της Χώρας στην εφαρμογή προνοιακού χαρακτήρα πολιτικών, κατά τα πρότυπα των εθνικών συστημάτων Κοινωνικής Πρόνοιας χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενδεικτικώς, θα πρέπει να μνημονευθούν οι αρμοδιότητες για την έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας, τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων, ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους, τη χορήγηση κάρτας αναπτηρίας, την ευθύνη της διαδικασίας καταβολής επιδομάτων σε όσους έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας (τυφλοί, κωφάλαλοι, ανασφάλιστοι παραπληγικοί κ.α.) καθώς και την αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.

Με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων, που σχετίζονται με την προστασία της υγείας προβλέπεται η μεταφορά αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από τις Δ.Υ.Π.Ε., στους δήμους, με ιδιαίτερη έμφαση στις Μονάδες Πρωτοβάθμιας Υγείας (Μ.Π.Υ.). Η μεταφορά θα γίνει με προεδρικό διάταγμα το οποίο θα εκδοθεί το αργότερο εντός διετίας και θα περιλαμβάνει πέραν της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων, μεταφορά αντίστοιχων υπηρεσιών και οργανικών θέσεων, ενώ θα προβλέπει, παραλλήλως, και μετάταξη του υπηρετούντος προσωπικού. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου, εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση, καθώς και προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, ανατίθεται η αρμοδιότητα οργάνωσης της διενέργειας εμβολιασμών, η τήρηση κανόνων υγιεινής των

δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων και ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση βιβλιαρίων υγείας.

Στον τομέα Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού οι Δήμοι καθίστανται αρμόδιοι, κυρίως, για την εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων διά βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου περιφερειακού σχεδιασμού για τη στέγαση των δημόσιων σχολικών μονάδων, είτε με ανέγερση κτιρίων, είτε με μίσθωση, για θέματα σχετικά με τη λειτουργία των σχολείων, τη μεταφορά των μαθητών, την οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων για μαθητές, την κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων, τον καθορισμό κοινωφελούς χρήσης σχολικών κτιρίων σε περίπτωση πταύσης της λειτουργίας τους, καθώς και το διορισμό διοικήσεων ιδρυμάτων που χορηγούν υποτροφίες. Επίσης, με σχετική κοινή υπουργική απόφαση προβλέπεται η άσκηση εποπτείας των δήμων επί εθνικών αθλητικών κέντρων, ο προσδιορισμός των οποίων θα γίνει στο πλαίσιο της ανωτέρω Κ.Υ.Α. κατά αντίστοιχία προς τη χωρική αρμοδιότητα του οικείου δήμου όπου εδρεύει το αθλητικό κέντρο.

Προστίθεται αυτοτελής τομέας αγροτικής ανάπτυξης, κτηνοτροφίας και αλιείας, στο πλαίσιο επιδίωξης αποτελεσματικότερης και ουσιαστικότερης σύνδεσης των δήμων με τα προβλήματα των αγροτών της χωρικής τους αρμοδιότητας. Για το σκοπό αυτό ιδρύονται Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης και απονέμεται σειρά αρμοδιοτήτων μεταξύ των οποίων είναι η παροχή γνώμης για τον καθορισμό βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η μελέτη και η εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών, που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, καθώς και η άσκηση εποπτείας επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β). Μεταβιβάζεται, επίσης, σειρά αρμοδιοτήτων του τομέα της Γεωργίας και της Κτηνοτροφίας, καθώς και ικανός αριθμός αρμοδιοτήτων που αφορούν την αλιεία, οι οποίες ασκούντο μέχρι σήμερα από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, με κριτήριο την τοπική διάστασή τους σε επίπεδο δήμων. Οι περιγραφέσεις αρμοδιότητες θα ενεργοποιηθούν, όπως προμνημονεύθηκε, από 1-1-2013 προς εξασφάλιση των αναγκαίων λειτουργικών δομών των αντίστοιχων υπηρεσιών.

Όπως προβλέπεται από την παράγραφο II του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, οι Δήμοι ασκούν, σε τοπικό επίπεδο, κρατικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, οι οποίες τους ανατέθησαν για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, στο πλαίσιο της κείμενης σχετικής νομοθεσίας.

Οι αρμοδιότητες αυτές εμπλουτίζονται και περιλαμβάνουν εντοπισμένα θέματα αστικής κατάστασης (πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, εξελληνισμό του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλινοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια), θέματα που συνάπτονται με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου, άσκησης υπαίθριου

πλανόδιου εμπορίου, λειτουργίας εκθέσεων, και ίδρυσης και λειτουργίας λαϊκών αγορών πλην Ν. Αθηνών – Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Περιλαμβάνονται, ακόμη, αρμοδιότητες, οι οποίες αφορούν την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων, τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τη συγκρότηση επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.

Επισημαίνεται, ότι οι προεκτεθείσες πρόσθετες αρμοδιότητες συνυφαίνονται, όπως αναλυτικότερα προκύπτει και από την επόμενη διάταξη, με την άμεση άσκησή τους από τους Δήμους. Περαιτέρω, υφίσταται και σειρά άλλων αρμοδιοτήτων, οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούντο από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, αλλά, λόγω του χαρακτήρα τους, ως τοπικών υποθέσεων μεταβιβάζονται στους Δήμους. Ιδιαίτερη παράμετρο αυτών αποτελεί το γεγονός ότι δεν συνυφαίνονται με την άμεση άσκηση τούτων, αλλά με την απρόσκοπτη οργάνωσή τους, και κατ'ακολουθία με την έναρξη άσκησής τους από 1-1-2013.

Τούτο προκειμένου να διασφαλισθεί η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό.

Οι αρμοδιότητες αυτές οριοθετούνται στο άρθρο 94, κατά τομείς και εξειδικεύονται στις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 27 έως 29), 2 (υπ' αριθμούς 30 έως 40), 3 (υπ' αριθμούς Β26 έως και 34) και 5 (υπ' αριθμούς 8 έως 69).

Άρθρο 95

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στη διασφάλιση των αναγκαίων οργανωτικών και λειτουργικών υποδομών των διοικητικών μονάδων, ώστε να καταστεί εφικτή η άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται στους Δήμους, στο πλαίσιο και της χρονικής κλιμάκωσής τους (ικανός αριθμός από 1-1-2011 και σειρά τομεακών αρμοδιοτήτων από 1-1-2013), με πρωταρχικό, πάντοτε, στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να συνεκτιμηθεί και με την προσπάθεια στελέχωσης των Δήμων με έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα προέρχεται, τόσο από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όσο και από την Κρατική Περιφέρεια, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των άρθρων 257 και 258.

Ειδικότερα προβλέπεται, ότι :

Σε περίπτωση κατά την οποία σε δήμους δεν υφίστανται υπηρεσιακές μονάδες, με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, προς άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που έχουν απονεμηθεί σ' αυτούς, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, οι σχετικές αρμοδιότητες, σε επίπεδο παροχής πλήρους διοικητικής υποστήριξης, δια των αντίστοιχων υπηρεσιών του, ασκούνται, υποχρεωτικώς, από τον δήμο της έδρας του νομού ή από τυχόν υφιστάμενο εγγύτερο δήμο εντός των ορίων του ίδιου νομού. Ο ορισμός του εγγύτερου δήμου γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται μέχρι 31-10-2010.

Επίσης, ο Δήμος της έδρας του νομού ασκεί την αρμοδιότητα της έκδοσης οικοδομικών αδειών. Εάν η αρμοδιότητα αυτή έχει απονεμηθεί, με σχετικό π.δ/γμα, σε άλλους Δήμους του ίδιου νομού, οι Δήμοι αυτοί εξακολουθούν να την ασκούν.

Η ανωτέρω διοικητική υποστήριξη δεν αντιτίθεται στην συνταγματικώς κατοχυρωμένη αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α., εφόσον δεν αναιρείται η αποφασιστική ή γνωμοδοτική αρμοδιότητα των αιρετών οργάνων του εξυπηρετούμενου δήμου. Η ρύθμιση δε αυτή είναι μεταβατικού χαρακτήρα με πρόδηλο σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, που εστιάζεται, α) στην παροχή δυνατότητας προς άσκηση πρωτογενώς απονεμομένων, σε δήμους, αρμοδιοτήτων και β) στην εξυπηρέτηση του πολίτη σε δημόσιου χαρακτήρα υπηρεσίες με γνώμονα την αρχή της εγγύτητας.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων των προηγούμενων παραγράφων, από το Δήμο της έδρας του νομού, σε επίπεδο πλήρους διοικητικής υποστήριξης των λοιπών Δήμων δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία, ήτοι μέχρι 31.12.2012, από την εγκατάσταση των νέων αιρετών οργάνων. Εντός του ανωτέρω διαστήματος, οι Δήμοι του νομού είναι υποχρεωμένοι να οργανώσουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

Προβλέπεται, ακόμη, η μεταφορά άσκησης των πολεοδομικών αρμοδιοτήτων των αποκεντρωμένων υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στις έδρες των αντίστοιχων δήμων.

Η έναρξη άσκησης κατηγορίας πρόσθετων αρμοδιοτήτων, που απονέμονται στους Δήμους, με το άρθρο 94 περιλαμβανομένου και του Δήμου της έδρας του οικείου νομού και ειδικότερα, εκείνες, που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 27 έως 29), 2 (29 έως 39), 3 (Β26 έως και 34) και 5 (8 έως 81) του ανωτέρω άρθρου, γίνεται από 1.1.2013 για το σύνολο των Δήμων της χώρας.

Με π.δ/μα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, προβλέπεται ολική ή μερική κατάργηση των υπηρεσιακών μονάδων της Περιφέρειας, που ασκούσαν τις μεταβιβασθείσες αρμοδιότητες, μέχρι 31-12-2012, καθώς και των αντίστοιχων οργανικών τους θέσεων.

Με το ίδιο π.δ/μα ρυθμίζεται η μετάταξη του προσωπικού των Περιφερειών, που κατείχε τις καταργηθείσες οργανικές θέσεις του προηγούμενου εδαφίου, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας, η οποία ορίζεται στις παραγράφους 2, 3, 5, 6 και 7 του άρθρου 257, καθώς και η μεταβιβαση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων.

Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί, ήτοι, από 1-1-2011 μέχρι 31-12-2012, οι ανωτέρω αρμοδιότητες εξακολουθούν να ασκούνται από την Περιφέρεια.

Άρθρο 96

Με την εισαγόμενη ρύθμιση παρέχεται, ρητώς, η ευχέρεια στους Δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) προκειμένου, χωρίς την ύπαρξη τυπικού χαρακτήρα, από πλευράς νομιμότητας, αμφισβητήσεων, να μπορούν να συμμετέχουν και να

συγχρηματοδοτούν την κατάρτιση και εκτέλεση οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τούτων, ανεξαρτήτως εάν, συνάπτονται με αρμοδιότητες των Δήμων, συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόνοια και συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Άρθρο 97

Με κυρίαρχη, πάντοτε, επιδίωξη την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, και με δεδομένη τη διεύρυνση των γεωγραφικών και πληθυσμιακών ορίων των νέων Δήμων, καθιδρύεται υποχρέωση, μέχρι 31.12.2012, προς οργάνωση των ακόλουθων υπηρεσιακών μονάδων με τα ακόλουθα αντικείμενα :

- α. Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- β. Οικονομική υπηρεσία
- γ. Τεχνική υπηρεσία
- δ. Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- ε. Διαφάνειας
- στ. Νομικής υποστήριξης
- ζ. Διοίκησης – Διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
- η. Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής
- θ. Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας.
- ι. Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς και
- ια. Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας, εφόσον ασκούνται αντίστοιχες αρμοδιότητες.

Άρθρο 98

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η σύσταση ειδικού αυτοτελούς γραφείου το οποίο υπάγεται απευθείας στο δήμαρχο και έχει ως αποστολή την παροχή διοικητικής βοήθειας σε δημότες, οι οποίοι έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις υπηρεσίες του δήμου ή στα Κ.Ε.Π.

Στο ανωτέρω γραφείο τοποθετούνται και υπηρετούν, με απόφαση του δημάρχου, υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν τις απαίτουμενες γνώσεις και ανάλογη διοικητική εμπειρία, προς παροχή κατ' οίκον εξυπηρέτησης των ανωτέρω δημοτών ως «δημοτικοί ανταποκριτές», για το σύνολο των αρμοδιοτήτων του.

Ο δήμος, δια του ειδικού γραφείου και οι υπηρετούντες σε αυτό υπάλληλοι συνεργάζονται με τα αντίστοιχα Κ.Ε.Π. και αξιοποιούν την εθελοντική προσφορά δημοτών.

Στα άρθρα 99 - 112 του παρόντος κεφαλαίου περιλαμβάνονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις προς τις αντίστοιχες του Κ.Δ.Κ. που αφορούν στη διαδημοτική συνεργασία και ρυθμίσεις που αφορούν στη συγχώνευση των ΝΠΔΔ και επιχειρήσεων των ΟΤΑ που συνενώνονται χωρίς να θίγονται οι ρυθμίσεις του Κ.Δ.Κ. που αφορούν στα θέματα εσωτερικής λειτουργίας και διοίκησης αυτών. Ειδικότερα:

Άρθρο 99

Με το άρθρο 99 και για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αυξημένων αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν οι νέοι φορείς των δύο βαθμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τους, εμπλουτίζονται οι διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα περί διαδημοτικής συνεργασίας και θεσπίζονται επιπλέον διατάξεις για τη δυνατότητα συνεργασίας των δήμων και περιφερειών για την άσκηση αρμοδιότητας ή την υποστήριξη της άσκησης της για λογαριασμό ενός ή περισσοτέρων των συμβαλλομένων μερών. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχουν και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή Σύνδεσμοι, που έχουν συσταθεί από τον ΟΤΑ, ο οποίος αναλαμβάνει την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εφόσον κριθεί αναγκαία η ειδικότερη ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου.

Άρθρο 100

Με το άρθρο 100 εμπλουτίζεται το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, ώστε να συμπεριληφθούν οι περιφέρειες, ως κύριοι συμβαλλόμενοι, σε προγραμματικές συμβάσεις καθώς και ΝΠΙΔ που συνιστούν ή συμμετέχουν οι κεντρικές Ενώσεις δήμων και περιφερειών.

Στο ίδιο άρθρο, συμπεριελήφθησαν και οι ρυθμίσεις περί συμβάσεων συνεργασίας φορέων της Τ.Α., δεδομένου ότι αποτελεί μια ειδικότερη μορφή συνεργασίας των ίδιων φορέων, η οποία έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, που αφορούν σε βεβαίωση και είσπραξη τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και προστίμων.

Άρθρο 101

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το θέμα της νομικής προσωπικότητας των δικτύων δήμων τα οποία προβλέπονται στον Κ.Δ.Κ. και ειδικότερα στα άρθρα που αναφέρονται στις διεθνείς συνεργασίες των ΟΤΑ (άρθρα 219 και 220 του ΚΔΚ) και συμπληρώνονται οι σχετικές ρυθμίσεις και με τη συμμετοχή των περιφερειών. Η νομική προσωπικότητα που θα έχουν τα δίκτυα δήμων εσωτερικού ή εξωτερικού ή δήμων και περιφερειών είναι της αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικής, η οποία συστήνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 741 του ΑΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 267 του ΚΔΚ. Δίνεται επίσης η δυνατότητα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των στόχων του δικτύου, να συμμετέχουν κοινωνικοί φορείς με σκοπούς αντίστοιχους με αυτούς του δικτύου, καθώς και πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα.

Άρθρο 102

Με το άρθρο 102 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ρυθμίζεται το θέμα της υπαγωγής των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων στους δήμους που προκύπτουν από συνένωση, από την έναρξη λειτουργίας τους, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνδέονται με αυτά, καθώς επίσης και των τυχόν συμβάσεων μίσθωσης έργου και ορισμένου χρόνου, μέχρι τη λήξη τους.

Άρθρο 103

Με το άρθρο 103 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προσδιορίζεται ο αριθμός των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που μπορεί να έχει ένας δήμος σε σχέση με τους τομείς αρμοδιοτήτων του. Έτσι προβλέπεται ότι κάθε δήμος μπορεί να έχει έως δύο ΝΠΔΔ, ένα για τον τομέα πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος, όπως αυτοί προβλέπονται στο άρθρο 75 του ν. 3463/2006. Στην περίπτωση που ο δήμος διαθέτει κοινωφελή επιχείρηση, τότε μπορεί να έχει ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Στους δήμους με πληθυσμό άνω των 300.000 κατοίκων επιτρέπεται να λειτουργούν έως δύο νομικά πρόσωπα για κάθε ένα από τους ανωτέρω δύο τομείς αρμοδιοτήτων.

Επίσης ένας δήμος μπορεί να έχει ένα ΝΠΔΔ για τη διοίκηση και διαχείριση ζώνης λιμένα (Λιμενικό Ταμείο).

Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και αίτημα του οικείου δήμου, να διατηρηθεί ως αυτοτέλες ένα ΝΠΔΔ λόγω της ιδιαίτερης και ευρύτερης αναγνώρισης του έργου του και καταξίωσης της προσφοράς του.

Στο ίδιο άρθρο γίνεται πρόβλεψη για την υποχρεωτική συγχώνευση των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που περιέρχονται στο νέο δήμο σ' ένα νομικό πρόσωπο για κάθε κατηγορία, καθώς και η διαδικασία της συγχώνευσης, ώστε να μην διαταραχθούν οι προσφερόμενες υπηρεσίες στο στάδιο της συγχώνευσης. Από την υποχρέωση της συγχώνευσης εξαιρούνται τα Ιδρύματα των συνενούμενων δήμων λόγω του ότι αυτά αποτελούν ειδική κατηγορία ΝΠΔΔ και οι σχολικές επιτροπές, οι οποίες συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με το ίδιο άρθρο προβλέπεται η έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης για τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών, την κατανομή των πιστώσεων, τον τρόπο και τη διαδικασία πραγματοποίησης, δικαιολόγησης και ελέγχου των πάσης φύσεως εσόδων και εξόδων των σχολικών επιτροπών.

Επίσης, προβλέπεται η λειτουργία αποκεντρωμένων υπηρεσιών, ως παραρτήματα των νομικών προσώπων των δήμων. Συγκεκριμένα, όταν τα ΝΠΔΔ παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικού ενδιαφέροντος, όπως φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων, αθλητικές ή πολιτιστικές δραστηριότητες κ.λ.π., λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες. Στις υπηρεσίες αυτές,

συγκροτούνται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, άμισθες επιτροπές στις οποίες συμμετέχουν δύο (2) εκπρόσωποι των χρηστών των παρεχομένων υπηρεσιών και ο προϊστάμενος του παραρτήματος ή, αν δεν υπάρχει, ο οριζόμενος από τον Πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου υπάλληλος της αποκεντρωμένης υπηρεσίας, ως πρόεδρος. Οι ανωτέρω επιτροπές παρακολουθούν τη λειτουργία του παραρτήματος και διατυπώνουν σχετικές προτάσεις στο διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου.

Τέλος, προβλέπεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η έκδοση πρότυπου κανονισμού για τη λειτουργία των νομικών προσώπων και των παραρτημάτων τους, ανά κατηγορία.

Με τις παραγράφους 8 έως 10 του ίδιου άρθρου, ρυθμίζονται τα θέματα του προσωπικού των συγχωνευθέντων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και η διαδικασία ένταξής του στο νέο νομικό πρόσωπο.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ψήφιση του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας του νέου νομικού προσώπου εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση της συγχώνευσης και η κατάταξη του μονίμου προσωπικού σε αντίστοιχες θέσεις κατά κατηγορία και κλάδο και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε προσωρινές προσωποπαγίες θέσεις αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας και ειδικότητας.

Με την παράγραφο 11 προβλέπεται η δυνατότητα απόσπασης υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου του δήμου σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου του ίδιου δήμου ή σε υπηρεσία του ίδιου δήμου, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων και χωρίς αίτηση του υπαλλήλου. Επιπλέον, προβλέπεται η ανάθεση της άσκησης παράλληλων καθηκόντων σε υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου του δήμου. Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής επιδιώκεται η καλύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του προσωπικού των νομικών προσώπων του δήμου, ανάλογα με τις ανάγκες αυτού.

Άρθρο 104

Στο άρθρο 104 ρυθμίζεται το ζήτημα των Συνδέσμων, τα μέλη των οποίων αποτελούν ΟΤΑ, οι οποίοι συνενώνονται με τον παρόντα νόμο σε ένα δήμο, οπότε ο συγκεκριμένος σύνδεσμος καταργείται. Στην περίπτωση αυτή, τους σκοπούς, για τους οποίους είχε συσταθεί, αναλαμβάνει ο νέος δήμος, ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος του συνδέσμου. Επίσης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα του προσωπικού των ανωτέρω Συνδέσμων που μεταφέρεται στους δήμους.

Επίσης, εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας, οι σύνδεσμοι και οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν συσταθεί ως φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), υποκαθίστανται από ενιαίο σύνδεσμο, στον οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά οι δήμοι όλων των διαχειριστικών ενοτήτων της περιφέρειας, σύμφωνα και με τη διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3536/2007 προκειμένου αυτός να λειτουργεί κατά τον πιο αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στο πλαίσιο εξυπηρέτησης των ειδικών αναγκών νησιωτικών περιοχών με ρητή πρόβλεψη στη διάταξη του άρθρου 206, σύμφωνα με την οποία η συγχώνευση των ΦΟ.Δ.Σ.Α. στην περιφέρεια Ιονίου και Βορείου Αιγαίου γίνεται ανά περιφερειακή ενότητα, ενώ στην περιφέρεια νοτίου Αιγαίου γίνεται ανά νομό.

Άρθρα 105 και 106

Με τις ρυθμίσεις των άρθρων αυτών θεσπίζεται μια επιπλέον μορφή συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΑ των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης για την αποτελεσματικότερη άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων, που μεταφέρονται σε αυτούς, την πληρέστερη παροχή υπηρεσιών προς την τοπική κοινωνία και τον συντονισμό των δράσεων τους. Για το λόγο αυτό, πέρα από τις συμβάσεις διαβαθμιδικής συνεργασίας και τα δίκτυα δήμων και περιφερειών, που αποτελούν μια πιο ελεύθερη και κατά περίπτωση μορφή συνεργασίας, εισάγεται μια πιο τυπική συνεργασία, με τη σύσταση ιδίου νομικού προσώπου και μάλιστα δημοσίου δικαίου, με ειδικό σκοπό, που θα αφορά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων, το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου δικαιοδοσίας τους.

Για τα λοιπά θέματα λειτουργίας ενός τέτοιου συνδέσμου, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του Δημοτικού & Κοινοτικού Κώδικα περί σύστασης και λειτουργίας Συνδέσμων των δήμων.

Άρθρο 107

Με το άρθρο 107 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ορίζονται ο αριθμός και οι μορφές των επιχειρήσεων που μπορούν να έχουν οι δήμοι. Ειδικότερα ορίζεται ότι μπορούν να έχουν:

μία κοινωφελή επιχείρηση,

μία δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) του ν. 1069/80,

μία επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες στους συνενούμενους δήμους και

μία δημοτική ανώνυμη εταιρία του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ.,(μονομετοχική) εφόσον είχαν συσταθεί στους συνενούμενους δήμους.

Επίσης, οι δήμοι εξακολουθούν να μπορούν να συνιστούν και να συμμετέχουν σε ανώνυμες εταιρίες, οι μορφές και το αντικείμενο των οποίων προβλέπονται τη διάταξη του άρθρου 265 του Κ.Δ.Κ..

Με το ίδιο άρθρο προβλέπεται η συνέχιση λειτουργίας των υφιστάμενων αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 267 του Κ.Δ.Κ. και με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του άρθρου 111 του παρόντος νομοσχεδίου.

Άρθρο 108

Με το άρθρο 108 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται τα θέματα των επιχειρήσεων των ΟΤΑ που συνενώνονται. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι οι δήμοι που προκύπτουν από συνένωση ΟΤΑ υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνενούμενων δήμων και κοινοτήων, ως προς τις επιχειρήσεις αυτών, καθώς και όλων των συμβάσεων που αυτές έχουν συνάψει, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν το προσωπικό, εφόσον με την έναρξη λειτουργίας των νέων δήμων είναι σε ισχύ, ώστε να μην διαταραχθούν οι προσφερόμενες υπηρεσίες.

Στην περίπτωση των ανώνυμων εταιριών στις οποίες συμμετέχουν οι συνενούμενοι ΟΤΑ, το ποσοστό συμμετοχής αυτών περιέρχεται αυτοδικαίως στους νέους δήμους.

Άρθρο 109

Με το άρθρο 109 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ρυθμίζεται η διαδικασία της υποχρεωτικής συγχώνευσης των κοινωφελών επιχειρήσεων των ΟΤΑ που συνενώνονται σε μία. Η συγχώνευση ολοκληρώνεται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση της νέας δημοτικής αρχής.

Με το ίδιο άρθρο ορίζεται η αυτοδίκαιη παράταση της θητείας των διοικήσεων των υφιστάμενων επιχειρήσεων μέχρι τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, καθώς επίσης και η υπαγωγή της περιουσίας, κινητής και ακίνητης, των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων στην επιχείρηση που προκύπτει, η οποία υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται κατ' αρχήν η μεταφορά όλου του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αιρίστου χρόνου των συγχωνευόμενων κοινωφελών επιχειρήσεων, στη νέα επιχείρηση, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του προσωπικού αυτού στην συγχωνευόμενη επιχείρηση.

Με την παράγραφο 3 προβλέπεται η σύνταξη εσωτερικού κανονισμού προσωπικού, εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 και η ένταξη σε αυτόν, των θέσεων του προσωπικού που κρίνονται ως απαραίτητες από το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζεται η μεταφορά τυχόν πλεονάζοντος προσωπικού σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του δημοτικού συμβουλίου,. Το μεταφερόμενο προσωπικό υπάγεται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν για το προσωπικό των νομικών προσώπων στα οποία μεταφέρεται, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του στις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις.

Με την παράγραφο 5 ρυθμίζεται η κατάταξη του μεταφερόμενου προσωπικού σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του δήμου. Ειδικότερα, προβλέπεται η κατάταξη του προσωπικού αυτού σε προσωποπαγίες θέσεις της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας, εφόσον κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση της συγχώνευσης των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ).

Άρθρο 110

Με το άρθρο 110 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με τη συγχώνευση των ανωνύμων εταιριών των νέων δήμων, ρυθμίζεται η διαδικασία της υποχρεωτικής συγχώνευσης των ανωνύμων εταιριών το σύνολο των μετοχών των οποίων, ανήκει στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση και τα νομικά του πρόσωπα, σε μια ανώνυμη εταιρία, καθώς επίσης και η αυτοδίκαιη παράταση της θητείας των διοικήσεων των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται. Με το ίδιο άρθρο ρυθμίζεται και η μεταφορά του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των συγχωνευόμενων εταιριών στη νέα εταιρία.

Άρθρο 111

Με το άρθρο 111 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την προσαρμογή των λοιπών επιχειρήσεων, ρυθμίζεται η ενσωμάτωση των κοινωφελών δράσεων των αστικών εταιριών ΟΤΑ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στις οποίες συμμετέχει ένας δήμος και νομικά του πρόσωπα στην κοινωφελή επιχείρηση του νέου δήμου, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών. Στην περίπτωση αυτή, προβλέπεται η μεταφορά του προσωπικού που απασχολείται στις δράσεις αυτές, στην κοινωφελή επιχείρηση. Ενώ, στην περίπτωση που στις ανωτέρω επιχειρήσεις συμμετέχουν περισσότεροι δήμοι ή και άλλοι φορείς, αυτές συνεχίζουν να λειτουργούν ως έχουν, μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη. Με το ίδιο άρθρο, προβλέπεται η κατ' εξαίρεση παράταση της διάρκειας των αστικών εταιριών ΟΤΑ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες διαχειρίζονται Ευρωπαϊκά Προγράμματα, μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων αυτών.

Στο ίδιο άρθρο ενσωματώνεται πρόβλεψη για την υποχρεωτική λύση των υφιστάμενων διαδημοτικών ή αρμιγών επιχειρήσεων του π.δ. 410/95, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, στις οποίες είχε ανατεθεί, σύμφωνα με το καταστατικό τους, η παροχή υπηρεσιών για την καθαριότητα των κοινοχρήστων χώρων και την αποκομιδή των απορριμμάτων και την άσκηση των ανωτέρω σχετικών δράσεων από τον οικείο δήμο. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται η μεταφορά του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των επιχειρήσεων που λύονται, στον οικείο δήμο και η κατάταξη σε αντίστοιχες προσωρινές προσωποπαγίες θέσεις με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Ρυθμίζονται επίσης και θέματα των υφιστάμενων επιχειρήσεων τηλεθέρμανσης, οι οποίες πλέον λειτουργούν ως επιχειρήσεις κοινωφελούς χαρακτήρα του ν. 1069/1980.

Άρθρο 112

Με το άρθρο 112 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (Λοιπές διατάξεις), ρυθμίζεται η συνέχιση της υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. προγραμμάτων που υλοποιούνται από τα συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, από το νέο νομικό πρόσωπο ή τη νέα επιχείρηση που θεωρείται, ως προς τις υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά, καθολικός διάδοχος. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται η ανανέωση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου του προσωπικού των προγραμμάτων αυτών από το διάδοχο φορέα, μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων. Για τις συμβάσεις έργου, που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, προβλέπεται η συνέχισή τους από το διάδοχο φορέα, μέχρι τη λήξη των συμβάσεων αυτών.

Με το ίδιο άρθρο επισημαίνεται ότι δεν είναι επιτρεπτή πλέον η σύσταση επιχείρησης με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, καθώς και μονομετοχικών ανωνύμων εταιριών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ..

**ΜΕΡΟΣ Γ'
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΡΧΕΣ – ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 113

Στο άρθρο 113 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ορίζονται τα διοικητικά όργανα των περιφερειών, ο αριθμός των αιρετών αντιπεριφερειαρχών καθώς και ο αριθμός των μελών των περιφερειακών συμβουλίων. Συλλογικά όργανα της περιφέρειας είναι το περιφερειακό συμβούλιο, η οικονομική επιτροπή και η εκτελεστική επιτροπή.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Τα άρθρα του κεφαλαίου αυτού περιλαμβάνουν ρυθμίσεις που αφορούν στην όλη εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών. Ειδικότερα:

Άρθρο 114

Στο άρθρο 114 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με τη διάρκεια της περιφερειακής περιόδου, ορίζεται το ενιαίο της διαδικασίας εκλογής για τα αιρετά αξιώματα των ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Η παράγραφος 3 εισάγει την ίδια ρύθμιση με αυτή του άρθρου 9 του παρόντος σχεδίου νόμου, αναφορικά με την ημερομηνία εγκατάστασης και λήξης της θητείας των περιφερειακών αρχών.

Άρθρο 115

Με το άρθρο 115 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με τους κανόνες διεξαγωγής των εκλογών, ορίζεται η εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3202/ 2003 (Α' 284) και στις περιφερειακές εκλογές.

Άρθρο 116

Με το παρόν άρθρο επέρχεται μια σημαντική μεταβολή σε σχέση με τη θητεία των περιφερειακών αρχών, με την επιμήκυνσή της κατά ένα (1) έτος. Η διάρκεια της περιφερειακής περιόδου ορίζεται, όπως και της δημοτικής, εφεξής, σε πέντε (5) έτη. Η εκλογή των περιφερειακών αρχών γίνεται την ίδια ημέρα διενέργειας της ψηφοφορίας για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα ίδια εκλογικά τμήματα. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1^η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31^η Αυγούστου του πέμπτου έτους.

Η επιμήκυνση της περιφερειακής περιόδου διασφαλίζει τον καλύτερο προγραμματισμό της δράσης των περιφερειακών αρχών και την απρόσκοπτη εκπλήρωση του νέου θεσμικού ρόλου και των αυξημένων καθηκόντων τους.

Άρθρο 117

Με το άρθρο 117, διασφαλίζεται ότι η πραγματική βούληση των εκλογέων καθίσταται ανεξάρτητη από την επιρροή προσώπων που κατέχουν θέσεις ευθύνης, αλλά και άσκησης εξουσίας. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη απαριθμούνται ρητά και περιοριστικά τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα προς τις θέσεις των αιρετών οργάνων των περιφερειών, θεσπίζοντας αυτά, για πρώτη φορά, για τις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

- Εκτελεστικοί Γραμματείς και Περιφερειακοί συμπαραστάτες του πολίτη και της επιχειρήσης στις περιφέρειες, όπου υπηρετούν
- Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των ανωτέρω ΝΠΔΔ και ιδρυμάτων καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι περιφέρειες, στις οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα.
- Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος στις περιφέρειες στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, κατά το δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

Η κατηγορία των υπαλλήλων που καταλάμβανε το εν λόγω κώλυμα διευρύνθηκε σε σχέση με αυτή που προσδιορίζεται στο άρθρο 21 του Κ.Ν.Α. (Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, πδ 30/ 1996), ενώ παράλληλα επιμηκύνθηκε ο αποτρεπτικός χρόνος άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης από το έτος των περιφερειακών εκλογών στους δεκαοκτώ μήνες από τη διενέργειά τους.

- Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στις περιφέρειες, στις οποίες έχουν την έδρα τους τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, κατά το δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

Θεωρείται ότι τα πρόσωπα αυτά μπορούν να ασκήσουν επιρροή στον εκλογέα και θα πρέπει, κατ' επιταγή των Συνταγματικών διατάξεων, να παραιτούνται από τις θέσεις τους προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα για εκλογή σε όργανο της Περιφέρειας, όπου υπηρετούν, τουλάχιστον δεκαοκτώ μήνες πριν τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

Θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση για τους δικαστικούς λειτουργούς, αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και τους θρησκευτικούς λειτουργούς των γνωστών θρησκειών, να μην έχουν υπηρετήσει είκοσι τέσσερις μήνες πριν τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών στα όρια της περιφέρειας προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα σε αυτή. Θεωρείται ότι το χρονικό διάστημα των δύο μηνών, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Ν.Α., ήταν μικρό, ώστε να αποτρέπει φαινόμενα επηρεασμού των εκλογέων από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Τέλος, θεσπίζεται μία σημαντική καινοτομία, με τη διαπίστωση – κατόπιν δικαστικής απόφασης - ασυμβίβαστου αιρετού αξιώματος στις περιφέρειες, η οποία εκδίδεται κατόπιν ένστασης κατά της δικαστικής απόφασης ανακήρυξης του συγκεκριμένου συμβούλου ως επιτυχόντα και όχι με διοικητική πράξη, όπως ίσχε μέχρι σήμερα.

Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 11, για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010, καθώς και για την περιφερειακή περίοδο του 2011- 2014, θα ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα του άρθρου 21 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΠΔ 30/ 1996), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Νομαρχιακά Διαμερίσματα.

Άρθρο 118

Με το άρθρο 118 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, εισάγεται το ασυμβίβαστο θέσης των αιρετών εξαιτίας οφειλών στην οικεία Περιφέρεια, κατά αντιστοιχία της ρύθμισης του άρθρου 15 του παρόντος.

Άρθρο 119

Στο άρθρο 119 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ορίζεται η αναστολή κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη, εφαρμόζοντας την αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 21 παρ. 3 του Κ.Ν.Α.. Λαμβάνεται μέριμνα, με ρητή πρόβλεψη, για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών του περιφερειάρχη, του οποίου αναστέλλεται η επαγγελματική δραστηριότητα, από την οικεία περιφέρεια με επιβάρυνση του προϋπολογισμού της.

Άρθρο 120

Με το άρθρο 120 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την υποβολή των υποψηφιοτήτων, ορίζονται λεπτομερώς οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη νομιμότητα της δήλωσης ενός συνδυασμού.

Άρθρο 121

Με το άρθρο 121 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την κατάρτιση συνδυασμού, ορίζεται ο τρόπος δήλωσης των υποψηφίων καθώς και τα δικαιολογητικά που οφείλουν αυτοί να υποβάλλουν στο αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο για να ανακηρυχθούν.

Άρθρα 122 έως και 128

Τα άρθρα 122, 123, 124, 125, 126, 127 και 128 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την ανακήρυξη και κοινοποίηση των συνδυασμών, την αντικατάσταση των υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, τα δικαιώματα των συνδυασμών, το πρόγραμμα εκλογής, τον υπολογισμό των προθεσμιών, τη μορφή των ψηφοδελτίων και την εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων, αποτελούν αναδιατύπωση των αντίστοιχων άρθρων του παρόντος σχεδίου νόμου, αναφορικά με τις δημοτικές εκλογές.

Άρθρο 129

Στο άρθρο 129 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων, ορίζονται λεπτομερειακά τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να αναγράφει ένα ψηφοδέλτιο, ώστε να είναι έγκυρο κατά την εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αρχών των περιφερειών. Τα ψηφοδέλτια θα πρέπει να τυπωθούν από όλους τους συνδυασμούς με τον ίδιο τρόπο, και να περιλαμβάνουν, οπωσδήποτε, τον αντιπεριφερειάρχη της εκλογικής περιφέρειας, όπου τυπώνεται το κάθε ψηφοδέλτιο.

Άρθρα 130 έως και 134

Στα άρθρα 130, 131, 132, 133 και 134 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με τα άκυρα ψηφοδέλτια, τους εκλογικούς φακέλους, την έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας, τη ματαίωση της ψηφοφορίας και την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, διατυπώνονται οι ίδιες ρυθμίσεις με τα αντίστοιχα άρθρα του παρόντος, αναφορικά με τις δημοτικές εκλογές, ώστε να επιτυγχάνεται η ομοιομορφία στην εκλογική διαδικασία ανάδειξης των αρχών και στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 135

Στο άρθρο 135 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι κάθε περιφερειακή ενότητα συνιστά αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.

Άρθρο 136

Στο άρθρο 136 του σχεδίου νόμου καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του αριθμού των περιφερειακών συμβούλων που αναλογούν σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού τους αποτελεί το ακέραιο πηλίκο του συνολικού πληθυσμού της περιφέρειας δια του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Από το πηλίκο της διαίρεσης του πληθυσμού της εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτει ο αριθμός των περιφερειακών της συμβούλων. Ο αριθμός των συμβούλων ανά

εκλογική περιφέρεια, με βάση την ανωτέρω διαδικασία, θα καθοριστεί, για λόγους ασφάλειας δικαίου, με την έκδοση υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 137

Με το άρθρο 137 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου καταργείται η ρύθμιση του Ν.3434/2006. Εφεξής, επιτυχών συνδυασμός θεωρείται αυτός που λαμβάνει το 50%+1 του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, αποκαθιστώντας, έτσι, την πάγια ρύθμιση ανάδειξης των αρχών των ΟΤΑ β' βαθμού.

Άρθρα 138 και 139

Με τα άρθρα 138 και 139 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις των άρθρων 33 και 36, αντίστοιχα, του Κ.Ν.Α., σύμφωνα με τις οποίες, για την επιτυχία ενός συνδυασμού στις εκλογές, απαιτείται αυτός να λάβει την απόλυτη πλειοψηφία των εγκύρων ψηφοδελτίων. Σε αυτή την περίπτωση, ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει τα 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, αν το ποσοστό του είναι μέχρι 60%, ενώ τα υπόλοιπα δύο πέμπτα των εδρών κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών. Σε περίπτωση όπου ο επιτυχών συνδυασμός λάβει ποσοστό ψήφων μεγαλύτερο του 60% των εγκύρων ψηφοδελτίων, οι έδρες κατανέμονται αναλογικά μεταξύ όλων των συνδυασμών μη κωλυομένου του επιτυχόντος να λάβει έδρες περισσότερες από τα 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών. Αν κανένας συνδυασμός δεν λάβει την απόλυτη πλειοψηφία, η εκλογή επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα στους υποψηφίους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Σε αυτή την περίπτωση, οι μισές έδρες κατανέμονται αναλογικά μεταξύ όλων των συνδυασμών βάσει του αποτελέσματος της πρώτης εκλογής, ενώ οι υπόλοιπες έδρες κατανέμονται μεταξύ των δύο μετεχόντων στην επαναληπτική εκλογή συνδυασμών. Ο τελικά επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει στη δεύτερη κατανομή τόσες έδρες όσες υπολείπονται για να φθάσει στα 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών, ενώ ο πρώτος επιλαχών συνδυασμός λαμβάνει τις υπόλοιπες από τις κατανεμόμενες έδρες. Σε περίπτωση όπου από την πρώτη κατανομή προκύπτει αδυναμία του επιτυχόντος συνδυασμού να λάβει στη δεύτερη κατανομή έδρες επαρκείς για να φθάσει των αριθμό των 3/5 του συνολικού αριθμού των εδρών, όλες οι έδρες της δεύτερης κατανομής δίδονται στον επιτυχόντα συνδυασμό χωρίς να θίγεται η πρώτη κατανομή.

Άρθρο 140

Με το άρθρο 140 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, ορίζεται η διαδικασία κατανομής των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, ανά εκλογική περιφέρεια, στους επιτυχόντες και επιλαχόντες συνδυασμούς. Κατ' αρχήν ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει μία έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια έτσι ώστε να διαθέτει περιφερειακό σύμβουλο σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες. Το εκλογικό μέτρο για τον κάθε επιλαχόντα συνδυασμό εξάγεται από το πηλίκο – προσαυξημένο κατά μία μονάδα - της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των εγκύρων

ψηφοδελτίων του στην περιφέρεια δια του αριθμού των εδρών που δικαιούται συνολικά στο περιφερειακό συμβούλιο. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια, ο συνδυασμός λαμβάνει αριθμό εδρών ίσο με το πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των εγκύρων ψηφοδελτίων του δια του εκλογικού μέτρου. Εάν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Εάν σε κάθε εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός εκεί, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας. Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνον οι διαθέσιμες. Εάν, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, όπου ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Τέλος, οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς, καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

Άρθρα 141 έως και 145

Με τα άρθρα 141, 142, 143, 144 και 145 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την παραίτηση ή θάνατο υποψηφίου, την κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, τις περιπτώσεις ισοψηφίας, την εξαγωγή και δημοσίευση του αποτελέσματος και την έκθεση των πρακτικών αποτελούν αναδιατύπωση των αντίστοιχων άρθρων του παρόντος, αναφορικά με τις δημοτικές εκλογές, ώστε να επιτυγχάνεται η ομοιομορφία στην εκλογική διαδικασία ανάδειξης των αρχών και στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 146

Με το άρθρο 146 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επέρχεται μία ουσιώδης μεταβολή, αναφορικά με τον τρόπο επικύρωσης της εκλογής και ανάδειξης του επιτυχόντα και των επιλαχόντων συνδυασμών. Ενώ, με το άρθρο 39 του Κ.Ν.Α., το πολυμελές πρωτοδικείο ανακήρυσσε τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς σε περίπτωση μη άσκησης των προβλεπόμενων στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ενστάσεων, με τη νέα ρύθμιση, ανεξαρτήτως της άσκησης ή μη των προβλεπόμενων ενστάσεων, το πολυμελές πρωτοδικείο θα ανακηρύξει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς και οι νέες αρχές θα εγκατασταθούν με αυτή την απόφαση, εάν, φυσικά, η εκδίκαση των ενστάσεων δεν περαιωθεί πριν την 1 Ιανουαρίου του επόμενου, των εκλογών, έτους.

Με την ανωτέρω απόφαση του πρωτοδικείου, αφενός ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού, αφετέρου ανακηρύσσονται οι τακτικοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει στο σύνολο της περιφέρειας.

Άρθρα 147 και 148

Με τα άρθρα 147 και 148 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με το δικαίωμα και την άσκηση ένστασης, επαναλαμβάνονται οι ίδιες ρυθμίσεις με το αυτό περιεχόμενο των άρθρων 45 και 46 του παρόντος, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου και εκδίκασης του κύρους των εκλογών.

Άρθρα 149 και 150

Με το άρθρο 149 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με το περιεχόμενο της ένστασης, προσδιορίζεται ότι η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης του πολυμελούς πρωτοδικείου, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί. Επομένως, μετά την ισχύ του άρθρου αυτού, καταργούνται οι ενστάσεις που στρέφονταν κατά της πράξης, με την οποία ανακηρύσσονταν οι συνδυασμοί και κατά της πράξης, με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής, που προέβλεπε ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας. Διευκρινίζεται ότι οι λόγοι που μπορούν να θεμελιώσουν τη μοναδική, με τον προτεινόμενο νόμο, ένσταση, είναι οι ίδιοι που θεμελίωναν τις τρεις ενστάσεις του ΚΔΔ.

Επακόλουθο αυτής της αλλαγής είναι η ρύθμιση του άρθρου 150, αναφορικά με την προθεσμία για την άσκηση της ένστασης. Η μοναδική ένσταση, που χωρεί πλέον, ασκείται σε προθεσμία επτά ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης, αναφορικά με την ανακήρυξη του επιτυχόντα και επιλαχόντων συνδυασμών, χωρίς να μπορεί η προθεσμία αυτή να παραταθεί.

Άρθρο 151

Με το άρθρο 151 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με τη διαδικασία εκδίκασης των ενστάσεων, διατυπώνονται οι ίδιες ρυθμίσεις με το αυτό περιεχόμενο του ΚΔΔ, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου και εκδίκασης του κύρους των εκλογών.

Άρθρο 152

Με το άρθρο 152 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφορικά με την άσκηση αίτησης αναίρεσης, επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 50 του παρόντος, αναφορικά με τις δημοτικές εκλογές.

Άρθρα 153 έως και 158

Με τα άρθρα 153, 154, 155, 156, 157 και 158, του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αναφορικά με την επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης, την ορκωμοσία των περιφερειακών αρχών, την αποποίηση της εκλογής, την διαδικασία παραίτησης των αιρετών των Περιφερειών, τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών του συμβουλίου και την διαδικασία εκλογής εξαιτίας διάλυσης των συμβουλίων, αποτελούν αναδιατύπωση των άρθρων 51, 52,

53, 54, 55, και 56 του παρόντος, αναφορικά με τις δημοτικές εκλογές, στο πλαίσιο της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Στα άρθρα 159 -179 του κεφαλαίου αυτού περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των οργάνων της περιφέρειας, τις αρμοδιότητες αυτών καθώς και στους νέους θεσμούς που εισάγονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και ενισχύουν τη συμμετοχή των πολιτών στην αναπτυξιακή πολιτική της περιφέρειας αλλά και στον περιορισμό των προβλημάτων κακοδιόκησης. Ειδικότερα:

Άρθρο 159

Με το άρθρο 159 καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Περιφερειάρχη. Ο περιφερειάρχης είναι ο επικεφαλής της εκτελεστικής λειτουργίας στην Περιφέρεια και ο πολιτικός ηγέτης της πλειοψηφούσας παράταξης. Έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του σχεδίου της περιφερειακής ανάπτυξης, συντονίζει και παρακολουθεί την εκτελεστική λειτουργία της περιφερειακής επιτροπής και έχει όλες εκείνες τις αρμοδιότητες που αντιστοιχούν στον προαναφερόμενο κεντρικό ρόλο του και τις ασκεί είτε απευθείας ο ίδιος είτε μεταβιβάζοντάς τις, με απόφαση του, στους αντιπεριφερειάρχες ή ακόμη και σε περιφερειακούς συμβούλους. Καίριας σημασίας ρύθμιση εισάγεται με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την οποία, ο περιφερειάρχης παρουσιάζει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, τον ετήσιο απολογισμό πεπραγμένων, την ετήσια έκθεση του περιφερειακού συμπαραστάτη καθώς και την ετήσια έκθεση του οικείου ελεγκτή νομιμότητας για την περιφέρειά του, ενώ, σύμφωνα με την παράγραφο 5, παρουσιάζει τον προϋπολογισμό της Περιφέρειας στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής.

Άρθρο 160

Με το άρθρο 160, ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες των αντιπεριφερειαρχών. Οι αντιπεριφερειάρχες ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο περιφερειάρχης και πλέον συναποτελούν, υπό την προεδρία του περιφερειάρχη, την εκτελεστική επιτροπή. Οι αντιπεριφερειάρχες διακρίνονται στους αιρετούς που εκλέγονται ταυτόχρονα με τον περιφερειάρχη από τους εκλογείς της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας, καθώς και στους αντιπεριφερειάρχες που ορίζει ο περιφερειάρχης. Ο περιφερειάρχης αναθέτει σε όλους τους αντιπεριφερειάρχες την άσκηση τομέων αρμοδιοτήτων της περιφέρειας. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τις νησιωτικές περιφέρειες, στις οποίες ο περιφερειάρχης, λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους και σε συνάρτηση με την ύπαρξη ειδικών προβλημάτων, μπορεί να αναθέτει στους αντιπεριφερειάρχες που ορίζονται από αυτόν μεμονωμένες αρμοδιότητες για συγκεκριμένα νησιά. Επιπλέον, καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο ρόλος των αιρετών αντιπεριφερειαρχών.

Άρθρο 161

Με το άρθρο 161 ρυθμίζονται θέματα αναπλήρωσης και αντικατάστασης του Περιφερειάρχη που καθήκοντα του περιφερειάρχη ασκεί ο αντιπεριφερειάρχης, με τη σειρά αναπλήρωσης που έχει ορίσει ο περιφερειάρχης.

Άρθρο 162

Με το άρθρο 162, ρυθμίζεται λεπτομερώς η διαδικασία εκλογής νέου περιφερειάρχη στις περιπτώσεις που αυτός παραιτηθεί, εκπέσει, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 161, καθώς και στην περίπτωση που, ενώ έχει εκλεγεί, η θέση του μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εγκατάσταση των νέων αρχών της περιφέρειάς του.

Άρθρο 163

Στο άρθρο 163 περιγράφονται οι αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου που σηματοδοτούν το ρόλο του ως το ανώτερο αποφασιστικό πολιτικό δραγμανό της περιφέρειας και θεσπίζεται τεκμήριο αρμοδιότητας για όλα τα θέματα εκτός από αυτά που ανήκουν από το νόμο στην αρμοδιότητα του περιφερειάρχη ή άλλων οργάνων της περιφέρειας.

Άρθρο 164

Στο άρθρο 164 προβλέπεται η σύσταση μέχρι δύο επιτροπών, οι οποίες αποτελούνται από μέλη του περιφερειακού συμβουλίου κατά αναλογία της δύναμης των περιφερειακών παρατάξεων, στις οποίες το περιφερειακό συμβούλιο μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητες του, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιφέρειας. Παράλληλα, προβλέπεται ότι το περιφερειακό συμβούλιο δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να ασκήσει το ίδιο μια αρμοδιότητα που έχει μεταβιβάσει σε επιτροπή, καθώς και ότι η ίδια η επιτροπή μπορεί να παραπέμψει το θέμα λόγω σπουδαιότητας στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη σχετικής απόφασης. Οι επιτροπές αυτές λειτουργούν όπως η οικονομική επιτροπή και μπορούν να συμμετέχουν σ' αυτές και μέλη αυτής.

Άρθρο 165

Στο άρθρο 165 ρυθμίζεται η εκλογή των μελών του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου, η θητεία του οποίου ακολουθεί την περιφερειακή περίοδο. Στο Προεδρείο εκπροσωπούνται τόσο η πλειοψηφία με τον πρόεδρο όσο και οι παρατάξεις της μειοψηφίας με τον αντιπρόεδρο από τη μείζονα και το γραμματέα από την ελάσσονα αντιπολίτευση. Παράλληλα, με τη διαδικασία ανάδειξης των υποψηφίων για την εκλογή των μελών του προεδρείου, διασφαλίζεται η εκπροσώπηση των παρατάξεων της μειοψηφίας χωρίς να παρεμβαίνει η πλειοψηφία στην ανάδειξη των υποψηφίων της. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται οι αρχές της δημοκρατίας στη λειτουργία του περιφερειακού συμβουλίου.

Άρθρο 166

Στο άρθρο 166 ορίζεται ότι η παραίτηση από τα αιρετά αξιώματα του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του συμβουλίου γίνεται οριστική αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση που έμεινε κενή, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα δυσλειτουργίας των συλλογικών οργάνων.

Άρθρα 167 έως και 170

Με το άρθρο 167 αναμορφώνεται και εκσυγχρονίζεται η διαδικασία των συνεδριάσεων του περιφερειακού συμβουλίου. Έτσι καθιερώνεται ο θεσμός των ειδικών αγορητών, με προεγγραφή πριν από την συζήτηση του θέματος στο προεδρείο, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα κατάχρησης του χρόνου από τους ομιλητές, δεδομένου και του αυξημένου αριθμού των μελών των συμβουλίων των νέων μεγαλύτερων Περιφερειών και την καλύτερη οργάνωση του διαλόγου και την εύρυθμη λειτουργία του συμβουλίου.

Με το άρθρο 168 εισάγεται ο θεσμός της περιφερειακής παράταξης και ρυθμίζεται η διαδικασία ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής περιφερειακού συμβούλου από την παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί. Εισάγεται περιορισμός ως προς τη δυνατότητα μέλους του περιφερειακού συμβουλίου να ενταχθεί σε άλλη παράταξη ή να ιδρύσει νέα, διαρκούσης της συμφέροντος που συνίστανται στη διατήρηση της σταθερότητας, της πλειοψηφίας που έχει την ευθύνη διακυβέρνησης της περιφέρειας. Παράλληλα λαμβάνονται μέτρα για τη διευκόλυνση του έργου των παρατάξεων με την υποχρέωση της περιφερειακής αρχής να παραχωρεί στις περιφερειακές παρατάξεις κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο και γραμματειακή υποστήριξη.

Με το άρθρο 169 ρυθμίζεται ο τρόπος λήψης των αποφάσεων του περιφερειακού συμβουλίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων αφού πρώτα διαπιστωθεί απαρτία, ενώ, σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Σε περίπτωση μυστικής ψηφοφορίας δύμως η ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη.

Με το άρθρο 170 ορίζεται η διαδικασία τήρησης των πρακτικών των συνεδριάσεων του περιφερειακού συμβουλίου και εισάγεται υποχρέωση ανάρτησης όλων των αποφάσεων στην επίσημη ιστοσελίδα της περιφέρειας. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής, συνιστά λόγο ακυρότητας της απόφασης.

Άρθρα 171 και 172

Με τα άρθρα 171 και 172, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των περιφερειακών συμβούλων και τα κωλύματα συμμετοχής αυτών στις συνεδριάσεις του συμβουλίου. Εισάγεται η δυνατότητα επιβολής πειθαρχικής ποινής στις περιπτώσεις αδικαιολόγητης απουσίας των περιφερειακών συμβούλων από τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και την μη εκπλήρωση των καθηκόντων τους ενώ προβλέπεται η υποχρέωση του προέδρου του συμβουλίου να ενημερώνει

Με τις διατάξεις του άρθρου 182, προβλέπεται, για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα καθώς και των υπαλλήλων ΝΠΙΔ που καταλαμβάνουν τα ανωτέρω αξιώματα, υποχρεωτική άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους, με παράλληλη πρόβλεψη για την καταβολή των ασφαλιστικών τους εισφορών από την περιφέρεια, ενώ στην περίπτωση που η δικαιούμενη αντιμισθία των αντιπεριφερειαρχών και του προέδρου του περιφερειαρχητικού συμβουλίου είναι μικρότερη των πάσης φύσεως αποδοχών της οργανικής τους θέσης, τότε συμβουλίου είναι αποδοχή των πάσης φύσεως αποδοχών της οργανικής τους θέσης, τότε αυτή προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς, η οποία όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει την αντιμισθία του περιφερειαρχητικού συμβουλίου.

Λαμβάνεται επίσης πρόνοια για τη χορήγηση ειδικής άδειας στα μέλη της οικονομικής επιτροπής και των άλλων επιτροπών που συστήνει το περιφερειακό συμβούλιο από μέλη του, εξήντα ημερών, ενώ ειδική άδεια τριάντα ημερών λαμβάνουν και οι επικεφαλής των παρατάξεων της μειοψηφίας, προκειμένου να διευκολύνονται στην άσκηση του έργου τους καθώς και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου και των επιτροπών για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των οργάνων αυτών.

Με το άρθρο 184, προβλέπεται, , η καταβολή δαπανών μετακίνησης και διαμονής στα ανωτέρω όργανα που μετακινούνται εκτός της έδρας της Περιφέρειας για υπηρεσιακούς λόγους.

Άρθρο 185

Με το άρθρο 185 προβλέπεται ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής. Στην ειδική αυτή συνεδρίαση καλούνται, εκτός των άλλων, οι δήμαρχοι των δήμων της περιφέρειας καθώς και εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 186

Μεταξύ των βασικών στόχων, που υπηρετεί το πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», όπως έχει προεκτεθεί, είναι και η πλήρης αναδιάρθρωση της λειτουργικής δομής του Κράτους.

Πυρήνα του ανωτέρω στόχου αποτελεί και η σαφής οριοθέτηση αρμοδιοτήτων, καθώς και η, κατά το δυνατόν, ολοκληρωμένη άσκηση δημοσίων πολιτικών, σε κάθε επίπεδο, με επιδίωξη τη δυνατότητα του πολίτη να γνωρίζει, με σαφήνεια, το αρμόδιο δργανο εξυπηρέτησής του, αποκλειστικά σε ένα επίπεδο, είτε πρόκειται για Δήμο, είτε, ακόμη, για την Περιφέρεια ή την αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Παραλλήλως, η νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Διοίκησης δομείται σε εκτεταμένο αναπτυξιακό υπόβαθρο. Με την προτεινόμενη, εξάλλου, ρύθμιση επιδιώκεται η

ευρύτερη αποκέντρωση άσκησης αρμοδιοτήτων, με γνώμονα την καταπολέμηση συγκεντρωτικών στοιχείων για την επίτευξη ευελιξίας και αποτελεσματικότητας.

Οι αρμοδιότητες που είχαν, κατά το παρελθόν, απονεμηθεί στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ήσαν, σε μεγάλο βαθμό, γραφειοκρατικού και διεκπεραιωτικού χαρακτήρα, που δυσχέραναν την αποτελεσματικότητα του θεσμού, παρά τις προσπάθειες των αιρετών, οι οποίοι με περιορισμένα μέσα και προσωπικό, προσπάθησαν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις. Η ανάγκη για συγκρότηση της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης στο επίπεδο μίας μεγαλύτερης ενότητας προκύπτει πλέον πιεστικά, διότι :

Οι εξελίξεις απέδειξαν, ότι η συγκρότηση του δεύτερου βαθμού της αυτοδιοίκησης, στα όρια των σημερινών νομών, καθιστά ανέφικτη την ανάληψη της ευθύνης για τον σχεδιασμό και την ασκηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ανάπτυξη στην περιοχή τους. Η άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής αναμφισβήτητα προϋποθέτει ευρύτερες ενότητες .

Η αναδιάταξη των δήμων σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες, που αναλαμβάνουν περισσότερες αρμοδιότητες, επιβάλλει την αναδιάταξη του δεύτερου βαθμού σε ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναλάβουν νέες αρμοδιότητες, ίσιως στον τομέα της ανάπτυξης.

Η Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση, στα όρια των νομών, αποδείχθηκε ότι δυσκολεύει την αποτελεσματική συμμετοχή στα ευρωπαϊκά όργανα, όπως την Επιτροπή των Περιφερειών, στα οποία οι Περιφέρειες των άλλων κρατών - μελών έχουν ουσιαστικό ρόλο και λόγο.

Με την επιχειρούμενη ανασυγκρότηση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες, ενόψει της αναθεωρημένης διάταξης 102 παρ. 1 του Συντάγματος, που ορίζει, ότι μπορεί να ανατίθεται στους Ο.Τ.Α. η άσκηση αρμοδιοτήτων, οι οποίες συνιστούν αποστολή του Κράτους, και εντεύθεν τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος διακυβέρνησης, τη συγκρότηση συστήματος εσωτερικής αποκέντρωσης, τη δημοσιονομική χειραφέτηση και την υιοθέτηση σύγχρονων και ποιοτικών μεθόδων διοικητικής δράσης, η Περιφέρεια, ως δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, μπορεί να αναλάβει και να εκπληρώσει, ανεμπόδιστα, την ιδιαίτερη αποστολή της.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις, οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν :

Τις υπηρεσίες και αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτός από εκείνες οι οποίες μεταφέρονται στους Δήμους.

Σημαντικές αρμοδιότητες, που ασκούνται, σήμερα, από την Κρατική Περιφέρεια, με εξαίρεση όσες πρέπει να παραμείνουν στα αποκεντρωμένα όργανα του κράτους, χάριν της ενότητας της κρατικής πολιτικής, σε ολόκληρη την επικράτεια, όπως τα θέματα χωροταξίας – πολεοδομίας, δασικής και μεταναστευτικής πολιτικής. Η Περιφέρεια γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ενώ κομβικός καθίσταται ο ρόλος της, ως προς τα έργα και τις υποδομές. Βασική προϋπόθεση είναι η επαρκής στελέχωσή της, αλλά και η αξιοποίηση της πείρας και της τεχνογνωσίας που έχουν αποκτήσει μέχρι σήμερα οι αντίστοιχες υπηρεσίες των κρατικών Περιφερειών, ορισμένες από τις οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό τους και τους πόρους τους, στις νέες Περιφέρειες.

Ακόμη, είναι αρμόδια για την τελική διαμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μεριμνά για την έγκρισή του και παρακολουθεί την εκτέλεσή του. Παρακολουθεί, ακόμη, τις διαδικασίες ένταξης των πράξεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι αρμόδια προς εισήγηση στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τη χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, καθώς και των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η Περιφέρεια διατυπώνει προτάσεις προς τους κεντρικούς φορείς του δημοσίου τομέα για έργα και μέτρα πολιτικής εθνικής σημασίας, που την αφορούν, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα. Συντονίζει, επίσης, τους φορείς εκτέλεσης και παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας. Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος για το οποίο ζητείται η γνώμη της.

Συνιστά Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές οι οποίες γνωμοδοτούν για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, κατ' εφαρμογή του ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου, αξιολογεί και συγκροτεί περιφερειακά όργανα ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων, προέρχεται στην καταβολή της επιχορήγησης της επένδυσης και πιστοποιεί την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας. Καταγράφει, επίσης, τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων.

Εξάλλου, με το σχέδιο νόμου επανεξετάζεται σε νέα βάση και επανακαθορίζεται το όλο πλαίσιο δράσης και λειτουργίας των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης της χώρας, τα οποία, πλέον λειτουργούν υποστηρικτικά για την Περιφέρεια.

Ως προς τον πρωτογενή τομέα της ανάπτυξης (γεωργία και κτηνοτροφία), οι Περιφέρειες καθίστανται ο βασικός πυλώνας του ετήσιου και πολυετούς αναπτυξιακού σχεδιασμού. Σε αυτήν μεταβιβάζονται ένα μεγάλο μέρος των αρμοδιοτήτων, που ασκούσαν προηγουμένως, τόσο οι κρατικές Περιφέρειες, όσο και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Μεταξύ άλλων, οι Περιφέρειες καθίστανται αρμόδιες για την εκπόνηση, υλοποίηση και αξιολόγηση σχεδίων προγραμμάτων και μέτρων ανάπτυξης, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την υλοποίηση των έργων υποδομής, την ένταξη των επενδυτικών σχεδίων σε προγράμματα γεωργίας και κτηνοτροφίας, την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής και ζωικής παραγωγής, καθώς και την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Σημαντική, επίσης, είναι και η απονομή της αρμοδιότητας εποπτείας επί των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.), καθώς και η άσκηση εποπτείας επί του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας και του Οργανισμού Κωπαΐδας.

Επίσης, ασκούν αποφασιστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες στη διοίκηση, στη διαχείριση και εκμετάλλευση ιχθυοτρόφων εν γένει υδάτων από 01.01.2012, στο πλαίσιο ανασχεδιασμού της πολιτικής του κρίσιμου τομέα, με γνώμονα την πληρέστερη κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

Ως προς τον τομέα των φυσικών πόρων, ενέργειας και βιομηχανίας ιδιαίτερη έμφαση έχει αποδοθεί στη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και στην προστασία των υδάτων. Οι σχετικές αρμοδιότητες απονέμονται στην Περιφέρεια, υπό το πρίσμα της αναπτυξιακής τους διάστασης.

Περαιτέρω, ο υποτομέας ορυκτού πλούτου περιλαμβάνει, κυρίως, τον καθορισμό και αποχαρακτηρισμό λατομικών περιοχών, τη χορήγηση αδειών μεταλλευτικών ερευνών, τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης σε ιδιόκτητα λατομεία αδρανών υλικών, αργίλλων, και σχιστολιθικών πλακών, τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρολογικού σχετικού εξοπλισμού λατομείων αδρανών υλικών και συναφείς ρυθμίσεις, που και μηχανολογικού εξοπλισμού λατομείων αδρανών υλικών και συναφείς ρυθμίσεις, που σχετίζονται με την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου.

Ο υποτομέας ενέργειας καταλαμβάνει σειρά αρμοδιοτήτων, οι οποίες συμπλέκονται, κυρίως, με την αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, γεωθερμία), τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης, για ίδια χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, καθώς και λοιπές επί μέρους αρμοδιότητες οι οποίες εντάσσονται στον ίδιο υποτομέα.

Εξάλλου, ο υποτομέας της Βιομηχανίας περιλαμβάνει αρμοδιότητες της Κρατικής Διοίκησης, οι οποίες είχαν αποκεντρωθεί, προς άσκηση, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κυρίως, με το π.δ/μα 78/2006.

Μνημονεύονται, ενδεικτικώς, η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανιών, που οριοθετούνται από τις διατάξεις του ν. 3325/2005, η επιβολή κυρώσεων σε όσους ιδρύουν, εκσυγχρονίζουν και λειτουργούν βιομηχανίες και βιοτεχνίες, κατά παράβαση της επεκτείνουν, εκσυγχρονίζουν και λειτουργούν βιομηχανίες και βιοτεχνίες, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, η χορήγηση μηχανολογικών αδειών εγκατάστασης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και επαγγελματικά εργαστήρια, η χορήγηση αδειών εργοστασίων κατασκευής ατμολεβήτων, η έγκριση ατελούς εισαγωγής μηχανημάτων και εξαρτημάτων για επαρχιακές βιομηχανίες και βιοτεχνίες, η χορήγηση σειράς τεχνικών επαγγελματικών αδειών, κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις των άρθρων 1 και 4 του π.δ/τος 78/2006, η εκτίμηση της αξίας μηχανημάτων για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους, καθώς και η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις.

Οι Περιφέρειες συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων που αποκεντρώνονται στον τομέα της απασχόλησης, όπως αυτές που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης ανέργων, την έγκριση ή απόρριψη ομαδικών απολύσεων εργαζομένων, την επιβολή ποινής σε εργοδότες, την κύρωση εσωτερικών κανονισμών εργασίας επιχειρήσεων κατά τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957, καθώς και θέματα, που άπτονται της εφαρμογής των κανονισμών αυτών, τη συγκρότηση συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και την κατ' εξαίρεση λειτουργία επιχειρήσεων εκμεταλλεύσεων και παροχής εργασίας κατά την Κυριακή.

Στον τομέα του εμπορίου οι Περιφέρειες ασκούν αρμοδιότητες, που αφορούν εποπτεία και τον έλεγχο ανωνύμων εταιρειών, την εποπτεία του εμπορίου, τη χορήγηση αδειών άσκησης εμπορικών επαγγελμάτων και οργάνωσης εκθέσεων, καθώς και τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας του καταναλωτή.

Ως προς τον Τουρισμό, η Περιφέρεια συνεργάζεται με τον Ε.Ο.Τ. και τους Δήμους για το σχεδιασμό, καθώς και για την τουριστική προβολή και ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Στον τομέα των Μεταφορών – Επικοινωνιών συντελείται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, που συμπλέκονται με σειρά αδειών, στον τομέα των μεταφορών και ειδικότερα με τη διενέργεια περιοδικών τεχνικών ελέγχων μηχανοκινήτων οχημάτων από τα Δημόσια Κ.Τ.Ε.Ο. κάθε νομού, τον καθορισμό του αριθμού νέων επιβατηγών δημόσιας χρήσεως για την αντιμετώπιση των μεταφορικών αναγκών κάθε νομού, την τήρηση μητρώου αδειών Ε.Δ.Χ., την έκδοση και την ανάκληση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων και υγραερίων και τη χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.

Εξάλλου, για τον τομέα επικοινωνιών παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοσταθμών CB, καθώς και της άσκησης συναφών αρμοδιοτήτων, όπως η χορήγηση αδειών κατασκευής, εγκατάστασης και λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους παραβάτες των κανονισμών λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, ειδικών ραδιοδικτύων και ραδιοσταθμών CB, καθώς και των σχετικών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.

Ο Τομέας Έργων – Χωροταξίας – Περιβάλλοντος περιλαμβάνει σημαντικές αρμοδιότητες οι οποίες ασκούνταν από την Κρατική Περιφέρεια και εκχωρούνται, πλέον, στην Περιφέρεια, με γνώμονα το γεγονός, ότι μετέχουν σε αποφασιστικό βαθμό στην αναπτυξιακή πολιτική της.

Ειδικότερα στον υποτομέα των έργων απονέμονται αρμοδιότητες που αφορούν την κατασκευή, συντήρηση και ανακαίνιση οδών, που οι αντίστοιχες αρμοδιότητες ανήκουν στην Κρατική Περιφέρεια και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Η αρμοδιότητα αυτή συμπεριλαμβάνει και τις αντίστοιχες μελέτες.

Περαιτέρω, απονέμεται ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρηση συγκοινωνιακών, αντιπλημμυρικών κτιριακών, ή ηλεκτρομηχανολογικών και λιμενικών έργων, η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, η αντιμετώπιση θεμάτων οδικής κυκλοφορίας, η διαχείριση ειδικών έργων περιφερειακού επιπέδου που έχουν εκτελεσθεί από τις Ε.Υ.Δ.Ε., η κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων, καθώς και λοιπές συναφείς αρμοδιότητες.

Στον υποτομέα χωροταξίας και περιβάλλοντος ελήφθη πρόνοια, ώστε οι σχετικές αρμοδιότητες να συμπορεύονται με τα αντίστοχα νομολογιακά πτορίσματα του Συμβουλίου Επικρατείας, ώστε να μην αντιμετωπιστεί πρόβλημα αμφισβήτησης της συνταγματικής συμβατότητάς τους, ενόψει της ασκήσεώς τους από όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού.

Ενδεικτικώς, μνημονεύεται η παροχή γνώμης του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη χωροθέτηση Β.Ι.Ο.Π.Α., καθώς και ικανός αριθμός γνωμοδοτήσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου, κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων, η παρακολούθηση εφαρμογής γενικών πολεοδομικών σχεδίων Σ.Χ.Ο.Ο., Α.Π. και Ζ.Ο.Ε., η χορήγηση άδειας για την εναπόθεση ή αποθήκευση αποβλήτων, που περιέχουν αμίαντο, καθώς και η παροχή γνώμης για την οριοθέτηση εκτάσεων ως ΠΟΑΠΔ.

Σημαντική αρμοδιότητα, είναι η κατάρτιση και έγκριση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, στο πλαίσιο του αντίστοιχου Εθνικού Σχεδιασμού, ο οποίος αποσκοπεί, κυρίως, στη μελέτη και τον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης, και στη χωροθέτηση των σχετικών εγκαταστάσεων. Κατά το σχεδιασμό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κοινωνικές, οικονομικές, τεχνικές, περιβαλλοντικές και ειδικές συνθήκες κάθε περιοχής.

Κυρίαρχες αρμοδιότητες οι οποίες συνάπτονται με τον Τομέα Υγείας και Πρόνοιας και οι οποίες ασκούνται, πλέον, από τις Περιφέρειες, είναι, ενδεικτικά, οι ακόλουθες:

- i. Η άσκηση αρμοδιοτήτων οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούνται από τις Δημόσιες Υγειονομικές Περιφέρειες (Δ.Υ.Π.Ε.), καθώς και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά μεταβίβαση από αυτές.
- ii. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, η αναθεώρηση και ανάκληση τούτων, η έγκριση μεταβίβασής τους καθώς και η εποπτεία και ο έλεγχος, παράλληλα με τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας από αυτές. Ακόμη, παρέχονται αρμοδιότητες για χορήγηση αδειών κατηγοριών ιατρείων και διαγνωστικών κέντρων.
- iii. Η έκδοση άδειας εισαγωγής εγκατάστασης και λειτουργίας μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών για ιατρικούς σκοπούς, γενικά, όπως και εγκατάστασης και λειτουργίας εργαστηρίων ραδιοϊσοτόπων για ιατρικές εφαρμογές.
- iv. Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, κατά τις προβλέψεις του π.δ/τος 470/1983 (Φ.Ε.Κ. 179, Α).
- v. Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, οι οποίοι αναγράφουν ναρκωτικά σε απλές συνταγές και όχι στις ειδικές για το σκοπό αυτό, καθώς και στους φαρμακοποιούς, που πωλούν ναρκωτικά με απλές και όχι με ειδικές συνταγές.
- vi. Η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας, κατά τις ρυθμίσεις του άρθρου 13 του ν. 3172/2003 (Φ.Ε.Κ. 197, Α).

Στον τομέα Παιδείας - Πολιτισμού - Αθλητισμού, οι Περιφέρειες καθίστανται αρμόδιες για τη λειτουργική υποστήριξη δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, περιλαμβανομένης της θεματικής εξειδίκευσης του αντικειμένου τους, την κατάρτιση προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης, την οργάνωση και οικονομική υποστήριξη σειράς πολιτιστικών εκδηλώσεων, την υλοποίηση αθλητικών προγραμμάτων διαπεριφερειακού χαρακτήρα. Επίσης, με σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση προβλέπεται η άσκηση εποπτείας των περιφερειών επί εθνικών αθλητικών κέντρων, ο προσδιορισμός των οποίων θα γίνει στο

πλαίσιο της ανωτέρω Κ.Υ.Α. κατά αντιστοιχία προς τη χωρική αρμοδιότητα της οικείας περιφέρειας όπου εδρεύουν τα αθλητικά κέντρα.

Η πολιτική προστασία αρθρώνεται με γνώμονα το σχετικό σχεδιασμό, την εφαρμογή του και τη λήψη σχετικών μέτρων, στο πλαίσιο των αντίστοιχων προβλέψεων και ρυθμίσεων, που αφορούσαν τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, όπως είναι καταστρωμένες στο σχετικό θεσμικό νόμο (v. 3013/2002).

I. Σε κάθε περιφέρεια συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας και Φύλων, στην οποία προεδρεύει ο Περιφερειάρχης και μετέχουν εκπρόσωποι του περιφερειακού συμβουλίου, των δήμων της περιφέρειας, των γυναικείων οργανώσεων και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων. Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων προς τα όργανα της περιφέρειας για τη λήψη ουσιαστικών μέτρων προς προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής.

III. Επισημαίνεται, ότι οι Περιφέρειες μέχρι 31-12-2012 θα εξακολουθήσουν ν' ασκούν τις αρμοδιότητες των παραγράφων 1 (υπ' αριθμ. 29-39), 2 (30-40), 3 (B26-34), 5 (8-69) του άρθρου 94, έως ότου αυτές περιέλθουν στους Δήμους, στο πλαίσιο αυτοδύναμης άσκησής τους από τους οργανισμούς αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας.

Άρθρο 187

α. Προβλέπεται η δυνατότητα μεταβίβασης άσκησης νέων αρμοδιοτήτων, με π.δ/μα, κατόπιν γνώμης της οικείας Ένωσης των Περιφερειών, στις Περιφέρειες. Οι αρμοδιότητες αυτές προέρχονται από την Κεντρική Διοίκηση και πρέπει να συνάπτονται με τις επιμέρους αρμοδιότητες που απονέμονται στο πλαίσιο των τομέων του άρθρου 186. Παραλλήλως, πρέπει να υπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα περιφερειακές ανάγκες και δεν πρέπει να σχετίζονται με θέματα κρατικής πολιτικής που αφορούν το σύνολο της επικράτειας και επιβάλλεται να ανατίθενται για λόγους ενότητας στα κεντρικά ή περιφερειακά κρατικά όργανα.

β. Με το ίδιο π.δ/μα ρυθμίζεται και η μεταβίβαση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων.

γ. Υπό ταυτόσημες προϋποθέσεις είναι δυνατή η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, οι οποίες ασκούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας.

Άρθρο 188

α. Προβλέπεται ως ουσιώδης τύπος η παροχή γνώμης της Περιφέρειας, πριν η Κρατική Διοίκηση εκδώσει οποιαδήποτε κανονιστική πράξη, η οποία θα αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τα ρυθμιστικά ή χωροταξικά ή πολεοδομικά σχέδια καθώς και τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων.

β. Αντίστοιχη υποχρέωση επιβάλλεται και όταν καταρτίζονται, από την Κρατική Διοίκηση, προγράμματα για την Περιφερειακή ανάπτυξη, τη χωροταξία και την αειφόρο ανάπτυξη.

Άρθρο 189

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Περιφέρεια ασκεί αποφασιστικές αρμοδιότητες, για τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη παροχή γνώμης οιασδήποτε αρχής και προς αποφυγή καθυστερήσεως, η οποία θα παρεμποδίζει και θα κωλυσιεργεί την άσκησή τους, προβλέπεται η παροχή της ανωτέρω γνώμης, εντός μηνός, αφότου ζητηθεί. Σε αντίθετη περίπτωση η απόφαση εκδίδεται και άνευ αυτής, χωρίς να συντρέχει έλλειψη ουσιώδους τύπου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρα 190 έως 193

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης είχε ιδρυθεί με το ν. 2218/1994, ως όργανο προγραμματισμού και ανάπτυξης της αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης, με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου.

Υπό τις παρούσες συνθήκες, η ανάπτυξη απέκτησε διαφορετικό χαρακτήρα, προσανατολισμό και προοπτική, σε σχέση με το παρελθόν, εφόσον απαιτείται, πλέον, ευελιξία, προσαρμογή και ταχύτητα ενεργειών.

Στο ανωτέρω Ταμείο συγκεντρώνονταν όλοι οι διαθέσιμοι πόροι από εγχώριες επενδυτικές πηγές, από χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, που αφορούσαν τα περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα.

Η συμβολή του, στο όλο αναπτυξιακό εγχείρημα της Κρατικής Περιφέρειας, υπήρξε σημαντική, όχι μόνο σε επίπεδο σχεδιασμού, αλλά και διαχείρισης των σχετικών πόρων. Ήδη και μετά την ανάληψη δια του προτεινομένου σχεδίου νόμου, στο πλαίσιο και του Έθνους Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, της ευθύνης του αναπτυξιακού προγραμματισμού και σχεδιασμού από την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, η οποία καθίσταται, πλέον, ο βασικός μοχλός ανάπτυξης όλων των αποκεντρωμένων αναπτυξιακών δομών της χώρας, καθ' υποκατάσταση της Κρατικής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο ρόλος του Ταμείου αναβαθμίζεται προς την κατεύθυνση της ανάδειξης του, ως βασικής υποστηρικτικής μονάδας στο έργο της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, που αναδέχεται τη ευθύνη σ' έναν κρίσιμο τομέα της εθνικής οικονομίας.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω και στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 190 έως 193, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, το οποίο εξακολουθεί να υπάγεται υπό την εποπτεία του Υπουργού Εσωτερικών και να δρα ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, εντάσσεται στη λειτουργική δομή του αναπτυξιακού έργου της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, ο δε αιρετός Περιφερειάρχης είναι Πρόεδρος, EX LEGE, του διοικητικού του συμβουλίου.

Οι διατάξεις των άρθρων 190 (σύσταση – σκοπός – αρμοδιότητες), 191 (διοίκηση – όργανα – αρμοδιότητες αυτών), 192 (πόροι – οικονομική διαχείριση) και 193 (Οργάνωση – Κανονισμοί – Προσωπικό) σκοπούν την προσαρμογή της καθόλου λειτουργικής δομής του Ταμείου προς τις αναπτυξιακές αρμοδιότητες της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης.

Παρά το χαρακτήρα του, ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, προς διασφάλιση της νομιμότητας της λειτουργίας του, τόσον ο κανονισμός προσωπικού, όσο και ο αντίστοιχος για θέματα οικονομικής διοίκησης, διαχείρισης, τακτικού και εκτάκτου οικονομικού ελέγχου, καταρτίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, περιορίζεται δραστικά ο αριθμός των νομικών προσώπων που μπορούν να διατηρούν οι περιφέρειες, με σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και διαδικασιών, καθώς και την ορθολογικότερη οργάνωση των προσφερόμενων από τις περιφέρειες υπηρεσιών.

Άρθρο 194

Με το άρθρο 194 ρυθμίζονται τα θέματα των περιφερειακών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι, από την ισχύ του νέου νόμου, οι περιφέρειες μπορούν να συνιστούν μία επιχείρηση, η οποία έχει τη μορφή αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρίας. Οι εν λόγω επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται περιφερειακές επιχειρήσεις, λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος νόμου, ενώ ως αντικείμενα έχουν αποκλειστικά τις δραστηριότητες που ορίζονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Μεταξύ άλλων, ο προτεινόμενος νόμος ορίζει ότι οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες της περιφέρειας είναι δυνατό να συμμετέχουν σε άλλες επιχειρήσεις για την προώθηση των αναπτυξιακών σκοπών της περιφέρειας, με ρητή εξαίρεση τη συμμετοχή τους σε πιοδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες. Επίσης, επιτρέπεται να συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις, ενώ δεν επιτρέπεται η επιχορήγησή τους από την περιφέρεια, εκτός εάν αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.

Με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου προβλέπεται η πρόσληψη προσωπικού από τις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες της περιφέρειας με τήρηση των διατάξεων του ν. 2190/94, όπως ισχύουν και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/97, όπως ισχύουν, υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ.

Άρθρο 195

Στο άρθρο 195 περιγράφεται η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσει η περιφέρεια για τη σύσταση ή τη συμμετοχή της σε περιφερειακή επιχείρηση.

Άρθρο 196

Με το άρθρο 196 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ορίζεται το καθεστώς λειτουργίας των υφιστάμενων αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες έχουν συσταθεί από νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομαρχιακά διαμερίσματα και περιέρχονται στις περιφέρειες. Περαιτέρω εισάγεται ρύθμιση με την οποία δεν επιτρέπεται πλέον η σύσταση των ανωτέρω εταιριών από περιφέρειες ή άλλους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης παρά μόνο εφόσον τούτο προβλέπεται ρητά από ειδική νομοθετική ρύθμιση ή από το κανονιστικό πλαίσιο εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων, με την προϋπόθεση της συμβατότητας των δράσεων αυτών με τις εθνικές πολιτικές και την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, εφόσον αφορούν εδαφική συνεργασία.

Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η πρόσληψη προσωπικού από τις αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της περιφέρειας με τήρηση των διατάξεων του ν. 2190/94, όπως ισχύουν και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/97, όπως ισχύουν, υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ.

Άρθρο 197

Με το άρθρο 197 δημιουργείται Μητρώο Περιφερειακών Επιχειρήσεων, το οποίο περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία των περιφερειακών επιχειρήσεων του παρόντος νόμου. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται από τις περιφέρειες στην οικεία αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση, η οποία τηρεί βάση δεδομένων, ενώ στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), μαζί με τη φορολογική συνυποβάλλεται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), μαζί με τη φορολογική δήλωση της επιχείρησης και η οποία αποτελεί βασικό στοιχείο για να συμμετάσχει η επιχείρηση σε δημόσιο διαγωνισμό ή να εισπράξει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό από περιφέρεια ή φορέα του δημόσιου τομέα.

Άρθρα 198 και 199

Στο άρθρο 198 προβλέπεται η ομαλή διαδοχή από τις περιφέρειες, ως προς τις υφιστάμενες επιχειρήσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων, με ρητή πρόβλεψη για την αυτοδίκαιη υπεισέλευση των περιφερειών σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των ανωτέρω επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων μίσθωσης έργου και συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου.

Ειδικά για τις υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις, στο άρθρο 199, προτείνεται η λύση αυτών και η θέση τους υπό εκκαθάριση. Παραλλήλως, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε για τους σκοπούς των επιχειρήσεων που λύονται να υπάρξει συνέχιση της άσκησής τους, είτε από επιχειρήσεις στις οποίες μετέχει η περιφέρεια, είτε από τις υπηρεσίες της περιφέρειας. Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται σχετική απόφαση από το περιφερειακό συμβούλιο, εντός εξαμήνου από την εγκατάσταση των νέων περιφερειακών αρχών.

Το προσωπικό των ανωτέρω επιχειρήσεων που λύονται, μεταφέρεται, είτε στην προαναφερθείσα επιχείρηση της περιφέρειας που αναλαμβάνει τη συνέχιση της δραστηριότητάς της, είτε σε υπηρεσίες της περιφέρειας, ύστερα από απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, για την κατάταξή τους και μετά από εισήγηση της εκτελεστικής πεπιτροπής. Με ρητή πρόβλεψη διασφαλίζεται πλήρως η κατοχύρωση του μισθολογικού και υπηρεσιακού καθεστώτος των μεταφερόμενων υπαλλήλων.

Περαιτέρω, στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα θέματα συνέχισης της λειτουργίας των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (KEK) που έχουν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και έχουν πιστοποιηθεί ως αντίστοιχα, κατά την οικεία νομοθεσία.

Προβλέπεται, επίσης, η μεταφορά του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των KEK, που λήγει ο χρόνος λειτουργίας τους, στην οικεία περιφέρεια ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εποπτευόμενα από την περιφέρεια, με την ίδια σχέση εργασίας και με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του προσωπικού, όπως και για τους μεταφερόμενους υπαλλήλους των αμιγών επιχειρήσεων που λύονται.

Άρθρο 200

Με το άρθρο 200 λαμβάνεται μέριμνα ώστε να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία των υφιστάμενων νομαρχιακών ιδρυμάτων.

Με την παράγραφο 3 ρυθμίζεται η υπηρεσιακή κατάσταση του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των υφιστάμενων νομαρχιακών ιδρυμάτων. Το προσωπικό αυτό καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των ανωτέρω ιδρυμάτων, από την ανάληψή τους από την περιφέρεια και διέπεται από το υπηρεσιακό καθεστώς του αντίστοιχου προσωπικού των περιφερειών.

Άρθρο 201

Με το άρθρο 201 προβλέπεται αντίστοιχα ότι τα νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που είχαν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και διαμερίσματα, καταργούνται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, με την εξαίρεση των νομαρχιακών λιμενικών ταμείων, για τα οποία προβλέπεται ειδικότερη ρύθμιση. Πιο συγκεκριμένα, το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Λάρισας και το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Θεσσαλονίκης, τα οποία καταργούνται και το σύνολο των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρεται σε αυτοτελείς υπηρεσίες των αντίστοιχων δήμων, με την ονομασία «Λιμενικό Γραφείο», σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 2738/1999.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζεται η μεταφορά του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των καταργούμενων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στην οικεία περιφέρεια, με την ίδια σχέση εργασίας, και η κατάταξη του προσωπικού αυτού σε αντίστοιχες θέσεις.

Με την παράγραφο 5 ρυθμίζεται η δυνατότητα διατήρησης του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού καθεστώτος, στο οποίο υπαγόταν το προσωπικό αυτό πριν την κατάταξή του στην περιφέρεια.

Άρθρο 202

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η σύσταση δικτύων από τις περιφέρειες ή η συμμετοχή τους σε άλλα δίκτυα του εξωτερικού για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής τους καθώς και για τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα ή για τη συνεργασία τους με αντίστοιχα δίκτυα του εξωτερικού που έχουν κοινά χαρακτηριστικά. Η νομική προσωπικότητα που θα έχουν τα δίκτυα των περιφερειών είναι της αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικής, η οποία συστήνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 741 του ΑΚ και των σχετικών διατάξεων του άρθρου 196 του προτεινόμενου σχεδίου. Δίνεται επίσης η δυνατότητα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των στόχων του δικτύου, να συμμετέχουν σε αυτό κοινωνικοί φορείς με σκοπούς αντίστοιχους με αυτούς του δικτύου, καθώς και πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα.

Άρθρο 203

Με τις διατάξεις του άρθρου 203 ρυθμίζονται τα θέματα των διεθνών συνεργασιών των περιφερειών, οι οποίες μπορούν να συνεργάζονται με αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, στο πλαίσιο πάντοτε των αρμοδιοτήτων τους για την προαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες ή να συστήνουν δίκτυα για την Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας. Επί πλέον κατοχυρώνεται η συμμετοχή των περιφερειών σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και ορίζεται ρητά ότι οι περιφερειακές αρχές εκπροσωπούνται στην αντιπροσωπευτική συνέλευση της Επιτροπής των Περιφερειών και στο Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Δ' ΜΕΡΟΣ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΟΙ ΔΗΜΟΙ – ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Η σημασία της νησιωτικότητας και των ιδιαιτεροτήτων της οικονομικής ανάπτυξης των νησιών αναγνωρίζεται στο Σύνταγμα (άρθρα 101 παρ. 4 και 106 παρ. 1Σ.), με σαφή αναφορά στην ιδιαιτερη προσοχή που πρέπει να δοθεί για την ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών. Σημαντική, αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής πολιτικών για τα νησιά, θεωρείται η αναφορά στο άρθρο 158 της Συνθήκης του Amsterdam που ορίζει ότι «η Ένωση στοχεύει στη μείωση των ανισοτήτων επιπέδου ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και την καθυστέρηση των λιγότερο ευνοημένων περιοχών ή νησιών, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτικών περιοχών».

Η προτεινόμενη αναβάθμιση των δυνατοτήτων των νησιωτικών δήμων για την παροχή υπηρεσιών στήριξης της τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των νησιωτών βασίζεται στην μεταφορά αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών από την καταργούμενη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Η άσκηση των, ειδικών για το νησιωτικό χώρο, επιπρόσθετων αρμοδιοτήτων, αποτελεί ευθύνη των νησιωτικών Δήμων υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης των διοικητικών, οργανωτικών, τεχνικών και οικονομικών προϋποθέσεων για την άσκησή τους, με τη μεταβίβαση πόρων, στελεχιακού δυναμικού και υποδομών της καταργούμενης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών. Η δυνατότητα των δήμων των μικρότερων νησιών να παρέχουν στους δημότες τους υπηρεσίες ανάλογες με αυτές των δήμων των μεγαλύτερων νησιών διασφαλίζεται μέσω της υποχρεωτικής κάλυψης τους από τις αρμόδιες οργανωτικές μονάδες των νησιωτικών Δήμων που είναι έδρες των περιφερειακών ενοτήτων. Η υποχρέωση αυτή προκύπτει τόσο στις περιπτώσεις που ενσωματώνονται υπηρεσίες της πρώην νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στους οργανισμούς των νησιωτικών δήμων που ήταν έδρες επαρχείων όσο και στις περιπτώσεις των λοιπών νησιωτικών δήμων που δεν ενσωματώνουν ανάλογες υπηρεσίες ή οργανωτικές μονάδες, αλλά διαθέτουν την απαίτούμενη διοικητική, οργανωτική και τεχνική επάρκεια για την κάλυψη ομοιειδών αναγκών των μικρότερων γειτονικών νησιωτικών δήμων.

Ειδικότερα με τις προτεινόμενες διατάξεις εισάγονται οι εξής καινοτομίες:

Άρθρο 204

Μεταφέρονται στους νησιωτικούς δήμους των περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίου μια σειρά από πρόσθετες - σε σχέση με τους λοιπούς δήμους της χώρας-αρμοδιότητες, που μέχρι σήμερα ανήκαν στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Οι αρμοδιότητες προέρχονται από τους τομείς της αλιείας, γεωργίας και της κτηνοτροφίας, της ενέργειας, του εμπορίου και της απασχόλησης, των μεταφορών, των δημοσίων έργων καθώς και της συνεργασίας με το Ε.Κ.Α.Β για την αρτιότερη οργάνωση της αερομεταφοράς ασθενών. Η μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών σε συνδυασμό με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων που

προβλέπεται από τις γενικές διατάξεις του σχεδίου νόμου σκοπεί στην ενίσχυση των νησιωτικών δήμων.

Άρθρο 205

Στις περιπτώσεις των μικρών νησιωτικών δήμων του Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μέχρι 3.000 κατοίκους και ενόψει της έλλειψης των σχετικών υποδομών, προβλέπεται ότι η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας θα είναι αρμόδια για την μελέτη και την κατασκευή των δημοτικών έργων.

Ορίζεται επίσης ότι οι νησιωτικές Περιφέρειες του Ιονίου και του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου θα έχουν από 1/7/2011 την αρμοδιότητα του σχεδιασμού, της έγκρισης και της παρακολούθησης των ενδοπεριφερειακών συγκοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των ακτοπλοϊκών, ζήτημα το οποίο απασχολεί τους νησιώτες εδώ και δεκαετίες.

Άρθρο 206

Η μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων λαμβάνει χώρα τηρουμένου του χρόνου έναρξης άσκησής τους (σειρά αρμοδιοτήτων από 01.01.2011 και σειρά άλλων προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα διασφάλισης υλικοτεχνικής υποδομής και αναγκαίου προσωπικού, από 01.01.2013) που προβλέπεται για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο σύνολο των δήμων της χώρας. Δεδομένης μάλιστα της πρακτικής αδυναμίας ορισμένων νησιωτικών δήμων να παράσχουν τις πρόσθετες αρμοδιότητες που μεταφέρονται, λόγω έλλειψης προσωπικού και ασκήσουν τις πρόσθετες αρμοδιότητες που μεταφέρονται, λόγω έλλειψης προσωπικού σε υποδομών, προβλέπεται η υποχρέωση των νησιωτικών δήμων, που είναι οι μεγαλύτεροι σε υποδομών, περιφερειών και στους οποίους υπάρχουν ήδη οι σχετικές υποδομές, να πληθυσμό των περιφερειών και στους οποίους υπάρχουν ήδη οι σχετικές υποδομές, να παράσχουν στους δήμους, που αντιμετωπίζουν πρόβλημα προσωπικού και υποδομών, πλήρη διοικητική υποστήριξη ή ακόμη και να ασκήσουν για λογαριασμό τους τις αρμοδιότητες στόχος της ρύθμισης είναι αφενός οι νησιώτες να εξυπηρετούνται στον τόπο της αυτές. Στόχος της ρύθμισης είναι αφενός οι νησιώτες να εξυπηρετούνται στον τόπο της κατοικίας τους, αφετέρου δε να απολαμβάνουν υποδομές που βρίσκονται σε άλλους δήμους. Η πρόβλεψη αυτή βρίσκει έρεισμα στην παράγραφο 4 του άρθρου 101 του Συντάγματος σύμφωνα με την οποία «ο κοινός νομοθέτης και η διοίκηση όταν δρουν κανονιστικά έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών και ορεινών περιοχών μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους». Για την υλοποίηση της κατά τα ανωτέρω ζητημάτων τοπικού ενδιαφέροντος τα οποία αποτελούν προϋπόθεση για την ομαλή άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων.

Σε περίπτωση, πάντως, που οι νησιωτικοί δήμοι, οι οποίοι σήμερα δεν έχουν τη δυνατότητα πλήρους άσκησης των απονεμόμενων σε αυτούς πρόσθετων αρμοδιοτήτων, αποκτήσουν στο μέλλον τη δυνατότητα να τις ασκήσουν με τρόπο αποτελεσματικό, μπορούν με απόφαση του δημοτικού τους συμβουλίου να ζητήσουν την εξαίρεση τους από τη σχετική ρύθμιση με

αίτημα στον οικείο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος εκδίδει τη σχετική διαπιστωτική πράξη.

Επίσης, οι νησιωτικοί δήμοι μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 99 του παρόντος.

Στο πλαίσιο, ακόμη, αντιμετώπισης του χρόνου και γενικότερου προβλήματος των νησιωτικών περιοχών, για τη διαχείριση των στερών αποβλήτων, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα, ώστε οι σχετικοί φορείς (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) να συγχωνευθούν σε επίπεδο διαφορετικό εκείνου των ηπειρωτικών περιοχών, προκειμένου να καταστεί εφικτή η άμεση και λειτουργική ταφής στερών αποβλήτων να έχουν πλήρη παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών.

Άρθρο 207

Στο πλαίσιο της δημοτικής αποκέντρωσης στους νησιωτικούς δήμους, προτείνεται ο τοπικός αντιδήμαρχος να είναι πρόεδρος των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων. Ο τοπικός αντιδήμαρχος, πλέον των αρμοδιοτήτων του ως προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας θα ασκεί πρόσθετες αρμοδιότητες, όπως αυτή της χορήγησης αδειών καταστημάτων, της έκδοσης βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας και της έκδοσης πιστοποιητικών προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης. Επιπροσθέτως θα ασκεί όσες αρμοδιότητες του μεταβιβάζει ο δήμαρχος.

Άρθρο 208

Με την προτεινόμενη διάταξη και με σκοπό την επιστημονική υποστήριξη της κατάστρωσης και της υλοποίησης της νησιωτικής πολιτικής, δίδεται εξουσιοδότηση για την σύσταση Ερευνητικού Ινστιτούτου Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο θα τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το Ινστιτούτο ενεργεί ως σύμβουλος του Κράτους και της Αυτοδιοίκησης για θέματα χάραξης και άσκησης πολιτικών για τις νησιωτικές περιοχές και θα μπορεί να συνεργάζεται με ανώτατα εκπαιδευτικά ίδρυματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, καθώς και με ομοειδούς αντικειμένου Ινστιτούτα της αλλοδαπής για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 209

Προτείνεται, ενόψει των ιδιαιτεροτήτων των ορεινών δήμων, για τους οποίους γίνεται ειδική μνεία στην παρ. 4 του άρθρου 101 του Συντάγματος, η διοικητική υποστήριξη, η οποία προβλέπεται για τους νησιωτικούς δήμους, να παρέχεται από τον εγγύτερο μη ορεινό δήμο

που θα οριστεί σχετικά με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Ε' ΜΕΡΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Η δημιουργία μητροπολιτικού επιπέδου διακυβέρνησης στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, έχει ως βασικούς στόχους τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη ανάπτυξη του μητροπολιτικού χώρου και την παροχή αποτελεσματικότερων και καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες. Επιδίωξη των προτεινόμενων σχημάτων είναι ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες. Επιδίωξη των προτεινόμενων σχημάτων είναι ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες. Επιδίωξη των προτεινόμενων σχημάτων είναι ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες. Επιδίωξη των προτεινόμενων σχημάτων είναι ποιότητας υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες.

Με το πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης Καλλικράτης, καθιερώνεται για πρώτη φορά, μητροπολιτική αυτοδιοίκηση σε επίπεδο περιφέρειας. Απονέμονται, πέραν των άλλων αρμοδιοτήτων που δίδονται σε όλες τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας, και επιπλέον αρμοδιοτήτες, που προσιδιάζουν στα ιδιαίτερα προβλήματα που υπάρχουν στα δύο πολεοδομικά συγκροτήματα, Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 210

Στο άρθρο 210 περιγράφονται οι λειτουργίες μητροπολιτικού χαρακτήρα, που δίνονται στα δύο νέα σχήματα, και οι οποίες έχουν ταξινομηθεί σε τέσσερεις τομείς: 1) περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, 2) χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, 3) μεταφορών και αποβλήτων, υπερτοπικό πράσινο και μητροπολιτικά πάρκα, διαχείριση ορεινών όγκων και αποβλήτων, υπερτοπικό πράσινο και μητροπολιτικά πάρκα, διαχείριση ορεινών όγκων και αποβλήτων, υπερτοπικό πράσινο, καθώς και εποπτεία των Οργανισμών Λαϊκών Αγορών Αθήνας – Αττικής και Θεσσαλονίκης. Για τον τομέα χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, κυρίαρχη αρμοδιότητα είναι η εποπτεία και ο έλεγχος εφαρμογής της νομοθεσίας για την διαφημιστική προβολή στο οδικό δίκτυο της μητροπολιτικής περιοχής. Στον τομέα των μεταφορών - συγκοινωνιών έχουμε αρμοδιότητες που αφορούν την μελέτη και κατασκευή οδικών και συγκοινωνιακών έργων καθώς και ο σχεδιασμός και η εποπτεία για ζητήματα που αφορούν την οδική κυκλοφορία, τις μετρήσεις, τη σήμανση των οδών, τη σηματοδότηση και τον φωτισμό αυτών. Τέλος, για τον τομέα της Πολιτικής Προστασίας έχουμε αρμοδιότητες που αφορούν τη διαχείριση και εφαρμογή προγραμμάτων πολιτικής προστασίας, τον σχεδιασμό των αναδασώσεων και της αντιχειμαρρικής προστασίας και την μέριμνα για το σχεδιασμό της αντιπυρικής προστασίας και την οργάνωση της αρωγής και συνεργασίας των

εμπλεκόμενων κρατικών και άλλων φορέων και των Ο.Τ.Α. στο έργο της καταστολής των δασικών πυρκαγιών.

Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης Π.Δ. για την εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων καθώς και την μεταφορά νέων, με την αντίστοιχη πρόβλεψη για μεταφορά των πόρων και του προσωπικού που είναι αναγκαίο για την άσκησή τους. Με δύοια επίσης διατάγματα, με τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας που συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς μετά και από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

Άρθρο 211

Με το άρθρο 211 προβλέπεται η σύσταση διαβαθμιδικού συνδέσμου, ως ΝΠΔΔ, με σκοπό την αποθήκευση, επεξεργασία, ανακύκλωση και εν γένει αξιοποίηση και διάθεση στερών αποβλήτων, την λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης καθώς την αποκατάσταση υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.) και εντός της χωρικής αρμοδιότητας της περιφέρειας Αττικής. Με το ίδιο άρθρο λύεται ο Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. και ρυθμίζεται το καθεστώς εκκαθάρισης, τα θέματα του προσωπικού του, που καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του νέου συνδέσμου, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας του νέου συνδέσμου.

Άρθρα 212 και 213

Τα άρθρα 212 και 213 ρυθμίζουν το οργανωτικό σχήμα που έχει επιλεγεί στην Αττική και την Θεσσαλονίκη, και είναι διαφορετικό για κάθε μία από αυτές. Αυτό γιατί, στην πρώτη περίπτωση, η μητροπολιτική αυτοδιοίκηση καταλαμβάνει όλη την περιφέρεια, ενώ στην Θεσσαλονίκη, μόνο ένα τμήμα της (την περιφερειακή ενότητα της Θεσσαλονίκης και όχι όλη την Περιφέρεια).

Για την Αθήνα προβλέπονται έως 4 μητροπολιτικές επιτροπές, που αντιστοιχούν σε κάθε τομέα αρμοδιοτήτων, και οι οποίες προετοιμάζουν και εισηγούνται στο Συμβούλιο όλα τα θέματα. Αντίθετα, στη Θεσσαλονίκη, το σχήμα που προτείνεται είναι οι εκλεγμένοι περιφερειακοί σύμβουλοι της Θεσσαλονίκης να εκλέγουν από τα μέλη τους, μια μητροπολιτική επιτροπή που θα αποφασίζει αυτή για την άσκηση των μητροπολιτικών αρμοδιοτήτων, χωρίς να αποφασίζει το περιφερειακό συμβούλιο (το οποίο θα αποτελείται και από μέλη εκτός Θεσσαλονίκης). Στις μητροπολιτικές επιτροπές συμμετέχουν, αναλόγως της δύναμής τους, όλες οι παρατάξεις του περιφερειακού συμβουλίου. Το σχήμα διοίκησης δεν διαφοροποιείται σε επίπεδο περιφερειάρχη και αντιπεριφερειάρχη, δοθέντος ότι ο αντιπεριφερειάρχης έχει τις ίδιες αρμοδιότητες με τους λοιπούς αιρετούς αντιπεριφερειάρχες και η μόνη πρόσθετη

αρμοδιότητα που του απονέμεται σχετίζεται με το συντονισμό του έργου της μητροπολιτικής επιτροπής.

ΣΤ' ΜΕΡΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο Στ' μέρος του νομοσχεδίου, επιχειρείται για πρώτη φορά, μετά τη θέση σε ισχύ του Συντάγματος 1975/1986/2001, η ίδρυση μιας ειδικής κρατικής υπηρεσίας, με αποκλειστική αρμοδιότητα τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, δηλαδή των δήμων και των περιφερειών, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 102 παρ.4 κρατικής εποπτείας, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας, χωρίς να εμποδίζεται η πρωτοβουλία και η ελεύθερη δράση τους, Στο πλαίσιο της ίδιας κρατικής υπηρεσίας, ασκείται και ο πειθαρχικός έλεγχος στους αιρετούς των δήμων και των περιφερειών, κατά τα οριζόμενα στην ανωτέρω συνταγματική διάταξη.

Η άσκηση της εποπτείας μέχρι σήμερα στους δήμους, τις κοινότητες και τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις γινόταν από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος ήταν μετακλητός υπάλληλος διορισμένος από την εκάστοτε κυβέρνηση, καθώς και από την Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Το ισχύον μέχρι σήμερα σύστημα εποπτείας δεν εξασφάλιζε εγγυήσεις αξιόπιστου και αποτελεσματικού ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α., διότι ο μεν Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ήταν κατά βάση πρόσωπο της εμπιστοσύνης της εκάστοτε κυβέρνησης και ως εκ τούτου δεν αποτελούσε κατά τεκμήριο αντικειμενικό και αμερόληπτο εγγυητή της νομιμότητας για όλες τις παρατάξεις που συμμετείχαν στα αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α., οι δε επιτροπές αποτελούνταν από μέλη που δεν ασκούσαν αποκλειστικά καθήκοντα ελέγχου νομιμότητας. Η διάρθρωση αυτή του συστήματος δημιουργούσε σοβαρές δυσλειτουργίες, ελλείψεις και προβλήματα που οδηγούσαν σε ελλειμματικό έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α.

Έχοντας υπόψη την εμπειρία του μέχρι σήμερα ισχύοντος συστήματος, θεσμοθετείται η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με αποκλειστική αρμοδιότητα τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. Στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης ιδρύεται Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ με αρμοδιότητα που εκτείνεται στους Ο.Τ.Α., οι οποίοι περιλαμβάνονται στα όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η Υπηρεσία αυτή εμφανίζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δεν συναντώνται σε άλλες υπηρεσίες, διότι είναι μεν αποκεντρωμένη υπηρεσία του εν λόγω Υπουργείου, όμως διασφαλίζονται, για τον επικεφαλής και το προσωπικό της, εγγυήσεις ανεξαρτησίας, προκειμένου να επιτελεί το έργο της χωρίς κομματικούς επηρεασμούς και επεμβάσεις, ενώψει του ότι αναλαμβάνει την ιδιαίτερα σημαντική αποστολή του ελέγχου της νομιμότητας μεγάλων και ισχυρών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης τόσο στο πρωτοβάθμιο όσο και στο δευτεροβάθμιο επίπεδο. Επικεφαλής αυτής της Υπηρεσίας είναι ανώτατος επί θητεία υπάλληλος, ο οποίος επιλέγεται με διαφανή και αξιοκρατική διαδικασία και διαθέτει αυξημένα

προσόντα που εγγυώνται ότι ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται από νομικό με αυξημένο κύρος και προσόντα.

Άρθρο 214

Στο άρθρο 214 αποτυπώνονται οι γενικές αρχές που διέπουν την εποπτεία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από το κράτος, όπως αυτές καθιερώνονται στο άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος, που ορίζει ότι, η εποπτεία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας ο οποίος δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους.

Άρθρο 215

Στο άρθρο 215 προβλέπεται η ίδρυση στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ, που αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό και είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. Ουσιώδη καινοτομία της διάταξης συνιστά η αρμοδιότητα της Υπηρεσίας αυτής να εκδίδει οδηγίες αυτεπαγγέλτως με σκοπό να διασφαλισθεί η νομιμότητα στη δράση τους. Οι οδηγίες της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. δεν δεσμεύουν μεν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώπει της συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειάς τους, αλλά, στο μέτρο που υιοθετούνται από τις αρχές των δήμων και των περιφερειών, μπορεί να συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία τους με την έκδοση πράξεων, οι οποίες διαθέτουν πρόσθετες εγγυήσεις νομιμότητας.

Άρθρο 216

Στο άρθρο 216 ορίζεται ότι ο επικεφαλής της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ φέρει τον τίτλο Ελεγκτής Νομιμότητας, είναι ανώτατος υπάλληλος με πενταετή θητεία, ο οποίος απολαμβάνει των εγγυήσεων μονιμότητας κατά τη διάρκεια της θητείας του, διαθέτει δε ειδικά προσόντα που εγγυώνται ότι ο έλεγχος νομιμότητας διενεργείται από έναν νομικό με αυξημένο κύρος και εμπειρία. Η επιλογή του Ελεγκτή Νομιμότητας γίνεται, επί τη βάσει προκήρυξης, από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων, η συγκρότηση του οποίου διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της αξιοκρατίας, της διαφάνειας και της ισότητας κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων προς κατάληψη της πιο πάνω θέσης. Υποψήφιοι μπορεί να είναι νομικοί, οι οποίοι είτε είναι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού διπλώματος είτε διαθέτουν εμπειρία δικηγορική ή άλλη προϋπηρεσία σε συναφές αντικείμενο. Υποψήφιοι μπορεί να είναι επίσης δημόσιοι υπάλληλοι, πτυχιούχοι νομικής, που έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης. Έτσι, εξασφαλίζεται ένας ευρύς κύκλος υποψηφίων που περιλαμβάνει νομικούς με θεωρητική κατάρτιση, με δικηγορική εμπειρία, με προϋπηρεσία σε θέσεις με συναφές αντικείμενο, καθώς και δημοσίους υπαλλήλους με γνώση των λειτουργιών της Διοίκησης που έχουν αποκτήσει την εμπειρία προϊσταμένου οργανικής μονάδας.

Άρθρο 217

Στο άρθρο 217 ορίζεται ότι το προσωπικό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994. Ειδικά για τις θέσεις κατηγορίας ΠΕ, προβλέπεται η κατοχή πτυχίου νομικής, οικονομικών επιστημών και πολυτεχνικών σχολών Α.Ε.Ι. καθώς και είτε διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα είτε εμπειρία ή προϋπηρεσία σε θέσεις με συναφές αντικείμενο. Η πρόβλεψη για διορισμό, εκτός των νομικών, οικονομολόγων και πτυχιούχων πολυτεχνικών σχολών, αποσκοπεί στο να στελεχωθεί η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ με επιστήμονες οι οποίοι θα είναι σε θέση να ελέγχουν οικονομικά και τεχνικά ζητήματα, τα οποία συνάπτονται με τον έλεγχο νομιμότητας που πολλές φορές απαιτεί ειδικές γνώσεις για να ασκηθεί αποτελεσματικά. Σε κάθε περίπτωση, οι θέσεις των οικονομολόγων και των πτυχιούχων πολυτεχνικών σχολών δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ένα τρίτο του συνόλου των θέσεων ΠΕ που ορίζονται για κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ. Εκτός από τις θέσεις της κατηγορίας ΠΕ προβλέπονται και θέσεις των κατηγοριών ΔΕ και ΥΕ.

Μπορεί, επίσης, να διοριστούν και απόφοιτοι της Ε.Σ.Δ.Δ και της Ε.Σ.Τ.Α. που είναι κάτοχοι πτυχίου νομικής ή οικονομικών επιστημών ή πολιτικών επιστημών δημόσιας διοίκησης ή πολυτεχνικών σχολών. Η πρόβλεψη για διορισμό πτυχιούχων πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης των αποφοίτων της Ε.Σ.Δ.Δ και της Ε.Σ.Τ.Α. δικαιολογείται λόγω της πρόσθετης εκπαίδευσης που παρέχουν οι ανωτέρω παραγωγικές σχολές σε θέματα δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 218

Στο άρθρο 218 προβλέπεται ότι το σύνολο του προσωπικού κατανέμεται σε τρεις Διευθύνσεις, Γενικών Υποθέσεων, Οικονομικών Υποθέσεων και Τεχνικών Υποθέσεων, οι οποίες έχουν αρμοδιότητα στους τρεις αυτούς τομείς τόσο για τους οργανισμούς της πρωτοβάθμιας όσο και για τους οργανισμούς της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Άρθρα 219 έως και 221

Στα άρθρα 219 και 221 προβλέπεται ως ουσιώδης εγγύηση του καθεστώτος ανεξαρτησίας του επικεφαλής και του προσωπικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ, η καθιέρωση ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου που είναι αρμόδιο για την υπηρεσιακή κατάσταση και τον πειθαρχικό έλεγχο του συνόλου των υπηρετούντων υπαλλήλων. Στο συμβούλιο αυτό μετέχουν τρία μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, των οποίων η επιλογή γίνεται, με βάση τη σχετική νομοθεσία, από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων. Όταν κρίνονται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., τη θέση ενός εκ των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων καταλαμβάνει ο Ελεγκτής Νομιμότητας, στην υπηρεσία του οποίου υπηρετεί ο υπάλληλος. Το υπηρεσιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιβολή των πειθαρχικών ποινών στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο δε Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να του επιβάλλει μέχρι την ποινή του

προστίμου έως τις αποδοχές ενός μηνός, μόνον δύναμη μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου η οποία θεσπίζεται προς ενίσχυση της ανεξαρτησίας του Ελεγκτή Νομιμότητας. Την πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ασκούν ο Ελεγκτής Νομιμότητας και το Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα τόσο για τον Ελεγκτή Νομιμότητας όσο και για το λοιπό προσωπικό.

Προς την κατεύθυνση της ανεξαρτησίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ κινείται και η ρύθμιση του άρθρου 220 που ορίζει ότι δεν εφαρμόζονται στο προσωπικό της οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα περί μεταθέσεων και επιτρέπονται μόνον οι αμοιβαίς μεταθέσεις μεταξύ υπαλλήλων των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Εξάλλου, ως κίνητρο για την υπηρεσιακή απόδοση των υπαλλήλων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., προβλέπεται ότι μπορούν να θέτουν υποψηφιότητα σε θέσεις προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων και άλλων δημοσίων υπηρεσιών έτσι ώστε η υπηρεσιακή τους εξέλιξη να μην σταματά στο επίπεδο του προϊσταμένου Διεύθυνσης που είναι το καταληκτικό για την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ.

Άρθρο 222

Στο άρθρο 222 παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος με σκοπό την οργάνωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ενώ προβλέπεται ότι με τις ρυθμίσεις του διατάγματος μπορεί να θεσπίζονται, κατά παρέκκλιση του Υπαλληλικού Κώδικα, ρυθμίσεις που αφορούν τις αποσπάσεις καθώς και τα τυπικά προσόντα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων της πιο πάνω υπηρεσίας δεδομένου ότι πρόκειται για μια νέα υπηρεσία με νεοεισερχόμενους υπαλλήλους, οι οποίοι ενδέχεται να μην διαθέτουν π.χ. τα προβλεπόμενα από τον Υπαλληλικό Κώδικα τυπικά προσόντα για κατάληψη θέσεων προϊσταμένων οργανικών μονάδων.

Άρθρο 223

Στο άρθρο 223, προς διασφάλιση της ενότητας του έργου των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ ολόκληρης της επικράτειας, προβλέπεται η λειτουργία του Συμβουλίου Ελεγκτών Νομιμότητας υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το Συμβούλιο αυτό αποβλέπει στο συντονισμό της δράσης των πιο πάνω Υπηρεσιών και στην αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων, μπορεί δε να απευθύνεται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για ζητήματα μείζονος σημασίας που συνάπτονται με τον έλεγχο νομιμότητας.

Άρθρα 224 και 225

Στο άρθρο 224 ορίζεται ότι οι πράξεις των συλλογικών και μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί αναστολής εκτέλεσης, στο δε άρθρο 225 προσδιορίζονται, με βάση τη σπουδαιότητά τους, οι αποφάσεις εκείνες

των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών που αποστέλλονται υποχρεωτικώς στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Στο σχετικό κατάλογο προστίθενται και οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών, πλην των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι Ο.Τ.Α. δεν έχουν την πλειοψηφία, που αφορούν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και λήψη δανείων. Σκοπός της πρόβλεψης αυτής είναι να ενισχυθούν οι αρχές της διαφάνειας και της νομιμότητας και στα εν λόγω δημοτικά ή περιφερειακά νομικά πρόσωπα που είναι ιδιωτικού δικαίου και ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται τόσο για τους δήμους όσο και για τις περιφέρειες και κατά τον τρόπο αυτό ενοποιείται ο υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας, ο οποίος προβλεπόταν στο άρθρο 149 του Κ.Δ.Κ. και στο άρθρο 67 του Κ.Ν.Α.

Άρθρο 226

Στο άρθρο 226 προβλέπεται η δυνατότητα του Ελεγκτή Νομιμότητας να ασκεί αυτεπάγγελτο έλεγχο νομιμότητας, εντός ορισμένης προθεσμίας, και να ακυρώνει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών καθώς και των επιχειρήσεων τους, πλην των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι Ο.Τ.Α. δεν έχουν την πλειοψηφία. Με τη διάταξη αυτή, η οποία εφαρμόζεται για τους δήμους και τις περιφέρειες αντιμετωπίζεται ενιαία ο αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας πράξεων και των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης και μεταβάλλεται έτσι το μέχρι σήμερα ισχύον καθεστώς του Κ.Δ.Κ. και του Κ.Ν.Α. που διαφοροποιούσε τη διαδικασία και τα όργανα του σχετικού έλεγχου για δήμους και κοινότητες αφενός και νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις αφετέρου (βλ. άρθρα 149 Κ.Δ.Κ. και 68 Κ.Ν.Α.).

Άρθρα 227 και 228

Στο άρθρο 227 καθιερώνεται η άσκηση ειδικής διοικητικής προσφυγής από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά των αποφάσεων των μονομελών και συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών και των ν.π.δ.δ. αυτών, καθώς και των συνδέσμων, εντός ορισμένης προθεσμίας, για την οποία αποφαίνεται ο Ελεγκτής Νομιμότητας εντός διμήνου από την υποβολή της. Σύμφωνα δε με το άρθρο 228 ο Ελεγκτής Νομιμότητας, στο πλαίσιο της άσκησης της ειδικής διοικητικής προσφυγής, μπορεί να αναστέλλει την εκτέλεση της πράξης, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον ενδιαφερόμενο, με την επίκληση πρόδηλης βασιμότητας της προσφυγής ή ανεπανόρθωτης βλάβης μέχρι την εξέταση της προσφυγής του. Η αναστολή ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας επί της προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο διμήνου εντός του οποίου οφείλει να αποφανθεί επ' αυτής. Κατά την παρ. 3 του άρθρου 227, η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων στα αρμόδια δικαστήρια δεδομένου ότι η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ παρέχει εγγυήσεις για σοβαρό και τεκμηριωμένο έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ που εξασφαλίζει τη νομική επεξεργασία των προβαλλομένων ζητημάτων και επομένως επιτρέπει αφενός την έγκαιρη

αποκατάσταση της νομιμότητας, όταν πλήγγεται, και αφετέρου διευκολύνει το δικαστικό έλεγχο, όταν ο ενδιαφερόμενος επιλέγει αυτή τη λύση, διότι τα δικαστήρια έχουν ενώπιον τους πράξεις οι οποίες διαθέτουν, τουλάχιστον, νομική αρτιότητα. Εξάλλου, στην αρμοδιότητα του Ελεγκτή Νομιμότητας περιέρχεται και η εξέταση των αιτήσεων θεραπείας για έργα δήμων και περιφερειών μέχρι του ποσού των 5.000.000 ευρώ με σκοπό να ενισχυθεί περαιτέρω ο έλεγχος στον ευαίσθητο αυτό τομέα που συνάπτεται με την οικονομική διαχείριση των Ο.Τ.Α.

Άρθρο 229

Για τη διασφάλιση του καλύτερου δυνατού ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α., προβλέπεται στο άρθρο 229 η δυνατότητα να ασκεί η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ επιτόπιους ελέγχους στους χώρους στους οποίους αναφέρονται οι υπό έλεγχο πράξεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο άρθρο 229 προβλέπεται επίσης ότι το έργο που παράγει ετησίως η κάθε Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ καταγράφεται σε έκθεση του οικείου Ελεγκτή Νομιμότητας στην οποία παρατίθενται ο αριθμός των πράξεων που ελέγχθηκαν, οι προσφυγές που ασκήθηκαν, τα ζητήματα που απασχόλησαν την υπηρεσία κατά τη διενέργεια της εποπτείας καθώς και τυχόν καταγγελίες που υποβλήθηκαν από πρόσωπα για θέματα νομιμότητας. Οι εκθέσεις των Ελεγκτών Νομιμότητας υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής και κοινοποιούνται στο Συνήγορο του Πολίτη, ενώ συζητούνται στο Συμβούλιο των Ελεγκτών Νομιμότητας, το οποίο μπορεί να συντάσσει πορίσματα ως προς τον έλεγχο νομιμότητας στους ΟΤΑ και τη διαμόρφωση εν γένει της κρατικής εποπτείας. Οι εκθέσεις αυτές και η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής και στο Συνήγορο του Πολίτη, έχουν σκοπό να ενημερωθεί η κοινή γνώμη για τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες των Ο.Τ.Α. και περαιτέρω να τεθούν σε δημόσια συζήτηση τα σχετικά θέματα προς αναζήτηση λύσεων και τυχόν ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Άρθρα 230 έως και 232

Στα άρθρα 230 και 231 προβλέπεται η δημοσίευση των αποφάσεων του Ελεγκτή Νομιμότητας καθώς και η υποχρέωση συμμόρφωσης των οργάνων των δήμων και των περιφερειών προς τις αποφάσεις αυτές.

Ως προς την αστική ευθύνη των αιρετών στο άρθρο 232, επαναλαμβάνονται κατά βάση οι διατάξεις των Κωδίκων περί Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 141) και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (άρθρο 71) με τρεις διαφορές: α) η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τον Ελεγκτή Νομιμότητας της οικείας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ και έναν αιρετό β) προβλέπεται ότι κατά των πράξεων της αρμόδιας επιτροπής για τους αιρετούς τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, ασκείται προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου που ευρίσκεται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου οι υποθέσεις να κρίνονται ενιαίως, δεδομένου μάλιστα ότι μετά τη συνένωση πολλών δήμων έχει περιορισθεί ο αριθμός τους και έχουν καταστεί μεγαλύτεροι οργανισμοί

από πλευράς εδαφικών ορίων, γ) διευκρινίζεται ότι αν επιβληθεί καταλογισμός στο πλαίσιο του δημοσιονομικού ελέγχου αποκλείεται η αστική ευθύνη των αιρετών έναντι του οικείου ΟΤΑ εφόσον πρόκειται για την ίδια ιστορική αιτία. Κατά της απόφασης της Ελεγκτικής Επιτροπής μπορεί να ασκήσει προσφυγή όχι μόνον ο βλαπτόμενος αλλά και ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης προς πληρέστερη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 233

Στο κεφάλαιο περί πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών ενοποιούνται τα όργανα και η διαδικασία για τους αιρετούς δήμων και περιφερειών, σε αντίθεση με το μέχρι σήμερα καθεστώς, το οποίο παρουσίαζε διαφορές για τους αιρετούς των δήμων και κοινοτήτων αφενός (βλ. άρθρα 142-143 Κ.Δ.Κ.) και τους αιρετούς των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων αφετέρου (βλ. άρθρο 72 Κ.Ν.Α.). Ειδικότερα, στο άρθρο 233 προβλέπεται η πειθαρχική ευθύνη των αιρετών δήμων και περιφερειών και επέρχονται ορισμένες μεταβολές οι οποίες αποβλέπουν στην περαιτέρω διασφάλιση της νομιμότητας, κατά τη λειτουργία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Έτσι, επαναφέρεται η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης, η οποία επιτρέπει στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, το εκ του Συντάγματος αποτελούμενο κατά πλειοψηφία από δικαστές, να κρίνει αν η σοβαρότητα του διαπραχθέντος πειθαρχικού παραπτώματος επιτάσσει να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης ή η πειθαρχική ποινή της αργίας έως έξι μηνών. Οι ανωτέρω πειθαρχικές ποινές μπορεί να επιβληθούν αν οι αιρετοί έχουν διαπράξει είτε σοβαρή παράβαση καθηκόντων ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια είτε αν έχουν διαπράξει παραβάσεις καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 234

Σύμφωνα με το άρθρο 234, οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας, επί τη βάσει της, κατά το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος, σύμφωνης γνώμης του πειθαρχικού συμβουλίου το οποίο είναι ενιαίο για τους αιρετούς δήμων και περιφερειών, εφόσον αποτελείται από τον πρόεδρο εφετών του εφετείου της έδρας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. και δύο εφέτες, έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης της οικείας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. και έναν αιρετό εκπρόσωπο της οικείας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων ή της Ένωσης Περιφερειών, ανάλογα με την προέλευση του αιρετού που ελέγχεται πειθαρχικώς. Κατά της απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας που επιβάλλει πειθαρχική ποινή, μπορεί να ασκηθεί μόνον προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και αίτηση αναστολής. Επομένως, καταργείται η προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προκειμένου να απεμπλακεί ένα πολιτικό πρόσωπο, όπως είναι ο εν λόγω Υπουργός, από τον έλεγχο νομιμότητας των αιρετών και να ανατεθεί αποκλειστικά σε όργανα με αυξημένες εγγυήσεις αντικειμενικότητας και ανεξάρτησίας.

Άρθρο 235

Στο άρθρο 235 προβλέπεται ιδιάζουσα δωσιδικία για τους δημάρχους, τους περιφερειάρχες καθώς και τους προέδρους συνδέσμων, ενώ για πταίσματα ή πλημμελήματα των ως άνω αιρετών που διαπράττονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εξαιτίας αυτών, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 409-413 και 417-427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 236

Σύμφωνα με το άρθρο 236, για την έκπτωση των αιρετών, που εκλέγονται σε δήμους, εξαιτίας καταδίκης με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για τα αναφερόμενα στη διάταξη αδικήματα, δεν ισχύει η προϋπόθεση της μέχρι σήμερα νομιθεσίας που όριζε ότι έπρεπε τα αδικήματα αυτά να έχουν προξενήσει οικονομική βλάβη στο δήμο ή στα νομικά του πρόσωπα (βλ. άρθρο 146 παρ. 1 εδαφ. γ' Κ.Δ.Κ.). Τα ίδια ισχύουν και για την έκπτωση των αιρετών που εκλέγονται σε περιφέρειες σε αντίθεση με τα ισχύοντα μέχρι σήμερα για τους αιρετούς των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων (βλ. άρθρο 72 παρ. 9 Κ.Ν.Α.). Η επιβολή της αυτοδίκαιης έκπτωσης με μόνη προϋπόθεση την αμετάκλητη καταδίκη με δικαστική απόφαση, ενισχύει τις αρχές της νομιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των Ο.Τ.Α., διότι δεν είναι δυνατή πλέον η παραμονή στη διοίκηση των Ο.Τ.Α. προσώπων που έχουν καταδικαστεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα, έστω και αν η διάπραξη αυτών δεν έχει οικονομικές συνέπειες για τον Ο.Τ.Α. Κατά τα λοιπά επαναλαμβάνονται τα ισχύοντα στον Κ.Δ.Κ. και στον Κ.Ν.Α.

Άρθρο 237

Στο άρθρο 237 για την παύση των αιρετών δήμων και περιφερειών, προβλέπεται ενιαία διαδικασία η οποία στηρίζεται στη σύμφωνη γνώμη πειθαρχικού συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από δικαστές και ειδικά αιτιολογημένη έκθεση του οικείου Ελεγκτή Νομιμότητας, επιβάλλεται δε με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από ένα πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες που υπηρετούν στο Εφετείο Αθηνών, έναν Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τον Πρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή τον Πρόεδρο της Ένωσης Περιφερειών, ανάλογα με την προέλευση του αιρετού εναντίον του οποίου έχει κινηθεί η σχετική διαδικασία. Καταργείται η προσφυγή ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και προβλέπεται προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώ δεν υφίστανται πλέον επιμέρους διαφορές στη διαδικασία για τους αιρετούς της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης που προβλέπονται στους σήμερα ισχύοντες κώδικες (βλ. άρθρο 147 Κ.Δ.Κ. και άρθρο 72 παρ. 10 Κ.Ν.Α.).

Άρθρο 238

Στο άρθρο 238 ορίζεται ότι μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθώς και από τις προβλεπόμενες επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Επίσης, η αστική ευθύνη των αιρετών ρυθμίζεται με μεταβατικές διατάξεις που προβλέπουν ότι μέχρι την έναρξη της λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην ελεγκτική επιτροπή μετέχει αντί του Ελεγκτή Νομιμότητας ένας υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επίσης τις πειθαρχικές αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η έναρξη λειτουργίας κάθε Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, αφού προηγηθεί η επιλογή των Ελεγκτών Νομιμότητας και του λοιπού προσωπικού. Οι εκκρεμότητες που υπάρχουν κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας των ανωτέρω Υπηρεσιών, ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των επιτροπών, μεταφέρονται στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας των ανωτέρω Υπηρεσιών δεν εφαρμόζεται η διάταξη που ορίζει ότι η ειδική διοικητική προσφυγή αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων, διότι η προϋπόθεση αυτή έχει τεθεί λόγω της εξειδίκευσης και των εγγυήσεων που παρέχει η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Άρθρο 239

Στο άρθρο 239 προβλέπεται ότι για τη στελέχωση των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., είναι δυνατή η μετάταξη υπαλλήλων τόσο από τις υφιστάμενες κρατικές περιφέρειες δύο και από άλλες δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που είναι ΠΕ Διοικητικού με πτυχίο νομικής, ΠΕ Οικονομικού και ΠΕ Μηχανικών διαφόρων κλάδων και επιπλέον διαθέτουν μεταπτυχιακό τίτλο ή προϋπηρεσία σε θέσεις με συναφές αντικείμενο προς αυτό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. Επίσης αίτηση για μετάταξη μπορεί να υποβάλλουν δημόσιοι υπάλληλοι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης ή της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είναι κάτοχοι των βασικών πτυχίων που προβλέπει το άρθρο 217. Η ανάγκη στελέχωσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. από υπαλλήλους με αυξημένα προσόντα επιβάλλει να διαθέτουν τα προσόντα αυτά και οι προερχόμενοι από μετάταξη δεδομένου ότι από τη διαδικασία των μετατάξεων επιδιώκεται να καλυφθεί ένα μεγάλο μέρος των θέσεων για ολόκληρη την επικράτεια. Προς τούτο, δημοσιεύεται σχετική πρόσκληση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και οι σχετικές αιτήσεις εξετάζονται από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο που είναι αρμόδιο για το προσωπικό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. η δε επιλογή βασίζεται αποκλειστικά στα τυπικά και στα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων, όπως αυτά προκύπτουν από τους φακέλους τους, δεδομένου ότι οι νεοσύστατες αυτές υπηρεσίες πρέπει

να στελεχωθούν με προσωπικό που να διαθέτει στον υψηλότερο δυνατό βαθμό τα ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας. Έχει προβλεφθεί ότι από τον κάθε φορέα δεν μπορούν να μεταταχθούν περισσότεροι από οκτώ υπάλληλοι κατηγορίας Π.Ε., ώστε να μην θιγούν οι λοιπές υπηρεσίες από τυχόν υποβολή πολλών αιτήσεων προς μετάταξη. Ειδικά για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, το όριο ορίζεται για μεν τους δήμους σε δύο, για δε τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις σε τέσσερις, προκειμένου να μην αποφιλωθούν από ειδικευμένο προσωπικό. Η σχετική διαδικασία γίνεται κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες περί μετατάξεων διατάξεις που απαιτούν απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου και της υπηρεσίας που υπηρετεί ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να μην υπάρξουν καθυστερήσεις κατά την έναρξη της λειτουργίας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α. και πάντως η συναίνεση της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος διασφαλίζεται από το ότι απαιτείται συνυπογραφή της πράξης μετάταξης από τον Υπουργό στον οποίο υπάγεται η υπηρεσία στην οποία αυτός υπηρετεί καθώς επίσης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που αυτός εποπτεύει. Οι μεταταχθέντες που προέρχονται από τις υφιστάμενες κρατικές περιφέρειες και τους υφιστάμενους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, σε περίπτωση που οι Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α. αρχίσουν να λειτουργούν μετά την 1.1.2011, υπηρετούν κατά το χρόνο που μεσολαβεί έως την έναρξη αυτών στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση που έχει την ίδια έδρα με την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην οποία έχουν τοποθετηθεί, μπορεί δε να επικουρούν το έργο του ελέγχου νομιμότητας που ασκείται κατά την μεταβατική περίοδο από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις επιτροπές του Κ.Δ.Κ. και του Κ.Ν.Α.. Οι λοιποί υπάλληλοι που έχουν επιλεγεί προς μετάταξη εξακολουθούν να υπηρετούν στις υπηρεσίες τους και ο χρόνος μετάταξής τους συμπίπτει με το χρόνο έναρξης λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. για την οποία έχουν επιλεγεί.

Άρθρο 240

Προς ενίσχυση των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., προβλέπεται στο άρθρο 240 η δυνατότητα των αποφοίτων της 3^{ης} εκπαιδευτικής σειράς της Ε.Σ.Τ.Α. και της 20^{ης} εκπαιδευτικής σειράς της Ε.Σ.Δ.Δ., να υποβάλλουν αίτηση για τοποθέτηση στις ανωτέρω υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν τα πτυχία που ορίζει η πάγια διάταξη του άρθρου 217 παρ. 3 του παρόντος που προβλέπει ότι στις θέσεις των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ μπορεί να διορίζονται απόφοιτοι της Ε.Σ.Δ.Δ και Ε.Σ.Τ.Α. που είναι κάτοχοι πτυχίου Νομικού τμήματος Α.Ε.Ι. ή Οικονομικών Επιστημών ή Πολιτικών Επιστημών ή Δημόσιας Διοίκησης ή Πολυτεχνικών Σχολών.

Ζ' ΜΕΡΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Άρθρο 241

αι. Με την προτεινόμενη διάταξη διαμορφώνεται η λειτουργική δομή των Περιφερειών, με άξονα την κατάρτιση, από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια, των εσωτερικών οργανισμών τους και ειδικότερα σε επίπεδο πρόβλεψης των υπηρεσιακών μονάδων (Γεν. Δ/νσεων, Δ/νσεων Τμημάτων και αυτοτελών γραφείων) κατανομής των αντίστοιχων οργανικών θέσεων, και παράθεσης των βαθμών του προσωπικού, ανά κατηγορία εκπαίδευσης.

ii. Επισημειώνεται, ότι οι σχετικές ρυθμίσεις είναι σύστοιχες προς εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα.

β. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται προς υποβοήθηση της οργανωτικής και λειτουργικής δομής της Περιφέρειας και προς αποφυγή οιασδήποτε, έστω και ευλόγου, καθυστέρησης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, με τη σύνταξη, κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, πρότυπου Εσωτερικού Οργανισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας της, ο οποίος περιβάλλεται τον τύπο προεδρικού διατάγματος. Ο ανωτέρω οργανισμός δεν είναι δυνατόν να τροποποιηθεί, πριν παρέλθει ένα έτος από την εγκατάσταση των αιρετών οργάνων των Περιφερειών, εκτός εάν τούτο αποφασισθεί με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου, προς αποφυγή οιασδήποτε διατάραξης της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 242

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται θέση μετακλητού Εκτελεστικού Γραμματέα προς υποβοήθηση του Περιφερειάρχη στην άσκηση των καθηκόντων του.

Ο διορισμός του, από τον Περιφερειάρχη, γίνεται ύστερα από σχετική δημόσια προκήρυξη, οι δε υποψήφιοι, πρέπει, να έχουν ππυχίο Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. και να διαθέτουν αξιόλογη διοικητική εμπειρία.

Ο Εκτελεστικός Γραμματέας ασκεί τις ακόλουθες, κυρίως, αρμοδιότητες :

- i. Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς αποδοχές και μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων της Περιφέρειας.
- ii. Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας κατά την άσκηση του έργου τους.
- iii. Προβαίνει στη μελέτη και εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση και προαγωγή των λειτουργών της Περιφέρειας.
- iv. Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση, ενώπιον του Περιφερειακού Συμβουλίου ή των οικείων Επιτροπών σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.
- v. Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου και των οικείων Επιτροπών από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας.

vi. Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης της Περιφέρειας, σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά το Περιφερειακό Συμβούλιο και τις οικείες Επιτροπές.

vii. Μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών της Περιφέρειας, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων της Περιφέρειας.

και viii. Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στην Περιφέρεια.

Ο Περιφερειάρχης δεν κωλύεται να αναθέσει στον Εκτελεστικό Γραμματέα την άσκηση και πρόσθετων αρμοδιοτήτων με εξαίρεση την υπογραφή χρηματικών ενταλμάτων.

Άρθρο 243

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστώνται, ενιαίως, τέσσερις θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών ή ειδικών συνεργατών για την κάλυψη των αναγκών του Περιφερειάρχη και μία για κάθε Αντιπεριφερειάρχη.

Οι ανωτέρω πρέπει να κατέχουν ππυχίο Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο ππυχίο της αλλοδαπής προσλαμβάνονται, δε, με ειδική σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, από τους Περιφερειάρχες και Αντιπεριφερειάρχες και υπόκεινται, απευθείας, στην ιεραρχική εξάρτηση τούτων. Διέπονται, αποκλειστικά, από τις διατάξεις των παρ. 5 έως και 13 του άρθρου 67 του ν. 1416/1984.

Άρθρο 244

Αρμόδιο όργανο για την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων των πάσης φύσεως προσωπικού των Περιφερειών είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο, υπό την προϋπόθεση προηγούμενης βεβαίωσης της οικείας Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.), ότι έχει διασφαλισθεί η αναγκαία πίστωση προς κάλυψη της αντίστοιχης δαπάνης.

Η πλήρωση των θέσεων του τακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων των Περιφερειών διενεργείται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 3812/2009, εφόσον έχει προηγηθεί έγκριση σύμφωνα με την Π.Υ.Σ. 33/2006.

Εισάγεται σειρά ρυθμίσεων για την παροχή υπηρεσιών των δικηγόρων, προς τις Περιφέρειες, με σχέση έμμισθης εντολής, κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Δικηγόρων και λαμβάνεται πρόνοια για την εξίσωση των αμοιβών τους με εκείνες των δικηγόρων, που απασχολούνται, υπό το αυτό νομικό καθεστώς (σχέση έμμισθης εντολής) στους Δήμους.

Άρθρα 245 έως 247

Τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα επιλογής Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων, Τμημάτων και αυτοτελών γραφείων των Περιφερειών, είναι ευθυγραμμισμένα με εκείνα του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως έχει προσφάτως τροποποιηθεί, στο πλαίσιο θέσπισης αντικειμενικών και αξιοκρατικών κριτηρίων με το ν. 3839/2010.

Εξάλλου, τόσο οι προϋποθέσεις, δύο και η διαδικασία μετατάξεων των υπαλλήλων των Περιφερειών ακολουθούν τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρα 248 έως και 251

Τα Συμβούλια επιλογής των Προϊσταμένων των υπηρεσιών των Περιφερειών και τα συμβούλια για την υπηρεσιακή κατάσταση των Υπαλλήλων τους συνιστώνται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη.

Η συγκρότησή τους υπακούει στις αντίστοιχες ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί με το ν. 3839/2010, στο πλαίσιο διασφάλισης σύνθεσης, η οποία μπορεί να εγγυάται την αμεροληψία, το αδιάβλητο της κρίσης και την τήρηση αντικειμενικών και αξιοκρατικών κριτηρίων.

Επισημαίνεται, ότι οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων των Περιφερειών επιλέγονται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.), το οποίο είναι αρμόδιο για την επιλογή, επίσης, των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων της Κεντρικής και Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης. Αμφιβολίες συνταγματικής συμβατότητας, οι οποίες είχαν εγερθεί, στο παρελθόν, σε σχέση με την πιθανολογηθείσα κάμψη, στην προκειμένη περίπτωση, της συνταγματικής αυτοτέλειας της αυτοδιοίκησης, λαμβανόμενης υπόψη της οντότητας του Ειδικού Συμβουλίου ως συλλογικού οργάνου Κρατικής Διοίκησης, έχουν, πλέον, αρθεί, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 4082/2009 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έκρινε, στο πλαίσιο επιλογών Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, υπό ανάλογο νομοθετικό καθεστώς και η οποία δεν διέγνωσε συνδρομή αντίθεσης προς τη συνταγματική έννομη τάξη.

Η θητεία των μελών των προμνημονευθέντων συμβουλίων είναι διετής και η εκπροσώπηση των φύλων στοιχείται με την αντίστοιχη ρύθμιση του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 252

Οι διατάξεις του Πειθαρχικού Δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα εφαρμόζονται, πανομοιότυπα και στους Υπαλλήλους των Περιφερειών.

Ο Περιφερειάρχης είναι πειθαρχικός Προϊστάμενος όλων των υπαλλήλων της Περιφέρειας και είναι αρμόδιος για την παραπομπή τους στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Επίσης, πειθαρχικοί Προϊστάμενοι είναι ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης και ο Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος στους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς, ανεξάρτητα από το βαθμό, που αυτοί φέρουν.

Όλοι οι πειθαρχικοί προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης.

Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλουν :

- i. Ο Περιφερειάρχης έως και τις αποδοχές ενός μηνός.
- ii. Ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης έως και το ένα τρίτο των αποδοχών ενός μηνός.
- iii. Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης έως και το ένα έκτο των αποδοχών ενός μηνός.

Άρθρο 253

Για όσα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Περιφερειών δεν υφίσταται ειδική ρύθμιση και μέχρι την κατάρτιση Ενιαίου Κώδικα Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων της Αυτοδιοίκησης, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, καθώς και οι διατάξεις του ν. 3801/2009 και του π.δ/τος 410/1988.

Άρθρα 254 έως και 258

Όπως έχει, ήδη, εκτεθεί, με το πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» επιχειρείται, στο πλαίσιο της ευρύτερης αναδιάρθρωσης της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης, μεταφορά ικανού φάσματος αρμοδιοτήτων από την Κρατική Περιφέρεια προς την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, με έμφαση στην αναπτυξιακή διάσταση αυτών, ενώ παραλλήλως σειρά αρμοδιοτήτων, που ασκούνται, μέχρι τώρα, από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, περιέρχονται στους Δήμους, με γνώμονα τη φύση και το χαρακτήρα της αρμοδιότητας ως τοπικής, πλέον, και όχι υπερτοπικής και επί πλέον την υπηρέτηση της αρχής της εγγύτητας των παρεχόμενων, προς τον πολίτη, υπηρεσιών.

Βασικός γνώμονας κατά τη σύνταξη των σχετικών διατάξεων ήταν η κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών των φορέων να συνδυαστεί με την κατά το δυνατό εξυπηρέτηση του μεταφερόμενου και μετατασσόμενου προσωπικού. Προς την κατεύθυνση αυτή, αφενός, μεν, δόθηκε η δυνατότητα εθελουσίων μετατάξεων, όπου αυτό ήταν δυνατό και αφετέρου λήφθηκε μέριμνα, ώστε το προσωπικό, ανεξαρτήτως φορέα απασχόλησης, να παραμείνει στην πόλη όπου ήδη εργάζεται, ώστε να μην προκληθούν οικογενειακά, κοινωνικά κ.λ.π. προβλήματα, λόγω μετακινήσεων. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι οι μετατάξεις του προσωπικού είναι, κατά κύριο λόγο, υποχρεωτικές, πράγμα που υπαγορεύθηκε από την υποχρέωση άμεσης συγκρότησης των υπηρεσιών και την κατά το δυνατό αδιάκοπη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες, οι οποίοι, άλλωστε, είναι και οι τελικοί αποδέκτες όλης αυτής της προσπάθειας.

Η ανάγκη της επίσπευσης των διαδικασιών στελέχωσης των υπηρεσιών, είναι και εκείνη που υπαγορεύει τη μετάταξη του προσωπικού, καταρχήν, σε συνιστώμενες προσωποπαγίες θέσεις, οι οποίες εν συνεχείᾳ θα προβλεφθούν και ενταχθούν στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων κατά την κατάρτιση ή τροποποίησή τους.

Ειδικότερα όσον αφορά την Περιφέρεια, προκειμένου να δημιουργηθεί άμεσα ένα λειτουργικό υπόβαθρο για την εύρυθμη λειτουργία της νεοσύστατης αυτής δομής, και μόνο κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, προτείνεται, όπως έχει αναφερθεί, η κατάρτιση Πρότυπου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των Περιφερειών, τον οποίο το Περιφερειακό Συμβούλιο θα έχει τη δυνατότητα τροποποίησης μετά την παρέλευση ενός έτους από την εφαρμογή του, εκτός εάν τούτο αποφασισθεί, σε χρόνο συντομότερο από το Περιφερειακό Συμβούλιο, με απόφαση των 2/3 των μελών του.

Όπως διαφάνηκε από την εμπειρία των προηγούμενων ετών, η ανασυγκρότηση της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που επέρχεται με τον «Καλλικράτη» δεν

αναμένεται ότι θα επηρεάσει, τόσο το προσωπικό το οποίο, άλλωστε, ανήκε στους κόλπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, όσο εκείνο, που ανήκε ως σήμερα στην κρατική Περιφέρεια και, βάσει του νέου θεσμικού πλαισίου, θα αποτελεί πλέον προσωπικό της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Στην πράξη, ωστόσο, δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή στο καθεστώς του προσωπικού αυτού, καθώς αφενός, όπως προαναφέρθηκε, δεν μετακινείται χωρικά, αφετέρου, δε, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση του υπηρεσιακού και ασφαλιστικού του καθεστώτος καθώς και για τη διασφάλιση των αποδοχών του.

Εξάλλου, το υπηρεσιακό του καθεστώς, του εν λόγω προσωπικού θα εξακολουθεί να διέπεται, για μεν το μόνιμο από τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 3528/2007 όπως ισχύει (Δημοσιούπαλληλικός Κώδικας), για, δε, το ιδιωτικό δικαίου αορίστου χρόνου, από τις σχετικές ρυθμίσεις του π.δ. 410/88 όπως ισχύει (Κώδικας Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.).

Περαιτέρω, για τη μισθολογική κατάσταση μεταφερόμενου και μετατασσόμενου προσωπικού, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μη σημειωθεί βλαπτική μεταβολή, ως προς τις αποδοχές τους, ακόμα και εάν αυτές της νέας θέσης είναι εκ του νόμου μικρότερες από τις αποδοχές της προηγούμενης.

Επίσης, όσον αφορά το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του μετατασσόμενου και μεταφερόμενου προσωπικού, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 17 ν. 3513/2006 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την οποία, υπάλληλοι του δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των ανεξάρτητων αρχών ή των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι οποίοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται σε θέσεις υπηρεσιών ή φορέων που διέπονται από διαφορετικό ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς από αυτό στο οποίο υπάγονταν μέχρι τη μετάταξη ή μεταφορά τους, δύνανται, αντί της αυτοδίκαιης υπαγωγής τους στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, που διέπει το αντίστοιχο προσωπικό της νέας τους θέσης, να διατηρήσουν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπάγονταν μέχρι τη μεταφορά τους. Η διατήρηση του ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος, η οποία γίνεται με την υποβολή ανέκκλητης δήλωσης, αναμένεται ότι θα εξυπηρετήσει πολλούς μετατασσόμενους υπαλλήλους, και, ιδίως, εκείνους που βρίσκονται εγγύτερα στη συνταξιοδότηση.

Ειδικότερα με το άρθρο 254, προβλέπεται η κατάταξη προσωπικού συνενούμενων Δήμων και Κοινοτήτων σε νεοσύστατους Δήμους. Αυτή επέρχεται, αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας και συνεπάγεται την κατάληψη αντίστοιχων κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα θέσεων.

Για το σκοπό αυτό εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δημάρχου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και επακολουθεί κατάταξη σε συνιστώμενες θέσεις, στο πλαίσιο κατάρτισης των νέων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Στο άρθρο 255 ρυθμίζεται η μεταφορά προσωπικού των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων

στις συνιστώμενες Περιφέρειες της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Η μεταφορά γίνεται αυτοδίκαια, σε αντίστοιχες θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα.

Το άρθρο 256 αντιμετωπίζει τη μετάταξη τακτικού προσωπικού από τις υπηρεσίες των Περιφερειών του Κράτους στις Περιφέρειες (Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις) της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Σε πρώτο στάδιο, που χρονικά αναφέρεται στο τρέχον έτος (2010), κατά το οποίο δεν έχουν συγκροτηθεί ακόμα οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, παρέχεται η δυνατότητα εθελούσιας μετάταξης του προσωπικού οργανικών μονάδων των Κρατικών Περιφερειών των οποίων αρμοδιότητες απονέμονται στις Περιφέρειες. Η σχετική Απόφαση θα έχει ισχύ από 1-7-2011, ενδέιν του γεγονότος ότι έκτοτε ασκούνται οι αρμοδιότητες που περιέρχονται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση στις Περιφέρειες.

Εάν διαπιστωθεί, ότι το εκουσίως μεταταχθέν προσωπικό δεν επαρκεί για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων, ακολουθούνται δύο διακριτές οδοί και ειδικότερα, εάν η απονομή αρμοδιοτήτων αφορά το σύνολο συγκεκριμένου τομέα (όχι μεμονωμένες αρμοδιότητες), η ανάγκη άμεσης και ολοκληρωμένης άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών προσδίδει στη μετάταξη και του λοιπού απαραίτητου προσωπικού υποχρεωτικό χαρακτήρα. Εξάλλου, εάν από την άλλη πλευρά, μεταβιβάζονται συγκεκριμένες μόνο αρμοδιότητες από μια δέσμη αρμοδιοτήτων, οι οποίες δεν απαιτούν τη μεταφορά του συνόλου των υπαλλήλων της επίμαχης οργανικής μονάδας στην Περιφέρεια (Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση), το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι εκείνο που αποφασίζει, πλέον, ποιοι υπάλληλοι θα μεταταχθούν στην αντίστοιχη Περιφέρεια (Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση). Η επιλογή γίνεται με βάση κριτήρια που έχουν, ως στόχο, να μη διαταραχθεί η προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική ζωή του προσωπικού, όπως ο τόπος κατοικίας, η οικογενειακή κατάσταση, τυχόν σοβαρά προβλήματα υγείας, συνεκτιμωμένων και των ετών υπηρεσίας.

Αντίστοιχη διαδικασία προβλέπεται με το άρθρο 257 για το προσωπικό που μετατάσσεται στους Δήμους με σκοπό την άσκηση αρμοδιοτήτων, που μεταβιβάζονται σε αυτούς, από τις καταργούμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, καθώς και από τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα, αναλόγως με το αν οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν το σύνολο συγκεκριμένου τομέα ή είναι μεμονωμένες. Επισημαίνεται, ότι η μετάταξη του προσωπικού αφορά το Δήμο της έδρας του Νομού, σε μία επιπλέον προσπάθεια να ελαχιστοποιηθούν οι μετακινήσεις προσωπικού, εφόσον ο Δήμος της έδρας θα κληθεί μεταβατικά να εξυπηρετήσει και τους λοιπούς Δήμους του Νομού, μέχρι αυτοί να στελεχωθούν με το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των απονεμόμενων αρμοδιοτήτων.

Τέλος, με το άρθρο 258 αντιμετωπίζεται το θέμα της μετάταξης του προσωπικού των Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων Διευθύνσεων Τοπικών Αυτοδιοικήσεων και Διοικήσεων, τα οποία και καταργούνται, στις Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων της έδρας του αντίστοιχου Νομού. Η μετάταξη αυτή, η οποία έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, αφορά το τεχνικό και γεωτεχνικό προσωπικό των εν λόγω οργανικών μονάδων (Γεωλόγοι, Μηχανικοί όλων των κλάδων, Εργοδηγοί κ.λ.π.), το οποίο, άλλωστε και θα κληθεί να ασκήσει τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες.

Επισημαίνεται, ότι η διάταξη αυτή αφορά προσωπικό το οποίο υπηρετούσε στα Τμήματα Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων κατά την 1-1-2010. Ο χρονικός αυτός προσδιορισμός κρίνεται απαραίτητος, προκειμένου να διαπιστωθεί ποιο προσωπικό απασχολείτο πραγματικά στις συγκεκριμένες οργανικές μονάδες, καθώς στις Διευθύνσεις των σημερινών Κρατικών Περιφερειών δεν υφίστανται συνεστημένοι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας, και ως εκ τούτου η πλειοψηφία του προσωπικού δεν είναι ενταγμένη σε συγκεκριμένες μονάδες. Ειδικά το προσωπικό της καταργούμενης Τ.Υ.Δ.Κ. της κρατικής περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου μετατάσσεται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, προκειμένου να ενισχύσει το τεχνικό προσωπικό της, δοθέντος ότι κατά ρητή πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 205, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι αρμόδια για την εκτέλεση έργων και μελετών των δήμων της χωρικής της αρμοδιότητας με πληθυσμό έως τρεις χιλιάδες (3.000) κατοίκους.

Η' ΜΕΡΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Η νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α.) και του κράτους αποτελεί τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή πρωτοβουλία των τελευταίων δεκαετιών. Μέχρι σήμερα, ο δημόσιος τομέας αποτελούσε τροχοπέδη στις επιχειρησιακές ή αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Με τη νέα του μορφή το ελληνικό κράτος ελαχιστοποιεί τα συγκεντρωτικά του στοιχεία, αποκεντρώνεται και αποκτά ευελιξία, αποτελεσματικότητα και ικανότητα περαιτέρω αξιοποίησης τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Εκτός από αναπτυξιακό εφαλτήριο, η νέα αρχιτεκτονική αναμένεται να επηρεάσει θετικά τα δημοσιονομικά μεγέθη, μέσω της αύξησης της αποτελεσματικότητας των δήμων, των περιφερειών και του κράτους γενικότερα, όπως επίσης να συμβάλλει θετικά στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τον περιορισμό φαινόμενων αδιαφάνειας και αθέμιτου ανταγωνισμού.

Η νέα αρχιτεκτονική της Τ.Α. και του κράτους δεν αποσκοπεί μόνο στην εξοικονόμηση πόρων μέσω του περιορισμού του αριθμού των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων ή αξιοποίησης οικονομιών κλίμακας. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα της νέας αρχιτεκτονικής είναι ότι δημιουργεί ισχυρούς αναπτυξιακούς θεσμούς σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, τέτοιους που μπορούν να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία. Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων δήμων και περιφερειών θα τους καταστήσει ικανούς να λαμβάνουν τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, να μοχλεύσουν κεφάλαια, να προσελκύσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, να καταστούν ο βασικός συντελεστής της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Μία ακόμη καινοτομία του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» είναι η δημιουργία ενός τοπικού Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Π.Σ.Α.). Οι δήμοι και οι περιφέρειες εντάσσονται στη μεγάλη εξυγιαντική προσπάθεια που καταβάλλει η χώρα μας. Το τοπικό Π.Σ.Α. περιλαμβάνει: α) το Πρόγραμμα Εξυγίανσης Ο.Τ.Α. με οικονομική δυσπραγία, β) τη δημιουργία Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, γ) τη θέσπιση κανόνων και πλαισίου πιστοληπτικής πολιτικής των ΟΤΑ, δ) την αποτελεσματικότερη και σύγχρονη οικονομική διαχείριση με αναβάθμιση του ρόλου του δημοτικού προϋπολογισμού και δημιουργία εργαλείων λήψης αποφάσεων, όπως βάσεις δεδομένων με έγκυρα και έγκαιρα στατιστικά στοιχεία, ε) τον έλεγχο και τη διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα, διπλογραφικό με αναλυτική λογιστική και έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε όλους τους δήμους, περιφέρειες και τα Νομικά τους Πρόσωπα και τέλος στ) τη δημιουργία του αναπτυξιακού προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» που θα υποστηρίζει το σχέδιο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αλλά πάνω από όλα θα εξοπλίσει τους νέους δήμους και περιφέρειες και θα αποτελέσει το αναπτυξιακό τους καύσιμο για την πρώτη περίοδο λειτουργίας τους.

Στα άρθρα 259-279 του κεφαλαίου αυτού περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις, σχετικά με την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των οργάνων των δήμων και των περιφερειών. Στα συγκεκριμένα άρθρα περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τον ανακαθορισμό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, την πιστοληπτική ικανότητα, τον έλεγχο των οικονομικών και

των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. και την εξυγίανση των υπερχρεωμένων δήμων.
Ειδικότερα:

Άρθρο 259 και 260

Σύμφωνα με το άρθρο 102, παράγραφος 5 του Συντάγματος: «*Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών.*» Με βάση το παραπάνω πλαίσιο διατυπώθηκαν τα άρθρα 259 και 260 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Με το Ν.1828/89 εισήχθη το μοντέλο άμεσης χρηματοδότησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από θεσμοθετημένους, υπέρ αυτής πόρους, του Κρατικού Προϋπολογισμού. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) λειτούργησαν επιτυχημένα για μια 20ετία, είναι όμως πλέον εμφανή τα σημάδια «κόπωσης» τους. Στο πλαίσιο υλοποίησης της νέας αρχιτεκτονικής της αυτοδιοίκησης της χώρας επιχειρείται, μέσω του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», ο εκσυγχρονισμός τους.

Με το άρθρο 259 επαναπροσδιορίζονται οι πηγές και τα ποσοστά εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού που θα τροφοδοτούν τους Κ.Α.Π. των νέων διευρυμένων δήμων. Στόχος, η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας τους μέσω της χρησιμοποίησης σύγχρονων και δυναμικών φόρων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Από τους παλαιούς πόρους που συνιστούσαν έσοδα των Κ.Α.Π. των δήμων, διατηρείται ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) και ως νέες πηγές ορίζονται, ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.).

Τόσο στους δήμους όσο και στις περιφέρειες δημιουργείται ένα χρηματοδοτικό μείγμα που μπορεί να καλύψει τις ανάγκες τους σε βάθος χρόνου και παράλληλα να αντέξει στις διακυμάνσεις της οικονομικής συγκυρίας.

Ταυτόχρονα και με σκοπό τη διασφάλιση της οικονομικής επάρκειας των νέων διευρυμένων δήμων προβλέπεται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 259 ότι, το κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σε αυτούς, κατά το έτος της μεταφοράς τους, θα καλυφθεί μέσω αύξησης των ποσοστών των εσόδων των Κ.Α.Π. που προέρχονται από τον Φ.Ε.Φ.Ν.Π. και από τον Φ.Π.Α., από τους δύο δηλαδή πιο δυναμικούς φόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού. Η αύξηση αυτή καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου, γίνεται πρόβλεψη για το μέρος των Κ.Α.Π. που θα διατίθεται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των δήμων. Συγκεκριμένα, τα δύο τρίτα (2/3) των εσόδων από τον Φ.Ε.Φ.Ν.Π. και τα έσοδα από τον Φ.Π.Α. και τον Φ.Α.Π,

προορίζονται για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών και το υπόλοιπο ένα τρίτο (1/3) των εσόδων από τον Φ.Ε.Φ.Ν.Π. προορίζεται για κάλυψη επενδυτικών δαπανών.

Η απόδοση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό πραγματοποιείται, σε σχετικούς λογαριασμούς στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η κατανομή από τους λογαριασμούς αυτούς, πραγματοποιείται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των Κ.Α.Π., που προορίζονται για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών, καθώς και επενδυτικών δαπανών προσδιορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως δημογραφικών, γεωμορφολογικών, κοινωνικών, διοικητικών, οικονομικών, περιλαμβανομένου και του στοιχείου της διοικητικής υποστήριξης που παρέχεται από δήμο προς εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών άλλων δήμων.

Με το άρθρο 260 προσδιορίζονται, πλέον, και για τις περιφέρειες συγκεκριμένοι πόροι (Κ.Α.Π). Ως πηγές των πόρων αυτών ορίζονται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) και προσδιορίζονται ειδικότερα τα ποσοστά τους επί των αντίστοιχων εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού. Τα παραπάνω φορολογικά έσοδα καλύπτουν το σημερινό κόστος των κρατικών επιχορηγήσεων που αντιστοιχούν στις αρμοδιότητες της περιφέρειας που προέρχονται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, περιλαμβανομένης και της μισθοδοσίας των υπαλλήλων της, καθώς και στις αρμοδιότητες που μεταφέρονται από την αποκεντρωμένη διοίκηση, όπως το κόστος μισθοδοσίας των υπαλλήλων των διευθύνσεων σχεδιασμού και ανάπτυξης, της ΔΕΚΕ, της ΔΕΣΕ, της Δ/νσης διαχείρισης υδάτινων πόρων, δαπάνες εποπτείας οργανισμών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην περίπτωση που το κόστος των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων μετά την αναλυτική κοστολόγησή τους, δεν καλύπτεται από τους παραπάνω πόρους, θα καλυφθεί με αύξηση των ποσοστών των φόρων των περιπτώσεων α' και β', με σχετικό προεδρικό διάταγμα. Επισημαίνεται ότι στα ποσοστά αυτά δεν έχει υπολογισθεί το τμήμα του ΠΔΕ που αφορά τις περιφέρειες, το οποίο θα υπολογίζεται και θα αποδίδεται μετά την κατάρτισή του, με τις συνήθεις διαδικασίες κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού.

Η απόδοση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό πραγματοποιείται, σε σχετικό λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η κατανομή από το λογαριασμό αυτό, πραγματοποιείται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Ο τρόπος η διαδικασία κατανομής των Κ.Α.Π, που προορίζονται για κάλυψη επενδυτικών και λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών, πραγματοποιείται μέσω κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και

Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, στο πλαίσιο και της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας, έτσι όπως κυρώθηκε με το Ν.1850/1989, όπου αναφέρεται ότι: «Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να εκφράζουν τη γνώμη τους με κατάλληλο τρόπο, δύον αφορά στους τρόπους παροχής σ' αυτούς των ανακατανεμόμενων πόρων».

Ως βασικό κριτήριο για την κατανομή των Κ.Α.Π. των περιφερειών, ορίζονται οι ίδιοι δείκτες με αυτούς των δήμων με επιπλέον κριτήριο, για τις περιφέρειες, την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Επισημειώνεται ότι για τις έκτακτες επιχορηγήσεις των δήμων και των περιφερειών προβλέπεται η έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης, η οποία θα ορίζει αντικειμενικά κριτήρια με την συνδρομή των οποίων και μόνον, θα γίνονται οι ανωτέρω επιχορηγήσεις.

Άρθρο 261

Με το άρθρο αυτό και στην παράγραφο 1 προβλέπεται ένα ποσοστό της αύξησης των εσόδων του ΦΠΑ που πραγματοποιείται στα διοικητικά όρια ενός δήμου να θεωρείται τοπικό έσοδο και να χρηματοδοτεί δημοτικές υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης. Με αυτό τον τρόπο γίνεται προσπάθεια να ενταχθεί τόσο ο δήμος όσο και οι δημότες του, στη διαδικασία ελέγχου της βεβαίωσης, είσπραξης αλλά και της διάθεσης των δημοσίων και ιδιαίτερα των τοπικών δημόσιων εσόδων.

Για τον ίδιο λόγο στην παράγραφο 2 του άρθρου 261 ορίζεται ποσοστό 20% επί του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.), που αποτελεί πόρο των Κ.Α.Π., σύμφωνα με την περίπτωση γ) της παρ.1 του άρθρου 259, ως τοπικό έσοδο των δήμων, ανάλογα με τα έσοδα του φόρου που εισπράττονται στη διοικητική τους περιφέρεια. Ο τρόπος απόδοσης του πόρου στους δήμους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών. Τα φορολογικά έσοδα του πόρου αυτού χρηματοδοτούν ιδίως δράσεις που αφορούν σε παρεμβάσεις στον πολεοδομικό ιστό και στο δομημένο περιβάλλον του δήμου.

Με τη θέσπιση των συγκεκριμένων διατάξεων, ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας αποκτά εν μέρει ανταποδοτικό χαρακτήρα, καθώς τα ποσά που καταβάλλονται από τις φορολογούμενες μονάδες αξιοποιούνται άμεσα. Με δεδομένο επίσης ότι οι τοπικές παρεμβάσεις των δήμων στον πολεοδομικό ιστό και στο δομημένο περιβάλλον επιδρούν στην αξία των ακινήτων της περιοχής τους, προβλέπεται στην παράγραφο 4 ως υποχρεωτική, η γνώμη των δήμων για τον προσδιορισμό των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων της διοικητικής τους περιφέρειας. Η συμμετοχή των δήμων στα έσοδα του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας αποτελεί επίσης, ένα βήμα προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αφού ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί έσοδο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 262

Είναι γνωστό το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας. Η Αυτοδιοίκηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δημόσιου τομέα. Προκειμένου οι νέοι δήμοι και περιφέρειες, που θα προκύψουν από την εφαρμογή του προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», να ανταποκριθούν με επιπτυχία στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου ρόλου τους, υπάρχει η ανάγκη να διαμορφωθούν ισχυρότεροι θεσμοί, απαλλαγμένοι από παθογένειες του παρελθόντος. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός ειδικού προγράμματος εξυγίανσης, σε δημοτικές ενότητες, δήμους και περιφέρειες που αξιολογείται ότι υπάρχουν ιδιαίτερα οξυμένα οικονομικά προβλήματα με βάση την παράγραφο 3β του παρόντος άρθρου. Στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης εντάσσονται οι δήμοι και οι περιφέρειες μετά από σχετικό αίτημά τους. Μόνο στην περίπτωση που συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι, μπορεί κατ' εξαίρεση να ενταχθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 4, δημοτική ενότητα, δήμος ή περιφέρεια στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης.

Για να ενταχθεί δημοτική ενότητα, δήμος ή περιφέρεια στο πρόγραμμα εξυγίανσης θεωρείται απαραίτητη η απόφαση με αυξημένη πλειοψηφία με 3/5, του δημοτικού / περιφερειακού συμβουλίου, κρίνεται επίσης αναγκαία η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης του δήμου ή της περιφέρειας από ορκωτούς ελεγκτές, όπως τέλος και η εκπόνηση από το δήμο ή την περιφέρεια συγκεκριμένου προγράμματος εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα. Με τον τρόπο αυτό ο δήμος ή η περιφέρεια δεν εκφράζουν μόνο τη βούλησή τους για εξυγίανση της οικονομικής τους κατάστασης, αλλά διατυπώνουν, προγραμματίζουν και εμπλέκονται στη διαδικασία αντιμετώπισής της, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να μπορέσουν να αξιοποιήσουν το σύνολο των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους και να αναλάβουν πρωτοβουλίες με αντικείμενο την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών τους.

Στη παράγραφο 2 δημιουργείται ελεγκτική επιτροπή αποτελούμενη από έναν σύμβουλο του ελεγκτικού συμβουλίου, το γενικό διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ένα εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή Ένωσης Περιφερειών ανάλογα με την κρινόμενη υπόθεση.

Οι προϋποθέσεις για να ενταχθεί ένας δήμος ή μία περιφέρεια στο πρόγραμμα εξυγίανσης είναι αντικειμενικές, διαφανείς και εκ των προτέρων γνωστές. Για το λόγο αυτό, στο εδάφιο β της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, χρησιμοποιούνται οι διεθνώς αποδεκτοί δείκτες, δηλαδή η σχέση των τοκοχρεούσιων με τα τακτικά έσοδα και του συνολικού χρέους με τα συνολικά έσοδα του δήμου ή της περιφέρειας.

Στην παράγραφο 4 διατυπώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης ενός δήμου ή περιφέρειας στο πρόγραμμα, χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει με βάση τα στοιχεία της βάσης οικονομικών δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τα οποία παρέχονται από τη Διεύθυνση Οικονομικών των Ο.Τ.Α. του Υπουργείου, να προκύπτει η ανάγκη αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης του δήμου ή της περιφέρειας. Στη συνέχεια, συντάσσεται έκθεση

αξιολόγησης από ορκωτούς ελεγκτές, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Η έκθεση αυτή αξιολογείται και στην περίπτωση που στο δήμο ή την περιφέρεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3β, εντάσσονται στο πρόγραμμα και σε δύο μήνες από την ένταξή τους σε αυτό, καταθέτουν επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσης. Στην ίδια παράγραφο παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης να απαγορεύσει τις προλήψεις ή το δανεισμό του δήμου.

Η ένταξη μιας δημοτικής ενότητας, ενός δήμου ή μίας περιφέρειας στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης δίνει τη δυνατότητα, σε συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Σύμφωνα με την παράγραφο 5 ο δήμος, ή η περιφέρεια που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα θα έχουν πρόσβαση στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 263, η οποία θα λειτουργήσει συμπληρωματικά στα μέτρα χρηματοδότησης του δημοτικού ελλείμματος ή χρέους. Έσοδα, εκτός από το Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, που θα χρηματοδοτήσουν τον περιορισμό του ελλείμματος των δήμων ή περιφερειών μπορεί να είναι μέρος ή το σύνολο των εσόδων συμπεριλαμβανομένης και της ΣΑΤΑ. Παράλληλα, θα υπάρξει συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος, όπως επίσης και τεχνική υποστήριξη όπου και όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο. Τέλος, η ελεγκτική επιτροπή θα ενημερώνει το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τη εξέλιξη του προγράμματος με ετήσιες αναφορές.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι λεπτομέρειες του προγράμματος.

Για την αποφυγή διατήρησης ζημιογόνων δημοτικών επιχειρήσεων ή στην προσπάθεια εξυγίανσης και των νομικών αυτών προσώπων των δήμων, στην παράγραφο 8, επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα για τις Α.Ε. και στις κοινωφελείς επιχειρήσεις σύμφωνα με τις οποίες, δημοτικές ή περιφερειακές επιχειρήσεις που σε τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις, μετά διετία από την ίδρυσή τους, είναι ζημιογόνες, λύονται υποχρεωτικώς, όπως επίσης και στην περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια δημοτικής ή περιφερειακής επιχείρησης μειώνονται κάτω του 50% του μετοχικού κεφαλαίου

Άρθρο 263

Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης των δήμων και των περιφερειών δημιουργείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης.

Ο Λογαριασμός αυτός χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τη σύσταση, λειτουργία και διαχείριση του λογαριασμού.

Άρθρα 264 και 265

Στα άρθρα 264 και 265 ρυθμίζονται, αφενός η διαδικασία συνομολόγησης δανείου από Δήμους και Περιφέρειες, αφετέρου οι προϋποθέσεις και οι όροι δανεισμού. Μία από τις σημαντικές καινοτομίες του σχεδίου «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» είναι ότι δε φροντίζει μόνο για την εξυγίανση των δήμων και των περιφερειών, αλλά παράλληλα δημιουργεί τις πρόνοιες για τη βιώσιμη ανάπτυξή τους. Για πρώτη φορά τίθενται κανόνες και καθορίζεται το πλαίσιο, στο οποίο θα κινηθεί η πιστοληπτική πολιτική των δήμων. Εξάλλου, στην παράγραφο 8 του άρθρου 9 του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, όπως αυτός κυρώθηκε, με το νόμο 1850/1999 αναφέρεται: «Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να έχουν, σύμφωνα με το νόμο, πρόσβαση στην εθνική αγορά κεφαλαίων, ώστε να χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους».

Ως βασικές προϋποθέσεις για να μπορέσει ένας δήμος να καταφύγει σε δανεισμό θεωρούνται: α) το προϊόν του δανεισμού να χρηματοδοτεί αποκλειστικά επενδύσεις ή το χρέος του δήμου, β) η σχέση τοκοχρεολυσίων / ετήσιων τακτικών εσόδων και γ) η σχέση συνολικού χρέους / συνολικών ετησίων εσόδων

Επίσης, θεσμοθετούνται κανόνες διαφάνειας στις προπληρωμές από τους Κ.Α.Π. των δήμων. Με τον τρόπο αυτό ελαχιστοποιούνται οι πιέσεις, αλλά και οι τριβές μεταξύ αιρετών και Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και δημιουργείται ένα εκ των προτέρων γνωστό και αντικειμενικό πλαίσιο. Οι προϋποθέσεις για να λάβει ένας δήμος προπληρωμή, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 150% του ύψους της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησής του από τους Κ.Α.Π. είναι τρεις: α) ο δήμος να έχει εξαντλήσει το σύνολο των δημοσιονομικών του δυνατοτήτων, β) το αντικείμενο της προπληρωμής να αφορά κάλυψη ανελαστικής δαπάνης και γ) να υπάρχει δυνατότητα οικονομικής αναπλήρωσης της προπληρωμής ενός (1) οικονομικού έτους.

Άρθρο 266

Με τον Ν. 3463/2006 εισήχθη ο τετραετής επιχειρησιακός προγραμματισμός των δήμων, με σκοπό το σχεδιασμό και την υλοποίηση του αναπτυξιακού τους σχεδιασμού. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 266 αναβαθμίζεται και ολοκληρώνεται η διαδικασία του προγραμματισμού και η σύνδεση του ετήσιου προγράμματος δράσης, με τον προϋπολογισμό και το τεχνικό πρόγραμμα. Σκοπός των ετήσιων προγραμμάτων δράσης είναι η εξειδίκευση και ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός των δράσεων που προβλέπεται, από το πενταετές πλέον επιχειρησιακό πρόγραμμα. Με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η διοίκηση ενός δήμου και οι δημότες μπορούν πλέον να συνδέουν τις δραστηριότητες που θα εκτελέσουν οι δημοτικές υπηρεσίες με τις δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, καθώς και να προϋπολογίσουν το αναμενόμενο προϊόν των προγραμματιζόμενων δραστηριοτήτων.

Ο προϋπολογισμός, πέρα από τη βασική λειτουργία του ως εργαλείο ελέγχου και εξουσιοδότησης της διαχείρισης, αποτελεί μαζί με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης το εργαλείο του ετήσιου προγραμματισμού της δράσης του δήμου. Ο προϋπολογισμός εναρμονίζεται με τα περιεχόμενα του επιχειρησιακού προγράμματος, καθώς και του ετήσιου προγράμματος δράσης, και εξυπηρετεί τους επενδυτικούς, αναπτυξιακούς και άλλους στόχους του προγράμματος αυτού.

Για πρώτη φορά επίσης και με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, θα καθοριστούν ποσοστά και κριτήρια κατανομής των πόρων, που αφορούν στις δημοτικές ενότητες και τα οποία θα αποτυπώνονται σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού.

Συνιστάται πάγια προκαταβολή στις δημοτικές και τοπικές κοινότητες και με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έπειτα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, καθορίζονται οι δαπάνες που καλύπτονται από αυτή, καθώς και το ύψος της με βάση τον πληθυσμό.

Έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού και οι διαδικασίες διαβούλευσης

Ο έλεγχος νομιμότητας από την Ειδική Υπηρεσία Εποπτείας των δήμων γίνεται πιο αποτελεσματικός με τον έλεγχο του ύψος των εσόδων, το οποίο δε μπορεί να υπερβαίνει αναιτιολόγητα τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους, με στόχο την αντιμετώπιση της κατάρτισης πλασματικών προϋπολογισμών.

Ενσωματώνεται, για πρώτη φορά, η διοικητική και οικονομική πληροφόρηση, με την καθιέρωση ενός ελαχίστου συστήματος εσωτερικής πληροφόρησης της διοίκησης του δήμου, μέσω της τριμηνιαίας έκθεσης της οικονομικής επιτροπής προς το Δημοτικό συμβούλιο για την πορεία υλοποίησης του προϋπολογισμού. Στην έκθεση διατυπώνονται και οι τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας.

Καθιερώνεται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλους τους δήμους, ανεξαρτήτως πληθυσμού.

Παράλληλα, σε όλους τους δήμους η ταμειακή τους λειτουργία θα διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα, η οποία αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας, η εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 315/1999 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων» είναι πλέον υποχρεωτική σε όλους τους δήμους, ανεξαρτήτως του πληθυσμού τους ή των εσόδων τους και με σκοπό την επίτευξη της διαφάνειας και της αποτελεσματικότερης διαχείρισης στα οικονομικά τους.

Για τη διαφάνεια και την ενημέρωση των πολιτών καθιερώνεται η ανάρτηση του προϋπολογισμού στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου, καθώς και συνοπτικής οικονομικής

κατάστασης του προϋπολογισμού, η οποία επιπλέον, δημοσιεύεται και σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού στον οποίον εδρεύει ο οικείος δήμος. Επιπρόσθετα, μέσω της ανάρτησης στην ιστοσελίδα της τριμηνιαίας έκθεσης της οικονομικής επιτροπής, ενημερώνονται οι δημότες και για την πορεία υλοποίησης του προϋπολογισμού.

Άρθρο 267

Με το άρθρο 267 ρυθμίζονται θέματα για το μεταβατικό διάστημα, και αφορούν στην κατάρτιση του προϋπολογισμού και τη διάρκεια ισχύος αυτού, το επιχειρησιακό πρόγραμμα, την υποβολή απολογισμών και ισολογισμών των συνενούμενων δήμων, τον καθορισμό των αρμοδίων Δ.Ο.Υ. και την απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των δήμων και ορίζονται προθεσμίες για την υποβολή τους. Η διαδικασία, ο τρόπος και η αποτύπωση της απογραφής, θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Τέλος, ρυθμίζεται το ζήτημα των υφισταμένων δικαιωμάτων, υποχρεώσεων, διευκολύνσεων και απαλλαγών οικονομικής και φορολογικής φύσεως, φυσικών και νομικών προσώπων.

Δημιουργείται στο ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. κεντρική βάση δεδομένων, στην οποία θα καταχωρούνται συστηματικά οικονομικά στοιχεία των δήμων, η οποία θα παρέχει στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και στα συλλογικά όργανα της αυτοδιοίκησης έγκυρα, αξιόπιστα και ενημερωμένα στοιχεία σχετικά με τα οικονομικά της τοπικής και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική των δήμων και των περιφερειών.

Για τον ίδιο σκοπό δημιουργείται βάση δεδομένων με τα στοιχεία προσωπικού των δήμων και των Νομικών τους Προσώπων, που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός σύγχρονου εργαλείου λήψης απόφασης το οποίο θα παρέχει στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας έγκαιρα και έγκυρα στοιχεία, σχετικά με την διάρθρωση, την κατάσταση και τον αριθμό των εργαζομένων των δήμων και των περιφερειών.

Άρθρο 268

Με το άρθρο 268 και κατ' αναλογία με το άρθρο 266 που αφορά στους δήμους, ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα προγραμματισμού, προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης των περιφερειών. Ειδικότερα, ορίζεται ότι οι περιφέρειες οφείλουν να καταρτίσουν τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα, ορίζονται οι σχετικές προθεσμίες και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης να ρυθμίσει τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή των εν λόγω προτεινόμενων διατάξεων, με σχετική απόφασή του.

Ορίζεται η 30^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ως ημερομηνία ολοκλήρωσης των διαδικασιών για τη σύνταξη προσχεδίου του ετήσιου προγράμματος δράσης και του προϋπολογισμού, καθώς και της σχετικής διαβούλευσης. Περαιτέρω, περιγράφονται οι αρμοδιότητες της εκτελεστικής και της οικονομικής επιτροπής, ως προς τη σύνταξη του προϋπολογισμού και του ετήσιου προγράμματος δράσης και του ελέγχου υλοποίησης του προϋπολογισμού αντίστοιχα. Ορίζεται η διαδικασία ελέγχου του προϋπολογισμού από την Ειδική Υπηρεσία Εποπτείας και για πρώτη φορά, προς διασφάλιση της διαφάνειας, καθιερώνεται υποχρεωτική ανάρτηση του προϋπολογισμού στην ιστοσελίδα της περιφέρειας.

Για πρώτη φορά επίσης, και με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έπειτα από πρόταση της Ένωσης Περιφερειών, θα καθοριστούν προσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στις περιφερειακές ενότητες και τα οποία θα αποτυπώνονται σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού. Καθιερώνεται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλες τις περιφέρειες

Στη παράγραφο 9 προβλέπεται η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας, στον Ο.Ε.Υ. της οικείας περιφέρειας και παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση: α) προεδρικού διατάγματος για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος στις περιφέρειες, β) προεδρικού διατάγματος, περί της οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης των περιφερειών και γ) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, περί του καθορισμού του τύπου του προϋπολογισμού των περιφερειών.

Τέλος, στην παράγραφο 16 ορίζεται ότι με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να παρέχεται πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού.

Άρθρο 269

Με το άρθρο 269 ρυθμίζονται θέματα για το μεταβατικό διάστημα και αφορούν στην κατάρτιση του προϋπολογισμού, την υποβολή απολογισμών των καταργηθέντων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, τον καθορισμό των αρμοδίων Δ.Ο.Υ. και την απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των περιφερειών και ορίζονται προθεσμίες για την υποβολή τους. Η διαδικασία, ο τρόπος και η αποτύπωση της απογραφής, θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 270

Με τις διατάξεις του άρθρου 270 εξειδικεύεται η παράγραφος 5 του άρθρου 102 του Συντάγματος, στην οποία αναφέρεται «Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την

είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης». Παράλληλα, στο άρθρο αυτό διασφαλίζεται η κοστολόγηση κάθε αρμοδιότητας πριν τη μεταφορά της στην αυτοδιοίκηση μέσω ειδικής δράσης του Προγράμματος Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» με απόλυτη διαφάνεια και σε συνεργασία με τα αντιπροσωπευτικά όργανα της αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 271

Με το άρθρο 271 ρυθμίζεται η τύχη της περιουσίας στις περιπτώσεις συνένωσης δήμων, κατά τρόπο ανάλογο με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (v.3463/2006). Ειδικότερα, σε περίπτωση συνένωσης δήμων, η περιουσία αυτών περιέρχεται στο νέο δήμο.

Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση των ακινήτων, που προϋπήρχαν υπέρ των κατοίκων κάθε δήμου ή κοινότητας, διατηρούνται.

Άρθρο 272

Με το άρθρο 272 ορίζεται, για λόγους χρηστής διοίκησης, αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών για τη λήψη αποφάσεων από τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια, που αφορούν στην εκποίηση, αγορά, ανταλλαγή, εκμίσθωση, μίσθωση ακινήτων καθώς και στη δωρεάν παραχώρηση κυριότητας ή χρήσης αυτών.

Άρθρο 273

Με την παράγραφο 1 προσδιορίζονται οι εφαρμοστέες διατάξεις και καθορίζονται τα αρμόδια όργανα της περιφέρειας για θέματα απόκτησης, διαχείρισης, προστασίας και διάθεσης της ακίνητης και κινητής περιουσίας των περιφερειών.

Με την παράγραφο 2 διατηρούνται τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση των ακινήτων, που προϋπήρχαν υπέρ των κατοίκων κάθε Ενιαίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή Νομαρχιακού Διαμερίσματος.

Άρθρο 274

Με το άρθρο 274 ορίζεται, για λόγους χρηστής διοίκησης, αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών για τη λήψη αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα των Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων, που αφορούν στην εκποίηση, αγορά, ανταλλαγή, εκμίσθωση, μίσθωση ακινήτων καθώς και στη δωρεάν παραχώρηση κυριότητας ή χρήσης αυτών.

Άρθρα 275 έως 279

Με τα άρθρα 275 έως και 279 ρυθμίζονται τα θέματα ελέγχου και διαφάνειας της οικονομικής διαχείρισης των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων. Ειδικότερα, με το άρθρο 275, καθιερώνεται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλους τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, ανεξαρτήτως πληθυσμού. Στα νομικά πρόσωπα, πλην εκείνων του δημοσίου δικαίου, περιλαμβάνονται και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις, οι Δ.Ε.Υ.Α. και οι δημοτικές ανώνυμες εταιρείες (μονομετοχικές).

Με το άρθρο 276 ρυθμίζονται τα θέματα κατασταλτικού ελέγχου των λογαριασμών των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων, από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την ειδικότερη αναφορά τούτων στο προηγούμενο άρθρο. Αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο είναι ο ίδιος Επίτροπος που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των υπόχρεων φορέων, ενώ η σχετική έκθεση περί των αποτελεσμάτων του διενεργηθέντος κατασταλτικού ελέγχου, διαβιβάζεται στους Υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθώς και στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής.

Με το άρθρο 277 ρυθμίζονται τα θέματα ελέγχου είσπραξης των εσόδων των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, καθώς και των νομίμως βεβαιωθέντων χρεών, οφειλών ή προστίμων σε βάρος τρίτων, από τον Επίτροπο που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί αδράνεια είσπραξης των ανωτέρω, οφειλόμενη σε δόλο ή βαριά αμέλεια των αιρετών ή των αρμοδίων υπαλλήλων, ενεργοποιείται η προβλεπόμενη διαδικασία για τον καταλογισμό τούτων με το ποσό της ζημίας που προξένησαν.

Με το άρθρο 278 εισάγεται υποχρεωτικός προληπτικός έλεγχος και για τις συμβάσεις προϋπολογιζόμενης δαπάνης, χωρίς Φ.Π.Α., ποσού μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ που αφορούν σε προμήθεια αγαθών, εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων και των συμβάσεων διετών προγραμμάτων δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων, που συνάπτουν οι ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα. Ειδικότερα, για συμβάσεις ποσού εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ και μέχρι ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, ο έλεγχος διενεργείται από τον αρμόδιο για τον προληπτικό έλεγχο Επίτροπο, ενώ για τις συμβάσεις ποσού μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, αρμόδιο είναι το οικείο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, στο άρθρο 279, προβλέπεται η δυνατότητα αίτησης ανάκλησης κατά των πράξεων των Επιτρόπων και των Κλιμακίων, σε περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή το νόμο, οι οποίες δικάζονται από το αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Θ' ΜΕΡΟΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 280

Οι αναδιαρθρούμενες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις εξακολουθούν να ασκούν σειρά αρμοδιοτήτων, που είχαν απονεμηθεί στις Κρατικές Περιφέρειες, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους, με τον ιδρυτικό νόμο 2503/1997, καθώς και με επακολουθήσαντες μεταγενέστερους, εφόσον η ανάγκη ύπαρξης Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης συνιστά και Συνταγματική επιταγή (άρθρο 101).

Μία ικανή δέσμη αρμοδιοτήτων με πυρήνα εκείνες οι οποίες περιέχονται στην Περιφέρεια (ως δεύτερη βαθμίδα Αυτοδιοίκησης) και αφορούν, κυρίως τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την εκτέλεση έργων δεν συνεπάγονται, αναγκαίως, απομείωση του αντικειμένου τους, εφόσον και αρμοδιότητες που ασκούνταν, μέχρι πρότινος, από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις επανακάμπτουν στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Οι αρμοδιότητες αυτές, οι οποίες συμπορεύονται και με τα νομολογιακά πτορίσματα του Συμβουλίου του Επικρατείας, επικεντρώνονται στην προστασία της δημόσιας περιουσίας, στη διαχείριση και αξιοποίηση των δασικών προϊόντων και γενικότερα στην δασοπολιτική επιτήρηση επί των δημοσίων δασοπονιών, περιλαμβανόμενης και της ανάπτυξης της ιδιωτικής δασοπονίας. Αφορούν, επίσης, πολεοδομικές και χωροταξικές ρυθμίσεις γενικότερου χαρακτήρα, θέματα ελέγχου κυκλοφορίας φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων καθώς και ζητήματα, που αφορούν στις εγγραφές, μεταβολές, διαγραφές και μετεγγραφές στα Μητρώα Αρρένων, κατά την κείμενη νομοθεσία.

Επίσης, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση είναι πλέον αρμόδια για την εκτέλεση αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών, κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία του δήμου.

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση αναδέχεται, επίσης, καθ' υποκατάσταση των Περιφερειακών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης, την αρμοδιότητα της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων, στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Προβλέπεται, ακόμη, ενόψει και της λειτουργικής αναδιάρθρωσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά διαδοχή της Κρατικής Περιφέρειας, η κατάρτιση Οργανισμού Λειτουργίας, με π.δ/μα, το οποίο εκδίδεται εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου.

Στον Οργανισμό καθορίζονται, ιδίως :

- i. Οι υπηρεσιακές μονάδες και η διάρθρωσή τους (Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα και Γραφεία).
- ii. Ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας.

iii. Οι οργανικές θέσεις ανά Διεύθυνση, κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς του μόνιμου προσωπικού.

iv. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, που μπορεί να προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

και v. Οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων Προϊσταμένων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων.

Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται συμβούλιο, που αποτελείται από το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ο οποίος και προεδρεύει, από τους περιφερειάρχες των αντίστοιχων χωρικών Περιφερειών και εκπροσώπους των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων. Το συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μεριμνά για το συντονισμό των Περιφερειών και των δήμων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

I' ΜΕΡΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.»

Άρθρο 281

Το πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.», βασισμένο σε τρεις πυλώνες που αφορούν τη διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση των δήμων, με την ταυτόχρονη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, το σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση του Εθνικού Προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τη στελεχιακή υποστήριξη των δήμων, αποσκοπεί στη συνέργεια των δράσεων, προκειμένου η αυτοδιοίκηση να καταστεί ικανή να δρομολογεί και να υποστηρίζει αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.

Η καινοτομία του προγράμματος εντοπίζεται επίσης στον έλεγχο και τη διαφάνεια, στο σχεδιασμό και την υλοποίησή του, καθώς στην παράγραφο 6 του άρθρου 281 προβλέπεται η συμμετοχή εκπροσώπων των συλλογικών οργάνων της αυτοδιοίκησης στα όργανα σχεδιασμού και παρακολούθησης, αλλά και η αξιολόγησή του από φορείς της αυτοδιοίκησης.

Στην κατεύθυνση των παραπάνω και αναγνωρίζοντας τη σημασία του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών, όχι μόνο στην υλοποίηση αλλά και στη διαμόρφωση των δημόσιων πολιτικών, χρειάζεται να αξιοποιούνται και να εμπλουτίζονται οι αρχές της επικουρικότητας και της συνεργασίας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 281 θεσπίζεται το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. για την υποστήριξη της μεταρρύθμισης που συντελείται και καθορίζονται οι άξονές του, οι οποίοι συντίθενται από το συγχρηματοδοτούμενο τμήμα, το εθνικό πρόγραμμα και το ειδικό πρόγραμμα για τους ανθρώπινους πόρους. Προβλέπονται όλες οι αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εξειδίκευση, την κατάρτιση και τη διοίκηση τόσο του ΕΛΛ.Α.Δ.Α., όσο, ιδιαιτέρως, και του εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος, για τις διαδικασίες συμμετοχής της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης στους πόρους του εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος, την αξιολόγηση και την υποστήριξη της προετοιμασίας του ΕΛΛ.Α.Δ.Α.. Η συμμετοχή της αυτοδιοίκησης σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες είναι ρητά διασφαλισμένη, υπηρετώντας τις αρχές της διαφάνειας και της συμμετοχικότητας.

ΙΑ' ΜΕΡΟΣ
Μεταβατικές – Τελικές – Ρυθμίσεις Ειδικών Θεμάτων-
Καταργητικές Διατάξεις – Έναρξη Ισχύος

Άρθρο 282
Γενικές Μεταβατικές Διατάξεις

Πέραν από τις ειδικές μεταβατικές ρυθμίσεις που έχουν ενταγεί, αυτοτελώς, στα οικεία κεφάλαια του νόμου για τη συνολική αποτύπωση του θεματικού ρυθμιστικού τους περιεχομένου, με την προτεινόμενη διάταξη εισάγονται μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις, οι οποίες αναφέρονται στην οριζόντια εφαρμογή γενικού χαρακτήρα ρυθμίσεων, κατά το διάστημα που μεσολαβεί από την επιψήφιση του νόμου μέχρι την έναρξη ασκήσεως των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους από τα αιρετά όργανα των συνενούμενων δήμων και των συνιστώμενων περιφερειών.

Άρθρο 283
Τελικές ρυθμίσεις

Στο πλαίσιο των τελικών ρυθμίσεων αντιμετωπίζονται θέματα, που θα συμβάλλουν στη διασφάλιση προϋποθέσεων για την απρόσκοπτη εφαρμογή του νόμου με παράλληλη επιδίωξη άρσης τυχόν ερμηνευτικών αμφιβολιών που θα μπορούσαν να εγερθούν. Ειδικότερη αναφορά θα μπορούσε να γίνει στην αυτοδίκαιη υπεισέλευση των νέων φορέων αυτοδιοίκησης στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των καταργούμενων, στη δυνατότητα συγχώνευσης τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των οικείων συμβουλίων, στη σύσταση επιτροπής για την σύνταξη Ενιαίου Κώδικα Αυτοδιοίκησης τόσο για τους δήμους όσο και για τις περιφέρειες, καθώς και στη σύνταξη Κώδικα Εσόδων των Δήμων και των Περιφερειών.

Άρθρο 284
Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων

1. Με το άρθρο 63, παρ.1 του ν.3801/4-9-2009 δεσμεύτηκαν τα έσοδα των ΟΤΑ από το φόρο ζύθου, το τέλος διαφήμισης και το 15% του ΤΑΠ, προκειμένου να αποτελέσουν πόρο χρηματοδότησης του «Ειδικού Συνδυασμένου Προγράμματος Απασχόλησης» που προβλεπόταν από το από 1^η Ιουνίου 2009 μνημόνιο πλαισίου αρχών συνεργασίας, μεταξύ του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, του Ο.Α.Ε.Δ και της ΚΕΔΚΕ.

Πριν τη θέσπιση της διάταξης αυτής, τα ανωτέρω έσοδα αποδίδονταν στους ΟΤΑ κάθε χρόνο, με απόφαση του Υπουργού, ύστερα από γνώμη-πρόταση της ΚΕΔΚΕ (η τελευταία κατανομή πραγματοποιήθηκε το έτος 2008). Υπό την ισχύ της προαναφερόμενης διάταξης τα εν λόγω έσοδα δεν μπορούν νομίμως να αποδοθούν στους ΟΤΑ, παρότι το ανωτέρω μνημόνιο δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το υπόλοιπο των λογαριασμών στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων, στο τέλος Δεκεμβρίου 2009, παραμένουν «αδιάθετοι» πόροι των ΟΤΑ συνολικού ύψους **77 εκατ. ευρώ** περίπου.

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 63, παρ.1 του ν.3801/2009, και οι αδιάθετοι πόροι αποδίδονται στους ΟΤΑ

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του π.δ/τος 242/1996, για τη μίσθωση ακινήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις απαιτείται καταρχήν δημοπρασία ενώ απευθείας ανάθεση προβλέπεται μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ίδιου π.δ/τος, η δυνατότητα παράτασης μίσθωσης πρέπει να προβλέπεται ρητώς από τη σύμβαση.

Με τη μεταβατικού χαρακτήρα προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το καθεστώς των συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι αρμοδιότητες των οποίων μεταφέρονται στους Δήμους. Εφόσον οι εν λόγω συμβάσεις λήγουν έως την 31.12.2010 και δεν έχει προβλεφθεί η δυνατότητα παράτασής τους, παρατείνονται αυτοδικίως μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία. Σε διαφορετική περίπτωση, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις θα υποχρεούνταν να προσφύγουν σε δημοπρασία, προκειμένου να στεγάσουν υπηρεσίες σε νέο ακίνητο για το ανωτέρω μεταβατικό διάστημα, με το ενδεχόμενο εκ νέου μετεγκατάστασης της υπηρεσίας μετά την 1.1.2011 και συνέπεια το αυξημένο κόστος των εν λόγω διαδικασιών και ενεργειών. Διευκρινίζεται ότι, δεν θίγονται οι λοιποί όροι της σύμβασης, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα αναπροσαρμογής του μισθώματος για το μεταβατικό αυτό διάστημα.

3. Με τις διατάξεις του άρθρου 249 του π.δ/τος 410/1995 (προϊσχύσαντος Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων), επετράπη η απευθείας εκποίηση, από τους Δήμους και τις Κοινότητες, οικοπέδων τους σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες, προς ανέγερση κατοικίας. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καθορίζονταν αρχικά οι κατηγορίες των δικαιούχων, σύμφωνα με γενικά κριτήρια, όπως το ύψος του ετήσιου εισοδήματος, ο αριθμός των ανήλικων τέκνων, η κατάσταση της υγείας των μελών της οικογένειας, οι καταστροφές από θεομηνίες κ.λπ. και ακολούθως γινόταν η επιλογή των δικαιούχων και η παραχώρηση των οικοπέδων, έναντι τιμήματος που δεν μπορούσε να είναι μικρότερο του $\frac{1}{4}$ της τρέχουσας αξίας τους, καταβλητέου σε πέντε ετήσιες δόσεις.

Επιπλέον, στις ανωτέρω διατάξεις προβλεπόταν πενταετής προθεσμία για ανέγερση της οικοδομής, με δυνατότητα παράτασης της για μία ακόμη τριετία, προκειμένου να συνταχθεί το συμβόλαιο για τη μεταβίβαση της κυριότητας.

Ταυτόσημου περιεχομένου διατάξεις, οι οποίες έχουν αποκαταστατικό χαρακτήρα, καθώς αποσκοπούν στην εξασφάλιση οικογενειακής στέγης σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους

δημότες, περιελάμβαναν και οι προγενέστεροι Κώδικες Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 232 του π.δ. 323/1989 και άρθρο 219 του π.δ. 76/1985), ενώ η σχετική ρύθμιση επαναλαμβάνεται σχεδόν αυτούσια στον ισχύοντα Κώδικα που κυρώθηκε με το ν.3463/2006.

Δημότες που έχουν κριθεί δικαιούχοι δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων κατ' εφαρμογή του άρθρου 249 του π.δ. 410/1995, καθώς και ορισμένοι Ο.Τ.Α. (Κοινότητα Πέρδικας και Δήμοι Αχέροντα και Παραποτάμου Ν. Θεσπρωτίας και Κοινότητα Σμίξης Ν. Γρεβενών), έχουν υποβάλει στο Υπουργείο Εσωτερικών αίτημα για τη χορήγηση παράτασης της προβλεπόμενης προθεσμίας εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων, επικαλούμενοι:

α) λόγους οικονομικής αδυναμίας να ανεγείρουν οικοδομή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, δεδομένου ότι οι τράπεζες αρνούνται τη χορήγηση δανείων σε κατόχους προσωρινών παραχωρητηρίων, η δε δυνατότητα που παρέχεται από τις ίδιες διατάξεις στους Δήμους και τις Κοινότητες για παραχώρηση δικαιώματος εγγραφής υποθήκης, προκειμένου να ληφθεί από το δικαιούχο στεγαστικό δάνειο, καθίσταται αλυσιτελής στις περιπτώσεις που η αξία του παραχωρούμενου οικοπέδου δεν δικαιολογεί ύψος δανείου που να καλύπτει εξ ολοκλήρου τις δαπάνες για την ανέγερση μιας οικοδομής,

β) καθυστέρηση των αρμοδίων υπηρεσιών στην έκδοση οικοδομικών αδειών, με αποτέλεσμα το εναπομείναν χρονικό διάστημα να μην επαρκεί για την ολοκλήρωση των εργασιών στην ανεγειρόμενη οικοδομή,

γ) το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι δικαιούχοι είναι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι, στην πλειονότητά τους οικονομικά αδύνατοι και κατά το μεγαλύτερο ποσοστό τους πτολύτεκνοι.

Επισημαίνεται ότι τυχόν πλήρωση της διαλυτικής αίρεσης, λόγω παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας μέσα στην οποία όφειλαν οι δικαιούχοι-αγοραστές να έχουν εκπληρώσει όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, θα έχει ως αποτέλεσμα την υποχρέωση επιστροφής του οικοπέδου, με την υπό ανέγερση οικοδομή και χωρίς δικαίωμα αποζημίωσης για τις αναληφθείσες δαπάνες, από το δικαιούχο στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα.

Με τη μεταβατικού χαρακτήρα προτεινόμενη διάταξη, αντίστοιχη αυτής που είχε περιληφθεί στο άρθρο 11 του ν. 1491/1984 (173 Α') για τη διευθέτηση παρόμοιων προβλημάτων, παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης από τους οικείους Ο.Τ.Α. νέας αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών στους δικαιούχους, για την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

4. Η απόσπαση προσωπικού από συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές σε άλλες θέσεις του δημόσιου τομέα, είναι κατ' αρχήν επιθυμητή και εποικοδομητική στο πλαίσιο της γενικότερης επιδίωξης κινητικότητας. Είναι, ωστόσο, αναγκαίο να γίνεται μόνο με τη συναίνεση των ίδιων των αρχών, καθώς το αντίθετο θα έπληγτε την ανεξαρτησία τους. Εκτός από το αυτονόητο ζήτημα συνταγματικότητας, η επιλεκτική αποψίλωση στελεχών ερήμην της βούλησης κάθε αρχής θα μπορούσε να προκαλέσει πρακτικά προσκόμματα στο αντίστοιχο έργο της.

Ζήτημα ανεξαρτησίας των αρχών τίθεται κυρίως από όσες διατάξεις κάνουν λόγο για απόσπαση με μόνη την υπογραφή του αποσπώντος (άρθρο 33 παρ. 1 και άρθρο 81 παρ. 3 Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα – π.δ. 63/2005, άρθρο 1 παρ. 7 ν. 3074/2002) «κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη». Εκείνες, μάλιστα, εξ αυτών οι οποίες αφορούν στελέχωση πολιτικών γραφείων, πλήγτουν ακόμη και μακροπρόθεσμα το κύρος των ανεξάρτητων αρχών, τη δημόσια εικόνα τους και την έξωθεν καλή μαρτυρία, καθόσον εμφανίζουν μέρος του προσωπικού τους να μετακινείται πρόσκαιρα σε θέσεις σαφώς πολιτικού αντικειμένου (χωρίς καν οι ίδιες να ερωτώνται), και αργότερα να επιστρέψει. Οι ανεξάρτητες αρχές, παρά τη συνταγματική τους κατοχύρωση, υστερούν έτσι ακόμη και σε σύγκριση με τα ΑΕΙ, των οποίων η συναίνεση ρητώς απαιτείται (άρθρο 56 παρ. 11 π.δ. 63/2005) για την απόσπαση μελών ΔΕΠ.

Σε άλλες περιπτώσεις, η κείμενη νομοθεσία (λ.χ. άρθρο 55 παρ. 3, 13, 14 & 17, άρθρο 56 παρ. 11 και άρθρο 87 παρ. 1 π.δ. 63/2005, άρθρο 30 παρ. 5 και άρθρο 79 παρ. 4 Κώδικα Οργανώσεως του Προσωπικού της Βουλής – απόφαση Ολομέλειας 1737/10.4.97) προβλέπει ή υπονοεί ως πρόσθετη προϋπόθεση τη συγκατάθεση ή προσυπογραφή του «αρμόδιου» (ή του «εποπτεύοντος την υπηρεσία του αποσπωμένου») Υπουργού, πέραν της υπογραφής του αποσπώντος. Αυτή η εκδοχή, ωστόσο, όχι μόνο δεν θεραπεύει το πρόβλημα αλλ' αντιθέτως το επιτείνει, καθ' όσον, προκειμένου περί συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών, η υπουργική αρμοδιότητα θα έπρεπε να περιορίζεται στη νομοθετική πρωτοβουλία και δεν είναι δυνατό να συνιστά εποπτεία ή να συνεπιφέρει αποφασιστικό λόγο επί θεμάτων κατάστασης προσωπικού.

Είναι, συνεπώς, αναγκαία η εισαγωγή ρητής διάταξης, σύμφωνα με την οποίαν η απόσπαση από ανεξάρτητη αρχή προϋποθέτει σύμφωνη γνώμη της ίδιας. Η ρύθμιση αυτή φαίνεται κατ' αρχήν ν' αποτελεί απλή επανάληψη ήδη ισχουσών διατάξεων του υπαλληλικού δικαίου (άρθρο 68 παρ. 1 Υπαλληλικού Κώδικα, ν. 3528/2007), αποκτά ωστόσο ιδιάτερο κανονιστικό περιεχόμενο εφ' όσον αντιπαραβληθεί τόσο προς τις διατάξεις του π.δ. 63/2005 περί παρέκκλισης, όσο και προς εκείνες περί συγκατάθεσης του «αρμοδίου» ή εποπτεύοντος Υπουργού (το γεγονός ότι στις τελευταίες συγκαταλέγονται διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής, δεν γεννά ζήτημα κανονιστικής αυτονομίας, διότι οι επίμαχες διατάξεις δεν θίγονται καν: ήδη προβλέπουν «συγκατάθεση» της υπηρεσίας προέλευσης, απλώς εφεξής σαν τέτοια θα νοείται η αρχή η ίδια και όχι κάποιο «εποπτεύον» Υπουργείο).

Απέναντι σε όλες τις προαναφερθείσες διατάξεις είναι αναμφίβολο ότι θα υπερισχύσει η προτεινόμενη, ως ειδική (καθ' όσον αναφέρεται ειδικά σε απόσπαση από συγκεκριμένες αρχές), μεταγενέστερη αλλά και ως περιλαμβανόμενη σε εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος. Για τον ίδιον, άλλωστε, λόγο, αυτή κρίνεται σκόπιμο να μην προσαρτηθεί στο άρθρο 4 ν. 3051/2002 που ρυθμίζει την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των αρχών, αλλά στο άρθρο 2 που εξειδικεύει τη λειτουργική τους ανεξαρτησία.

5. Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 2 παρ. 4 ν. 3094/2003, «κατά τη διάρκεια της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων αναστέλλεται ... η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε

Θέση στο Δημόσιο, σε ΝΠΔΔ και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα». Η διατύπωση αυτή, ωστόσο, καταλείπει κενά, καθ' όσον αναπαρήγαγε εκείνην του προηγηθέντος ν. 2477/97 χωρίς να λάβει υπόψη τη διεύρυνση του πεδίου αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη, όπως αυτή επήλθε με το άρθρο 3 παρ. 1 ν. 3094/2003 («... και των επιχειρήσεων των οποίων τη διοίκηση ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος»). Αποτελεί άτοπο το να μπορεί ο Συνήγορος του Πολίτη να ελέγξει κάποιους φορείς αλλά να μην μπορεί να επιλέξει μέλος του προσωπικού τους ως Βοηθό Συνήγορο με αναστολή των καθηκόντων της οργανικής του θέσης.

Προκειμένου να επιτευχθεί η αναγκαία προσαρμογή, προτείνεται η αναδιατύπωση του άρθρου 2 παρ. 4 ν. 3094/2003 ώστε να υπάρχει ενιαίος ορισμός του δημόσιου φορέα υπό την έννοια του νόμου αυτού.

6. Κατά την ίδιαν την, ο Συνήγορος του Πολίτη στελεχώθηκε με 30 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (άρθρο 5 παρ. 1 ν. 2477/97) και 40 αποσπασμένους δημοσίους υπαλλήλους για αντίστοιχα καθήκοντα (άρθρο 5 παρ. 2 ν. 2477/97). Η αναλογία αυτή δεν ήταν τυχαία, αλλ' απέδιδε επιλογή του νομοθέτη εν όψει της ανάγκης για αξιοποίηση επαγγελματικών εμπειριών από το εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης.

Εν όψει, όμως, των δυσχερειών, τις οποίες έτυχε ν' αντιμετωπίσει σε συγκεκριμένη συγκυρία ο Συνήγορος του Πολίτη προκειμένου να υλοποιήσει τις αποσπάσεις των εκάστοτε επιλεγομένων δημοσίων υπαλλήλων, κρίθηκε σκόπιμο ν' ανατραπεί με σειρά μεταγενέστερων νόμων (άρθρα 8 παρ. 4 ν. 2623/98, 5 παρ. 1 ν. 3094/2003, 18 παρ. 5 ν. 3293/2004, 22 παρ. 1-3 ν. 3448/2006, 13 παρ. 7 ν. 3488/2006) η ανωτέρω αναλογία, ήδη δε σήμερα οι οργανικές θέσεις επιστημονικού προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ανέρχονται σε 133, ενώ η δυνατότητα απόσπασης δημοσίων υπαλλήλων για αντίστοιχα καθήκοντα περιορίζεται στον αριθμό των 25. Η κατάσταση αυτή επιδρά αρνητικά όχι μόνο στην επαγγελματική θέση των ίδιων των αποσπασμένων που αισθάνονται πλέον ως αμελητέα κατηγορία μέσα στο σύνολο του προσωπικού, αλλ' ακόμη και σ' αυτή καθ' εαυτήν την εκτέλεση του έργου της Αρχής, καθ' όσον το προσόν της εμπειρίας από τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης έχει απωλέσει δραματικά την αρχική αναλογική του θέση.

Η πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση (άρθρα 10-11 ν. 3833/2010) για περιορισμό νέων προσλήψεων, αν και οφείλεται σε τελείως διαφορετική αφετηρία, υποδεικνύει εμμέσως μιάν επίκαιρη διέξοδο για το ανωτέρω πρόβλημα: στο πλαίσιο της δημοσιονομικής αλλά και μακρόπνοις διαρθρωτικής επιλογής για περιορισμό των προσλήψεων και πρόταξη της ορθολογικής αξιοποίησης των ήδη υπηρετούντων στελεχών του δημοσίου, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί αφ' ενός να προσφέρει από το παράδειγμα εξοικονόμησης, αντικαθιστώντας οργανικές θέσεις πλήρως αμειβομένου προσωπικού με ίσο αριθμό ήδη υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων, αφ' ετέρου να ωφεληθεί ο ίδιος ουσιαστικά από τη μεταβολή, αξιοποιώντας στο έπακρο τις δυνατότητες άντλησης στελεχών υψηλού επιπέδου από τη δημόσια διοίκηση.

Εν όψει των ανωτέρω, προτείνεται να καταργηθούν 15 θέσεις ειδικών επιστημόνων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίες είναι κενές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή κενωθούν εφεξής για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από 5 για την πλήρωση των οποίων έχει ήδη εκδοθεί σε ανύποπτο χρόνο σχετική προκήρυξη.

7. Για το επιστημονικό προσωπικό που ήδη υπηρετεί με απόσπαση προτείνεται μεταβατική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποίαν υπάγονται εφεξής στο ανωτέρω νέο καθεστώς, καταλαμβάνονταν (κατ' αρχήν ως αποσπασμένοι) οργανικές θέσεις της αντίστοιχης κατηγορίας και μπορούν να ζητήσουν τη μετάταξή τους εφ' όσον έχουν συμπληρώσει εννεαετή υπηρεσία ή αμέσως μόλις τη συμπληρώσουν, άλλως η τρέχουσα απόσπασή τους λήγει με την εκπνοή της περιόδου για την οποία είχε αποφασισθεί.

8. Το διοικητικό προσωπικό που υπηρετεί στον Συνήγορο του Πολίτη, διέπεται σήμερα από αδικαιολόγητη ποικιλία νομικών καθεστώτων, για λόγους συγκυριακούς. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε παραπάνω σε σχέση με το επιστημονικό προσωπικό, έτσι και στην προκειμένη περίπτωση ισχύει η διαπίστωση ότι η μεν απόσπαση αποτελεί εξ ορισμού προσωρινή και εξαιρετική κατάσταση η οποία δεν είναι δυνατό να παρατείνεται επ' άπειρον, ο δε χρονικός περιορισμός της θα στερούσε βιαίως τον Συνήγορο του Πολίτη από τη δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης έμπειρων και δοκιμασμένων στελεχών.

Έτσι, ως ενδεδειγμένη λύση προτείνεται και εδώ η ενοποίηση του νομικού καθεστώτος με την παροχή δυνατότητας μετάταξης σε κενές οργανικές θέσεις ή συνιστώμενες προσωποπαγείς αντίστοιχου κλάδου ή ειδικότητας, δυνάμει διατάξεων (άρθρα 5 παρ. 8 ν. 3051/2002, 7 παρ. 2 ν. 3094/2003, 14 παρ. 2 ν. 3345/2005) οι οποίες στο παρελθόν είχαν τύχει χρονικά περιορισμένης εφαρμογής.

9. Η προτεινόμενη αντικατάσταση της φράσης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να εφαρμοστεί η διάταξη του άρθρου 161 του ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, για την εκπροσώπηση των φύλων.

10. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία προκειμένου τα ήδη υπάρχοντα κοινά υπηρεσιακά συμβούλια των ν.π.δ.δ. κατά τη δημοσίευση του ν.3839/2010, να μπορούν να ανασυγκροτηθούν σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του νόμου αυτού, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο κάθε μικρό ν.π.δ.δ. που πριν τη δημοσίευση του νόμου υπαγόταν σε κοινό υπηρεσιακό συμβούλιο, να αναγκαστεί να συγκροτήσει ίδιο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Οι διατάξεις της παρούσας και της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν.3839/2010 (ΦΕΚ 51/Α΄/29-3-2010) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

11. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να διευκρινιστεί ότι υποψήφιοι για την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων μπορεί να είναι καταρχήν υπάλληλοι βαθμού Α' είτε αυτοί έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου τμήματος είτε όχι.

12. Κατ' εξαίρεση, το άρθρο πέμπτο του ν.3839/2010 προβλέπει ότι για την επιλογή προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων κατά τις μεταβατικές διατάξεις δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν ως υποψήφιοι υπάλληλοι άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή ν.π.δ.δ. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία λόγω του χρονοβόρου της διαδικασίας συμμετοχής ως υποψηφίων υπαλλήλων άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή ν.π.δ.δ., η οποία δε συνάδει με τη χρονικά περιορισμένη διάρκεια του μεταβατικού σταδίου.

Ωστόσο, επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 86 του ν.3528/2007 υπάλληλοι έχουν ήδη επιλεγεί και υπηρετούν σε θέσεις προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων σε άλλες υπηρεσίες από αυτές που υπάγονται οργανικά, δημιουργείται πρόβλημα ως προς τη συνταξιοδότησή τους μετά την μη επανεπιλογή τους. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο να τους δοθεί το δικαίωμα να είναι υποψήφιοι στην υπηρεσία στην οποία κατά τη δημοσίευση του ν.3839/2010 ασκούσαν τα καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης.

13. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία δεδομένου ότι η οργάνωση και λειτουργία των λόγω Υπηρεσιών διέπεται από ειδικές διατάξεις, λόγω της ανεξαρτησίας ή της αυτοτέλειας αυτών. Σε κάθε περίπτωση πάντως με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στις ανωτέρω Υπηρεσίες να υπαχθούν στα προβλεπόμενα από τις διατάξεις αυτές υπηρεσιακά συμβούλια ή να προσαρμόσουν τις ειδικές τους διατάξεις προς τις ρυθμίσεις του ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Επίσης, δεν θίγονται διατάξεις που αφορούν υπηρεσιακά συμβούλια των Ανεξάρτητων Αρχών.

14. Προτείνεται η κατάργηση των παρ. 10 και 11 του άρθρου 159 του Υ.Κ, όπως έχουν αντικατασταθεί με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010.

15. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται στους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου η δυνατότητα να είναι υποψήφιοι για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων οργανικών μονάδων, εφόσον ανήκουν σε ειδικότητα αντίστοιχη με τον κλάδο (ειδικότητα) των μονίμων υπαλλήλων.

16. Με την παρούσα τροπολογία παρατείνεται για δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος η προθεσμία που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (ΦΕΚ 68 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παράγραφο 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 3640/2008 (ΦΕΚ 22 Α'). Η παράταση αυτή θεωρείται επιβεβλημένη τόσο λόγω των δυσκολιών που αντιμετώπισαν οι νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες για την εμπρόθεσμη συγκέντρωση των δικαιολογητικών που προβλέπονται από το ως άνω άρθρο,

όσο και λόγω της μεταφοράς των σχετικών αρμοδιοτήτων από το Υπουργείο Εσωτερικών στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας-Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης.

Με την παράταση αυτή, δίνεται η δυνατότητα στις τοπικές και νομαρχιακές εφημερίδες που έχουν υποβάλει εμπροθέσμως στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας-Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης φάκελο δικαιολογητικών για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων δημοσιεύσεων των καταχωρίσεων του ν. 3548/2007, να λάβουν γνώση για τυχόν ελλείψεις του φακέλου της κάθε μίας από αυτές, καθώς και να προβούν στις απαραίτητες συμπληρώσεις. Επίσης, ρυθμίζεται το ζήτημα της συμπλήρωσης των φακέλων των ενδιαφερομένων, με δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν μετά την προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007. Τα δικαιολογητικά αυτά, μετά την κατά τα ως άνω παράταση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρούνται εμπροθέσμως υποβληθέντα και δεν απαιτείται η επανυποβολή τους.

Άρθρο 285-286

Καταργούμενες διατάξεις – Έναρξη ισχύος

Στις ανωτέρω διατάξεις περιλαμβάνεται η γενική καταργητική ρήτρα αντίθετων ρυθμίσεων προς εκείνες που εμπεριέχονται στο εισαγόμενο σχέδιο νόμου, καθώς και ο καθορισμός της έναρξης ισχύος κεφαλαίων, μερών και συγκεκριμένων διατάξεων του προς επιψήφιση σχεδίου νόμου.

ΟΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΟΥΚΙΑ - ΤΑΡΣΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΑΤΖΕΛΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ